UN ROY
UN FOY
UN LOY
Delburgh
EARL of CLANRICARDE

UN ROY
UN FOY
UN LOY
Delburgh
EARL of CLANRICARDE

Theodorus. Mr Hutchinson, Clare Hall
Antonius. Mr. (afterwards Lord) Hollis Clare Hall
Ignoramus. Mr Perkinson. Clare Hall
Dulman. Mr Towers Jn: Col. aft Bp of Peterborough
Museus Mr. Perient Clare Hall
Pecus. Mr Parker Clare Hall
Torcol. Mr Bargrave Clare Hall aft. Dean: Cant:
Rosabella Mr. Morgan Queens Coll:
Linda Mr Compton Queens Coll: aft Earl of Northton
Trico. Mr. Lake Clare Hall aft Secr. of State
Bannacar Mr Love Clare Hall
Cupes. Mr Mason. Pembroke
Polla. Mr Chesham Clare Hall
Cola. Mr. Wake, G: C:
Dorothea. Mr Walker Queens Coll
Vince. Mr Compton Queens. Coll.
Nell. Mr Turner Clare Hall
Richardus Mr Grame Clare Hall
Pyrgopus, Mr Wake, G: C:
Fidicen for Tubicen / Mr Pinnarde, Clare Hall.
Nauta { Gallicus. Mr Thorowgood Clare Hall
Anglicus. Mr Mason Pembroke
Campo Mr Thorowgood, Clare Hall

Personæ Mutæ

Mr Baker's MSS.-

= a =

Thos Jolley
Boy.

~~636 c 22~~ +Col

This Play gave great Offence to the Lawyers, and some conceive that in revenge Master John Selden soon after set forth his books of Tithes, wherein he historically proveth that they were payable jure humano, and not otherwise. —

Fuller Ch: Hist.

636.e.18.

Rondo Bustos
Curret Lex

IGNORAMUS.

Comœdia coram Rege

JACOBO

ET

Totius Angliæ *Magnatibus per Academicos* Cantabrigienſes *habita.*

CUM

Eorum ſupplemento quæ, cauſidicorum municipalium reverentia, hactenus deſiderabantur.

Autore Mro. RUGGLE, *Aulæ Clarenſis* A. M.

Editio Septima, locis ſexcentis emendatior.

DUBLINII, MDCCXXXVI.

Dramatis Perſonæ.

Theodorus.	*Senex*, Mercator Burdigalenſis.
Antonius.	*Iuvenis*, filius Theodori.
Ignoramus.	*Cauſidicus*, Anglus.
Dulman. *Muſæus.* *Pecus.*	*Clerici* Ignorami.
Torcol.	*Leno*, Portugallus.
Roſabella.	*Virgo* cognata ſuppoſitit. Tor.
Surda.	*Nana*, *ancilla* Torcol.
Trico	*Servus* Theodori.
Bannacar.	*Maurus*, ſervus Theodori.
Cupes	*Paraſitus* & Bibliopola.
Polla.	*Uxor* Cupis.
Cola	*Frater*, Monachus.
Dorothea.	*Matrona*, uxor Theodori.
Vince.	*Puer* Dorotheæ.
Nell.	*Ancilla* Dorotheæ, Angla.
Richardus.	*Servus* Theodori.
Pyropus.	*Veſtiarius.*
	Fidicines.
	Nautæ.
	Caupo.

Perſonæ Mutæ, Quarum fit mentio.

Antoninus, frater Antonii.	*Lorarii.*
Catharina filia Dorotheæ	*Lectores.*
Manlius, Pater Roſabellæ	*Meretrices.*
Urſula, nutrix Roſabellæ.	
Urtado, Mercator Maurus.	
Fledwit, Ignorami ſervus.	
Alphonſus, Dux Portugallus.	

45
1. 16
509

Scena BURDIGALA.

DULMAN

In laudem

IGNORAMI.

NOn inter Plaios gallantos & bene gaios,
Eſt alter Bookus deſervat qui modo lookos,
O Lector Friendleie, tuos: hunc buye libellum,
Atque tibi Wittum, tibi Ieſtaque plurima ſellam.
Hic eſt Lawyerus, *ſimul hic eſt undique* Clerus,
Et Dulman *merus* (*quod non vis cedere*) *verus.*
Hic multum Frenchum, *quo poſſis vincere Wenchum.*
Hic eſt Latinum, *quo poſſis ſumere vinum.*
Hunc Bookum amamus, ſimul hunc & jure probamus;
Qui non buyamus cuncti ſumus Ignoramus.

DULMAN Clericus tuus

à Deſca ſua.

ENCOMIASTICON IN IGNORAMUM.

NOverint Univerſities, *quod hic eſt Ignoramus*;
Iocorum hic diverſities, eſt liber vere famous.
Per preſentes *Lawyeres eſt* bonum *ac* legale
Angliæ Latinum, *warrantizabo tale.*
Hic ſunt ſtatuta Regis; *hic eſt* Juſtinianus;
Solicitorum greges; *Attorney ruſticanus*;
Pandectas *tibi* Iuris, & Chartam Magnam *dabo*,
Cum Tabulis duodecem, & *totas in octavo.*
Tridecimo JACOBI *hic liber* Grantæ *natus*,
Spectando & ridendo rex tantum non——catus.
Quod hæc ſit billa vera *Authorem qua Laudamus*,
Cauſidici odere, ſic ſatis hoc probamus.
Denariis octode * *hoc* habeas corpus *Iuris.*
Te capiam pro Nodde, ſi velles emere pluris.
Germani mei Gibos non amplius laudabo:
Non quæro ego bribos; ſed quod dixi jurabo.

* *cem, ſcribe* cum daſho.

Eſt Truthum, & totum truthum & nihil niſi Truthum: Ita te (*Lector*) Lawyerus adjuvet.

PROLOGUS PRIOR.

Martii 8. *An.* 1614.

Curſor, Muſaurum Caballus *viz.*

Davus Dromo, *Equiſo.*

Cur. CUM quis Muſarum Caballum vidit hic? fontem Caballinum ut præterii modo, orarunt Muſæ illum ut perquirerem. Hac ego queſitũ miſſus, illac ille, qui eum curat, *Equiſo.*

Equ. Ecquid de Caballo inaudiviſtin', puer ?

Cur. Nihil prorſus, *Equiſo.*

Equ. Optimum eſt igitur tu ut præconium facias.

Cur. Bene mones, *oiez---oiez* ; Muſarum Caballus aberravit modo, nomine *Davus Dromo*, qui ſemi homo & totus Caballus eſt, biceps beſtia, vegrandi capite & recalvaſtro, perlogis auribus, rubicundo roſtro, quaſi ore patulo, labris prominentibus, juba curta & ſubruffa, excoriato dorſo, pedibus anterioribus ulceroſus, colore vario, cum rotunda macula in clune nigricante ; ſiquis eum reddere aut commonſtrare voluerit, gratias inierit illius, & quotquot voluerit equas.

Equ. Agite, bonus eſt admiſſarius iſte Caballus. (*Caballus intrat.*---)

Prologus Prior.

Cur. Ecce jam adeſt: Malum: Heus puer, ambo comprehendamus eum.

Equ. Oh, ferox calcitro.

Cur. Compellamus illum altrinſecus in iſtum angulum; Blande, puer, poppyſmate palpemus eum, *Ho, ho, ho, ho, ho, ho, Meſſe, ho Dave, ho Meſſe, ho Dromo, ho Meſſe Dave, Dromo ho.*

Equ. Ah nequiſſima beſtia, vin' aufugere? non tu *Davus Dromo* jam, ſed Dromedarius

Cur. Ergo velim hunc *Davum Dromonem* in piſtrinum dari.

Equ. Etiam morſitas?

Cur. Etiam calcitras?

Equ. Quæris jam lumbifragium? tranquillum reddidero te, aut---ha, ha, he. Ut illum ad Muſarum fontem aquatum duxi modo, de ſubito curſum proripiens, ſeſe agere dixit velle Prologum hic; nempe Magnatum frequentiam impudens amabat homo, quam etiam nunc affectat impudentior beſtia.

Cur. Monſtrum narras.

Equ. Homo fuit, ſed cum homo non magis ſaperet quam Caballus, iratæ Muſæ, quas vexabat indies, mutarunt eum in Caballinum hominem.

Cabal. Malum: vis me ornare ac ſi eſſem Aſinus? Agam tamen Prologum.

Cur. Prologum tu,---atque Latinum etiam?---

Cabal. Quid ni ego qui omnes linguas caleam, *Ελληνιχὴν, Latinum, Francoiſe, Caſtellana, Italiana, Teuch, Polaski.*

Equ. Hinnit tantum bene, nihil loquitur.

Cab. Ipſe porro à principiò Legatis literas accepi ſæpius, quibuſcum & unà vixi familiariter: Nam Caballus licet, Caballus ſum Politicus.

Equ. Caballus etiam Eccleſiaſticus olim, Decanus ſc. de *Dunſtable.*

Cab. Idque gratis etiam ſine Simonia: Doctus enim ſum.

ſum ; nam diem integrum in Bibliotheca olim jejunus recluſus fui. Quin equus ego cum Doctore Equite linguis variis pro gradu cum plauſu diſputavi ; quapropter jam nunc ſpero Graduatum fore.

Cur. Imo tranſeendes ab Equo ad Aſinum.

Cab. Neſcis *Caligulam* conſulatum deſtinaſſe incitato equo, purpureaque dediſſe tegumenta ei ?

Equ. At erat incitatus nobilis & velox equus ; tu ſegnipes Caballus.

Cab. Egon' ? qui tot Regiones, pleraſque etiam ſine viatico, pererravi ſæpius. Quin curſu provoco omnes Nobilium hic preſentium equos celeripedes, ſive *Puppy*, ſive *Franklin*, ſive *Peppercorn*, ſive *Crop-eare*, ſive *Snow-ball*, ſive *Saucie Iacke*, *Frecke*, *Spanyard*, *Peg with a Lanterne*, *Strawberies and Cream*, tanti quanti, vel in ſtadio *Royſtonienſi*, *Bracklienſi*, *Gatterlienſi*, *Coddington*, *Siblecotes*, ubilibet ; & niſi tintinnabulum vindicem ego, caudam curtate mihi : neque etiam quemvis equum, vel fatidicum, vel magicum recuſo, ſi præſtigias, ſi prædictiones, ſi divinationes vultis. Caballus enim ipſe ſum Cabaliſticus.

Cur. Indica ergo formoſam hic quis amat feminam.

Cab. Faciam vel tectis oculis.

Cur. Age, narra, quis ?

Cab. Pleraque pars ſpectantium, preſertim non ridentium.

Equ. Quin ipſe etiam olim amaſti perdite.

Cab. Imo potius perdite amatus fui, nam plurimæ mulieres pulchræ optarunt mihi familiares fore.

Equ. Vera dicit ; namque olim illius Domina, amoris ergo, ſellam familiarem ſuo ſibi ſuperfudit capiti : ſed dic amplius, age, iſta num in Comœdia riſus inerit ?

Cab. Riſus erit certe, ſi riſus erit.

Equ. Sed num placebit ? loquere.

Cab. Placebit iſtis, modo ſi placuerit.

Equ. At quis ſermo fuerit de fabula ?

Prologus Prior.

Cab. Fabulas meliores ſpectari nummulo *Londini* indies, Cõmœdiæ legibus hic corrumpi Comicos.

Equ. Quidnam de Actoribus judicium?

Cab. Miſeros Hiſtriones eſſe Academicos.

Equ. Quiſnam Actorum fautores plurimos habuerit?

Cab. Quis niſi *Davus Dromo*, toto notus in orbe nobilis quadrupedans?

Equ. Quî hoc?

Cab. Sat habet fautorum ſemper Caballus bonus,

Equ. Se jam facetum putat, alter ac ſi eſſet Sextius Caballus.

Cur. Ludit qui ſtolida procacitate, Non eſt Sextius ille, ſed Caballus.

Equ. Numquis jam emet ridiculum hunc Caballum?

Cur. Sine ut inſpectem, [---*he looks in his mouth like an Horſe courſer*] *phy*, vetulus eſt; at caudam pulchellam habet, & perquam robuſtum oropygium.

Cab. Cauda eſt pulchra ſatis, hac Muſcas à Muſis abigo.

Equ. Quin tu ipſe jam muſca es; quippe qui menſas alienas nec invocatus advolas.

Cur. Otioſus eſt, & nihili, illum hinc abducito.

Cab. At primum agam Prologum.

Equ. Eamus, nihil opus, nam qui primi in Scenam prodeunt aperient Argumentum.

Cab. At enim illi narrabunt ſerio.

Equ. Sed poſt ſcenam primam, quæ fabulæ ſumma eſt, vix quidquam agetur ſerium.

Cab. Et dixerunt quod Scena eſt *Burdeaux*, ubi & ipſe etiã olim fui; quodq; tu *Surdam* agas *Nanam*.

Cur. Eo ſum beatior, nam nihil audiero ſi nos exploſerit quis.

Cab. Quodque nomen eſt *Ignoramus*.

Cur. Nempe *Ignoramus* quænam aut qualis fuerit hæc Comœdia, ipſe dum pronunciaverit in cujus unius manu eſt dubia fortuna Scenica.

Cab. Quin igitur ipſe Prologus fiam: *Ignoramus* enim Cauſidicus, & ego affines ſumus.

Equ.

Equ. Scite : Ambo enim barbare loquimini.

Cur. Caballus hic ? ---barbarior videtur ; dehinc itaque Muſarum minime, ſed barbari Caballus eris *Ignorami.*

Cab. At tuus ; vel ingratiis agam Prologum tamen.

Equ. Os impudens ! adhuc tu Prologus ? Prologus tu ? -tu ? Prologus ? Ego te,----.

Cab. Novi ego vires & Veneres meas : agam.

Cur. Sine ; & ni bene agat, illum tu hinc agito.

Equ. Incipe.

Cab. *Quandoquidem* ----*Quandoquidem* ---

Equ. *Quandoquidem* ? quam Comice dictum ? ſiccine in limine ipſo ceſpitas ? *Quandoquidem* ?

Cab. *Quandoquidem Comœdia eſt ſpeculum humanæ vitæ, & in veterum Comœdiis non parum ingenii, judices, quod in me ſcio quam ſit exiguum : Nempe, ſc. viz.----verbi gratia----Pindarus.*

Equ. Siccine *Pindarizas ?* Os Caballi, tace : quid eſt quod nunc cogitas ?

Cab. Cogitanti mihi ſæpenumero Prologum.

Equ. At faxo Epilogum facias.

Cur. Abripito illum hinc, indomitus eſt & pertinax.

Equ. At retundam pertinaciam hanc.

Cab. O tempora ! O mores ! quo me vertam, judices, in hac defloreſcente ætate Prologorum ?

Equ. Adhuc obſtrepis ? non hinc abieris ? *allons.*

Cab. Quin fonte labra prolui *Caballino, Cantare doctus Pegaſeium melos,* Magiſter artis, ingenîque largitor ipſe *Davus Dromo.*

Cur. *Davus* perturbat omnia.

Equ. At faciam ſileas & obtemperes ; tene hunc puer, dum-----*They put Banacles on his noſe*----naribus indantur illi----Hem———ſic indantur, jam quietus es, jam age Prologum !

Cab. Prologus ero tamen.

Equ. O ſcitum & naſutum Prologum !

Cab. Bene eſt: ni Muſis hæc narravero.

Equ. At muſæ minatæ hodie furcillis te trajicere.

Hinc

Prologus Prior.

Hinc te jam ducam igitur quo dignus es, ad *Ignoramum*, is te ſemper poſthac inequitabit.

Exeunt Cab. & Equ.

Cur. Da veniam ſubitis; non diſplicuiſſe meretur
Feſtinat (Caſar) qui placuiſſe tibi.

Prologus Poſterior.

Ad ſecundum Regis adventum habitus, *Maii* 6. 1615.

Puer Veredarius, *Dulman*, *Ignoramus*, *Meſſe Davy*, *Schioppius*, *Teſtis*.

Cornu ſonat.

Puer. TRin———Tran, ſecedite, date viam, Veredarius ego ſum, Londino huc qui vobis miſſus: ut renuntiem, quod jam *Ignoramus* nec agitur, nec poteſt agi. Ne me intuemini, ita res eſt ut dixi: rationem quæritis? nemo Cauſidicorum quiſquam commodare togam *Ignoramo* volet; nemo *Ignoramus Ignoramo*. Nempe nuper lata prohibitione cautum, prohibitione ſc. ut ſoli Cauſidici Theatro immunes ſient: quamobrem exurgere jubet vos hæc charta & diſcedere. Spectatores peracta eſt hæc fabula: valete & Plaudite.

Dul. Quid? Plaudite? quid hoc eſt? Num ludus noſter venit ad *non ſuite* jam? oh, video Poſtama Poſta, Poſta, num portaſti togam?

Ver. O *Dulman!* minime *Dulman*, minime; non quit parari toga prece neque precio.

Dul. Quare?

Ver. Nam præter quod eſt prohibitum, nunc maxi-

mo

mo *Deo Termino*, qui cedit nemini, togis fiunt ſacra innumeris.

Dul. Hum, hum, hum, *vouz avez* literas pro me; nonne ?

Ver. Has tibi, iſtas hero attuli *Ignoramo.*

Dul. Hum, hum, hum, hic ſunt nova ſcio, tu dato literam hanc meo magiſtro, dum ego lego meam.

P. Ver. faciam.

Exit Vered.

Dulman. *Legit ſuperſcriptionem literarum.*

Dulman junior, qui eſt puny Clericus de Ignoramus junior, qui eſt frater de Ignoramus ſenior, Dulmaniſſimo Avunculo ſuo Dulman ſenior, qui eſt ſenior clericus de Ignoramus ſenior, S. P. D.

——quid hoc eſt ? S. P. D. oh nunc habeo, eſt *ſpeed*; oh, oh, nam venit per Poſtam, *ſpeed.*

Aperiens literas legit.

SI ingroſſas inſtrumenta bene eſt, ego quidem ingroſſo inſtrumenta. Sciant preſentes & futuri, mi avuncule Dulman, quod eſt communis apud nos reporta, quod Ignoramus *eſt unus groſſus ludus*; & *meus magiſter ait, quod vertit omnes libros ſuos (nam habet paucos) & invenit quod ipſo facto eſt* routoſus & riotoſus *ludus. Quare illi Prædicabiles qui volebant geldare Ignoramum, vel qui ligabant eum cum chordis & funis*; *imprimis Trico, Cupes, & Cola, venient in Cameram ſtellatam pro una terribili riota. Dicit etiam quod habet tria beneficia quæ dediſſet iſtis Predicabilibus gratis antea (quod ego non credo tamen) ſed ait qui nunc habebunt ea ſolvent pro iis*, pro toto & in ſolido. *Præterea dicit quod eſt unum* Ieofaile *in ludo, facere communem Cauſidicum, communem ſtultum, qui ſolet facere alios communes ſtultos* : & *alium* Ieofaile, *quod faciebant eum loqui Latinum in Burdeaux, quod neque illic neque hic poteſt : ſed ſi agunt iterum iſtum prohibitum ludum faciemus*

emus de eo Balladas gallantiſſimas, meliores iis quæ jam factæ ſunt, quanquam ſunt ſuperfinæ & ſtant cum nobis in caſu contra Cantabrigiam; licet multi dicunt quod ſunt Aſinini famoſi libelli, & ideo digniſſime damnati pro hereticis nuper in Concilio Oxonienſi. Bene, Bene, ego ſcio quod ſcio. Tu quæſo (mi Avuncule Dulman) pro Dulmanitate tua, dic nulli Prædicabili hoc quod ſcribo——Nulli? at ego jam dixi vobis omnibus; ſtultus nepos, nonne potuit ſcribere ſic in initio? ſed quæſo vos ut omne ſit unum: nihil dicite de hoc, pro hac re jam non legam plus ad vos. *Intrat Veredarius.*

P. Ver. Dedi literas *Ignoramo*, ſed cui rei iſte apparatus?

Dul. Oh, eſt pro examinatione duorum magnorum nebulonum coram magiſtro meo *Ignoramo.*

P. Ver. Qui ſunt illi?

Dul. Quidam *Gaſper Schioppius*, & quidam *Davus Dromo* [*vide Wottonis reliquias.*

P. Ver. Num ergo pronuntiare poteſt *Ignoramus*?

Dul. Non pronuntiat, ſed pronuntiat tamen, nam neque Judex neque Juſticiarius eſt, ſed deputatus tantum ad capiendam examinationem hanc----*Intrat Ignoramus, Meſſe, & Lictores.* Oh jam veniunt, Magiſter *Ignoramus*, num tu venis foras ſine toga, vocata *a Gown?*

Igno. At ego veniam in chalmyde, vocata a *Cloak*, potius quam non currat lex: puer, abi hinc, & commanda ut producant huc etiam nebuloſiſſimum *Schioppium* nobis, dum ego hunc examino.

P. Ver. Fiet.

Exit Puer.

Igno. Sirrah, ſirrah, quod eſt tuum verum nomen, *ſirrah, hah?*

Meſ. Davus Dromo.

Igno. Alias *Meſſe Davy, ſirrah*, nam cum eras arreſta-

tus

tus antea dixisti quod non eras *Davus Dromo* sed *Messe Davy*, & sic faciebas escapium, hah? Duplex nomen, duplex nebulo. *Dulman*, lege accusationes.

Dul. Imprimis præsentant quod tu *Davus Dromo* modo guerrino armatus, assaltabas spectatores *Ignorami* cum terribili engina, vocata anglice *a hobby-horse* cum kikkis, & friskis, & cum horrendo sonitu *Snip-snap, snip-snap* ad terrorem legei populi Domini Regis, & ad mortem Infantum.

Igno. Hah? quid ais ad hoc, *sirrah*?

Mes. Erat quidam mihi simillimus, nam ego quidem non intereram dum acta est *Ignoramus*. Notissimum est enim me ea nocte fuisse ebrium.

Igno. O ho, es ebrius nebulo & mendax: tute ipse eras.

Mes. Eram & non eram.

Igno. At *sirrah, sirrah*, non tu tunc & ibidem challengebas equum Regis? quod est *petty Treason, sirrah.*

Mes. Ego provocabam tantum Magnatum equos.

Igno. Oh, nota *Dulman, scandalum magnatum equorum.*

Dul. Scandalum magnorum equorum.

Igno. Tu es unus equus vocatus *saucie Iacke*, nam tu olim capiebas parietem de Principe.

Mes. Opportune feciſſe memini, cum erudiebam Legatos ut acciperent.

Dul. Magister, puto potes habere *breve* de Idiota examinando, nam olim voluit esse *Decanus de Dunstable*: si vis, ego scio legem.

Igno. O tu, tu scis legem, non ego; Tu docebis quid debeo dicere. Estis duo Idiotæ. Bene, examinabo: *sirrah*, quid differunt stultus per naturam, & stultus per artem?

Mes. Quantum ego & *Archy*, vel quantum *Ignoramus* & *Dulman.*

Igno. Hoh, video quod es major nebulo quam stultus, *sirrah*, & tamen es magnus & superbus stultus, nam ausus es etiam tiltare cum Regis stulto.

Mes. Pares

Meſ. Pares cum paribus.

Dul. *Meſſe Davy*, Tu ſcis quod eſt *petty Treaſon*, *Meſſe Davy*.

Meſ. Quid, *Petty Treaſon*, *Dulman*?

Igno. Sed, *ſirrah*, num id verum quod tu ſcribebas in *Latino* ad Papam ut faceret te Cardinalem?

Meſ. Imo, & fuiſſem ſi ſcripſiſſem congrue.

Igno, Congrue? nota *Dulman* quod coinavit & tranſportavit trans mare *falſum Latinum*, *contra ſtatutum in eo caſu proviſum & editum.*

Dul. Ergo magiſter, hoc ejus *falſum Latinum* confiſcabitur ad noſtrum uſum.

Igno. Sine me, ego capiam ordinem pro hoc; *ſirrah* quantum habes de eo?

Meſ. Plurimum, ſed non quantum vobis ſufficit.

Igno. Bene, video quod es notorius malefactor, & retornabo tantum ad magiſtratum, & ſcribam ut pronunciet de te *in modo & forma ſequente*; Primo ſi venis ad Aulam ut ſis jactus furſum, Anglice *toſt in a Blanket*, ſi unquam ſis in amore, habebis vocatum *a Cod-peice* conſutum poſt te, & ſic ſaltabis ut olim feciſti *Genevæ*, & eris vagabundus, nec unquam habebis ullam terram, nec ullum magiſtrum, nec ullum panem, aut potum de tuo, ſed tanquam muſca vives ad alienam menſam, quamvis ſæpe repulſus cum plagis: &c. Iam auferte Nebulonem.

Meſ. Hei mî! perii propter excellentiam ingenii, quæ aliis ſalutaris eſt.

Exit Meſſe

Intrat Schioppius & Teſtis.

Ignora. Papæ! venit ille nebulo in printo *Schioppius*.

Teſt. Heus vos, adeſt *Schioppius*, fur, trifur, furcifer trifurcifer, cavete crumenis, adeſt Legatus Latronum *Schioppius*.

Non fuit Autolyci tam piceata manus.

Igno. Vide annon ſit arſus in manu?

Test. Sæpius; totus est stigmaticus. Hui, en ut sunt ungulatæ manus, & viscosæ.

Dul. Profecto en etiam habet nasum sciſſum, & est *Crop-eare* etiam: per markas hic est ille *Gaspar Schioppius è Munster.*

Ignor. Gaspar a Munster.

Test. Munster Franco, qui cum matre ejus consueverat, pater illius fuit: est ille notus spurius.

Igno. O ho, num est bastardus? *Bon bastard est adventure, mais meschant est de nature:* perge Testis.

Test. Auream etiam suffuratus est catenam patri suo.

Sch. Tum vero non nisi 14. annos natus eram, quod ingenii indicium mei extitit.

Dul. O fellonem ab ipso cunabulo, Anglice a *Cradle.*

Test. Quin pater, eo adolescente adhuc, deploratum Nebulonem fore suis amicis dixit.

Igno. Vere dixit.

Test. Plagiarius etiam hospiti *Giffanio*, aliisque libros & chartas suppilavit.

Sch. Fateor. Literatum furari literas furtum non est.

Dul. Sta longius impudens, puto aliquis chartas meas furatus est, desunt nonnullæ.

Sch. Ego chartas tuas? ——— mihi charta supereſt, meas testor tot famosas quas vulgavi chartas.

Igno. Imo tu scribillas famosos libellos.

Test. Nam adolescens scripsit spurciſſima *Priapeia.*

Igno. Quid?

Test. Quod honeste accusari non potest.

Sch. Pro illis confidenter dicam, omnes mihi seipsas debent feminæ.

Igno. Qua in re?

Sch. Illis ego restituam muliebria, mutando L in N.

Dul. Magister, L in N? hic est pecia secretæ knaveriæ.

Test. Vide notas ejus impudiciſſimas etiam: scripto vitam

vitam passerum hominum vitæ prætulit, idque pathetice valde, quod sunt salaciores.

Igno. Audio etiam quod es Apostata, & Renegado.

Test. Tunc non Gaspar, sed γαστὴρ *Schioppius* erat; Nam cum esuriret, ne periret fame, librum scripsit *Romæ* de conversione sua. *Romam* petebat Esuritor *Schioppius*, profectus ex *Germania*.

Sch. Heus, cum esuriebam, Cardinalis *Madrucii* culina patebat mihi.

Test. At ibi famelicus cum canibus pugnabas, ringens de lingendis patinis.

Igno. Est carmen proverbiale,

Si canis in Hilla religatur mordet in illa.

Dul. Ha, Ha, He, magister.

Sch. At ego de conversione mea, insignis Theologus repente ex *Bibliotheca Vaticana* prodii.

Test. Scilicet, utpote qui olim sacris Bibliis *Plautum* prætulit *Atheos*. Hinc *Bacchum*, *Cererem*, *Venerem* super omnia colit; hinc est quod cum diis hominum belligerare solet, *Romuli* Parasitus, pater esuritionum, qui animam tantum pro sale habet, vixque pro anima salem. Hinc perjuriorum & mendaciorum mole cœlum affectat Terrigena, Idolum impudentiæ, patibulare mendicabulum & Carnificum victima. Hinc quod sordido dente, & fœdis linguæ probris Cerberus ille sacra Regum numina lacessit. Hinc quod nigra insolescit fama Archicarnificis & Prostibuli filius. Hinc quod impudentissimus conscribillator stilum stringat contra Legatos latro ipse maximus & *Lavernio*.

Sch. At meus Legatus latro forsan efficiet ut sim Legatus à latere.

Igno. Interim eris ablegatus, & ligatus ut Latro; est notabilissimus nebulo quem unquam vidi in vita mea. Bene, informabo Judicem ut te puniat sic.

Sch. At ego *Baro* sum, nobile mihi convenit judici-

Test.

um.

Teſt. Ergo judicari æquum eſt per pares ſuos, nempe *Barones Campi floræ*; O furſanti *Baroni.*

Igno. Scio per legem hoc erit judicium tuum. Primo, quia es magnus mendax, lingua tua defamatoria erit perforata cum candenti ferro; & quia es impudens ænea facies, inuretur in frontem tuum.

Teſt. Fronti? fruſtra, namque huic nec frons nec cor unquam erat.

Igno. Et quia habes os impuriſſimum, ut olim *Heidelbergæ*, portabere ad unum ſtercorarium, & ibi os tuum totum implebitur cum fimo, & ſic fœdiſſima tua anima ibit extra per ὄπισθεν πρόσθεν, ut inquit *Græcus Ethnicus.*

Dul. Quid, quid, magiſter?

Igno. Eſt *Græcum*, ſtulte.

Dul. Oh, ego non poſſum ſcribere: *Muſæus* debet ſcribere hoc.

Igno. Aſine, Aſine: Poſt id cadaver tuum jacietur in unius Abbatis Latrinam.

Sch. At ſi damnari nequeo, quoniam ſæpe ſum phreneticus, cavete quid facitis.

Igno. Tollite nebulonem hinc.

Teſt. Cavete marſupiis.

Exeunt.

Intrat Veredarius.

P. *Ver.* Signor, toga tibi jam parata eſt.

Igno. Quomodo?

P. *Ver.* Unam invenimus inter *Schioppii* furta.

Igno. Ergo ego adibo jam & induam ea n togam, poſt *Ignoramus* retornabit ad vos iterum.

P. *Ver.* At redi ſtatim, Signor.

Igno. Erit *retorna brevis*, ne time.

Dul. Dulman retornabit etiam, *nullum erit eſſonium.*

Exeunt Igno & Dul.

P. *Ver.* Redibit iterum in ſcenam *Ignoramus*, verum quod redit, illi nihil, ſed veſtræ clementiæ, *Cæſar*, pa-

trone *Cæsarum*, debetur; Vestro debetur amori Academiæ.

Tantus nostræ honos Academiæ, qui tanto major est,
Quanto literarum ipsus es perfecta Academia.
Ob istoc decus, magna inundamur nos invidia.
Ecce iterum nigros corrodit lividus ungues,
Da tantum *Cæsar* tu magis ut doleat:
Da *Cæsar* (quod potes) tantum ut doleat.
Uti rumpatur qisquis rumpitur invidia.

Posterioris Prologi.

FINIS.

IGNORAMUS.

Actus Primus. Scena Prima.

Argumentum. *Manlius ſenator Londinenſis Dorotheam feminam Burdigalenſem duxit, cujus fidei duas etiam filias reliquit moriens, quas habuit ex uxore altera, Catharinam & Iſabellam. Manlio mortuo, Dorotheam viduam duxit Theodorus quidam, ex qua uno partu Gemellos habuit, Antonium & Antoninum, ita ſimiles, ut niſi nævo in lævâ Antonini malâ non diſtinguerentur invicem. Convenit inter Theodorum & Dorotheam duas filias duobus filiis deſponſare, Catharinam Antonino, Antonio Iſabellam. Iſabellam Detfordiæ enutritam rapuit Vrtado quidam Maurus. Vxorem una cum Catharina & Antonino Londini reliquit Theodorus; ipſe Burdigalam cum Antonio navigat.*

Iſtam hiſtoriam filio Antonio narrat Theodorus ſenex, quem Londinum mittit, ut matrem deducat cum familia: ille (amore Roſabellæ detentus) cauſas fingit; inſiſtit pater; tandem unius horæ moram agre impetrat.

THEODORUS. ANTONIUS.

THEO. Ergone obſequêris fili; *Ant.* Pater eo, quid vis jube.
Theo. Euge fili Antoni;
Quin tu primum omnium quid ſit quod te velim,
Quantique negotium, paucis auſcultа mihi,
Audiſſe te per nebulam, credo ante hac,
E *Londino* uti Mercator à me *Burdigalæ* hic
Magnam mercatus eſt vim vini nobilis,
Grandi id pecunia, ſed præſenti neutiquam:
Quippe ſcripſit nummos; ſcripſit, non ſolvit tamen.
Tu fili, nil crede: hic nervus eſt ſapientiæ.
Intelligis? *Ant.* Recte, pater; perge ſi placet.
Theo. Ego, ut is *Londinenſis* fefelliſſet fidem,
Hinc eo *Londinum* recta, uti argentum exigam.
Ibi dum id efflagito, dum is lentè nomē expedit,
Fio interea familiaris populari meæ,
Viduæ cuidam, *Burdigalenſi* feminæ;
Huic nomen *Dorothea* eſt; ea tunc temporis
Londini habitabat; illā enim uxorem hic duxerat
Opulentus Senator *Londinenſis*, idem Eques,
Nomen ei *Malleus*. *Malleus*? imo *Manleus*.
Is adeo poſt nuptias hinc tranſtulerat eam
Londinum in Patriam ſuam; ibi in morbū incidens,
Illam hæredem inſtituit, atque ad plures abiit:
Ex ea nulli huic nati ſunt liberi; cæterum
Ex alia uxore, quam prius habuit ſcilicet,
Duas ſuſcepit, forma eximia filias:
Natu major *Catharina*, *Iſabella* minor eluit.
Has ille moriens, cum dote una, *Dorotheæ*
Commiſit fidei (quamlibet Novercæ) uti eas
Nuptum daret, ſimulac maturuiſſent viro:
Divitiarum inde illis ſat ſuperque; Eas tamen
Formæ indoliſque dotes quanto ſuperaverant?—
Quid multa? hanc ego ut vidi, ut perii; ambio diu,
Diu poſco, diu negat: Tandem annuit;

Fiunt

Fiunt nuptiæ; fit anno vertente gravida;
Uno partu gemellos enixa eſt mihi;
Horum alter ipſe es, *Antoni* fili: Alter eſt
Antoninus. Eratis autem gemini pueri
Forma tam ſimili, ut dimidiatos dicerent:
Vos neque ego, neque mater, internoſcimus, adeo,
Niſi *Antonino* hic dextera in mala nœvulus,
Unde alium ab alio haud alias internovimus.
Cæterum ego poſt aliquot annos in patriam
Rediens, illinc te ſexennem jam mecum aveho.
At fratrem *Antoninum* cum *Dorothea* ſimul
Reliqui *Londini*, annis abhinc quindecem.
Namque uti per *Franciam* iter huc perreximus,
Anglis cum *Francis* bellum undique. Capti ſumus
Igitur ab hoſtibus; neque ſex menſes plus eſt,
Quum, pace utrinq; inita, eſſe nos liberos ſinunt:
Liber ut fui, cogitabam *Londinum* indies,
Dorotheam meam ut reviſerem. At pravis litibus
Detentus hic ingratiis, uſque dum hæreo,
Et uſque, & uſque. O *Lernæam* vere Sobolem
Pragmaticorum, qui lites ex litibus ferunt
Mortalibus immortaliter! Lites fuge.
Macrum arbitrium opimo judicio potius eſt.
Memento, fili. *Ant.* Memini, pater. *Theo.* Ergo dum licet
Matrem nunc tuam videre gestio, fratremque, & novam
Illius Nuptam. *Ant.* Eum duxiſſe *Catharinam* ferunt.
Theo. Scilicet. Namque ego & uxor decrevimus jamdiu
Duas illas ex priori uxore filias,
Quas dixi *Manlii*, vobis in nuptias dare.
Vos illis itaque deſpondimus à parvulis,
Antonino utique *Catharinam*, *Iſabellam* tibi.
Sed miſera *Iſabella* deſtinata tibi periit.
Nutriebatur illa *Detfordiæ* prope *Thameſin*;
Ibi una cum nutrice jam quadrimula,
Seu ſubrepta, ſeu ſubmerſa, periit novemdecim

Abhinc annis. *Ant.* *Catharinam* quam memoras, pater,
Vidiſtin'? *Theo.* Nunquam; namque illam illius Avia
Educabat, à nobis longe in *Devonia*:
Tantum eſt, fili. Sci'n jam quid ſit quod te velim?
Ant. Nondum Pater; Sed ſi id eſt quod ſuſpicor, perii.
Theo. Hoc ſcilicet; Tu illico hinc *Londinum* uti naviges,
Matrem huc quo deducas, cum fratre & familia.
Ant. Occidi: amores mei peribunt interim. *Theo.* En tibi,
Mater tua ſcripſit venturam ſe huc propediem,
Saltem *Antoninum* fratrem miſſuram illico;
Cogita quam ſuave tibi erit, poſt tantū ſpatium,
Matrem tibi oſculum, fratrem amplexus dare.
Quid eſt? quid frontē caperas? quid oculi turbidi?
Numquid dolet? *Ant.* Equidem, ut verum fatear, hoc eſt
Amare. *Theo.* Hui: amas? *Ant.* Minime pater: horreo, inquam, *mare*.
A-mare mihi nunc ægre eſt. *Theo.* Eia, Delitias facis,
Cauſas fingis; video: tibi eo abeundū eſt ſtatim.
Ant. Statim, Pater? *Theo.* Statim, fili. Obtemperas mihi?
Ant. Meum eſt; ſed quæſo cogitandi ſpatium, Pater.
Theo. Enimvero pulchre, Pater ubi imperat ibi Filium rogare cogitandi ſpatium; pudet.
Ant. Faciam vero libenter; at — *Theo.* Quid at? *Ant.* Peto
Suppliciter, mihi hos ſex, aut ſeptē dies impertias,
Tantum ut parem me, & amicis valedicā meis.
Theo. Ne te hoc ſollicitet, faciam id ego vicem tuam.
At quæ itineri opus parata jam ſunt omnia.
Navem conduxi, mercedem dedi, nihil deſit.
Ant. Sin *Anglia* verſus *Septentrionem* eſt,
Mare mihi præcluſum, flat ita *Auſter* jam oppoſitus *Septentrioni*.
Theo. At hoc eſt quod properes velim.
Nam *Auſter* hinc te rectà in *Angliam* feret. Quid jam?

Ant.

Ant. Audi'n? ut Pelago ventus iraſcitur? vide'n?
Uti procellas Cœlum minatur nubilum?
Theo. Sanuſne? an ſomnias vigilans? lenis en enim
Auſter uti flat ſudo & ſecundo flamine.
Neſcio quid ſit; non temere eſt quod nugas agis.
Jam abeundum eſt jam jamque: enimvero ſuccenſeo.
Ant. Iamne? Ahime, *Roſabella* mea. *Theo.* Eia, fles puerule? Dii!
Quid hoc rei eſt. *Ant.* Mirumne id, ſi ira benigni Patris
Lachrymas excuſſit amanti filio? *Theo.* Si id eſt, bene eſt.
Quid moramur igitur? *Ant.* Unicum hoc oro, pater, dum amicis reſtituo
Credita mihi depoſita, tantillum temporis modo concedas mihi.
Theo. Tantillum id quantillum eſt? *Ant.* Horas quatuor haud amplius.
Theo. Nimium eſt. Nautæ jam te expectant, vela ut explicent.
Ant. Binas ſaltem horulas.
Theo. Binas licet, Interim introibo ego, ut obſignem ad *Dorotheam* literas,
Tibique argentum ut promam; at parcas tu ſumptui.
Namque lites plurimum mihi intercipiunt pecuniæ.
Dandum eſt *Crumeni-mulgis* iſtis *Cauſidicis*:
Uſque eſt dandum, atque uſque. Aurum, quam Æquum, plus poteſt.

Exit. Theo.

ACTUS

ACTUS I. SCENA II.

Argumentum. *Queritur Antonius de Infortunio ſuo, ſuoſque amores narrat, ut Roſabellam ambit filiam Portugalli nobilis, qui Feſſæ moriens illam fidei fratris ſui Rodrigo Torcol concredidit, qui lenoniam Burdigalæ exercens illam nolit niſi ſexcentis aureis vendere, quos pepegit Cauſidicus Ignoramus, litibus componendis jam Burdigalæ agens. Gaudet tamen Antonius fidem inter amantes mutuo datam.*

ANTONIUS *ſolus.*

HOraſne ergo binas; tantumne binas vita mihi ſuppetit?
Quod ſi abs te abeo, *Roſabella* (perditum me) abeo è vita ſimul.
Abire tamen juſſit me Pater: Illi parendum. At manere me
Cogit amor ingratiis. Quid faciam? Hinc, illinc, undique perii.
Patri quidem obſequi neceſſe eſt. Id reſtat unicum,
Saltem uti ſupremum ei valedicam, priuſquam hinc abiens moriar:
Nam ne quid amplius ſperem, facit ipſius Patrui *Portugalli* impuriſſimi ingenium, qui cum illa habitat:
Is mercatorem ſimulat ſe, Leno cum ſiet:
Nomen ei *Torcol*; inde quod collo diſtorto ſiet:

Simulatque

Simulatque videris, Scelus eſſe dixeris. Sed ut ut
Scelus, meam tamen bene ac pudicè habuit,
Nuptamque dabit, fratris ut filiam decet.
Nam Pater *Roſabellæ Portugallus* nobilis
Feſſæ moriens, quo ſe ille contulerat loci,
Bello ut mereret, pupillam huic fratri ſuo
Feſſæ tum agenti filiam concreduit.
Illam autem, quod ſit virginum pulcherrima,
Multi ambiunt, eamq; vel indotatam ducerent.
Sed Leno avarus vult ſibi pecuniam inſuper.
Quamobrem ipſe qui pro ea vitâ paciſci velim,
Aureos ſexcentos pepegi, illa ut nubat mihi.
Deſpondit, ſed hac lege ſi inter menſem numerem:
Ego interea quæſivi, ſed nuſquam reperi:
Eoque inanem is me, & ſe deluſum putat.
Nunc hanc rem igitur cum quodam *Anglo* Cauſidico agit,
Qui cum huc ex *Anglia* accerſitus ſit ideo.
Cum aliis ejuſdam linguæ & ordinis viris,
Inter populares ſuos hic lites ut dirimeret,
Amori ſi (Diis placet) vacat,
Et meam in ſane deperit.
Oſce & *Volſce* loquitur, nam Latine haud ſapit.
Merus ſtupor, at multi nummus aureus Aſinus:
Summâ *Cauſidicus.* Id me ſolatur tamen,
Quod mutuo amantes fidem dedimus invicem,
Clam illo, clam patre, quem iſthoc celo ſedulo.
Quin dum loquor abit hora, quæ mihi noviſſima
Homini horario. Properabo igitur eam ut alloquar.
At at, ecce *Cauſidicus Ignoramus*; hanc ille ut eripiat mihi?
Illum ego niſi male mulctem — (*Theo. intus*) Fili *Antoni! Ant.* Hei mihi, pater vocat. *Theo. Antoni! Antoni! Ant.* Pater. *Theo.* Ocyus huc intro ad me.

Exit. Ant.

ACTUS I. SCENA III.

Argumentum. *Ignoramus Clericis ſuis, vocatis Dulman & Pecus, amorem ſuum erga Roſabellam narrat, irridetque Muſæum quaſi hominem Academicum.*

Ignoramus. Dulman. Muſæus. Pecus.

PHi, phi: tanta preſſa, tantum croudum, ut fui pene truſus ad mortem. Habebo *actionem de intruſione contra omnes & ſingulos.* Aha *Mounſiers, voulez voz intruder par joinct Tenaunt, il eſt playne caſe, il eſt point droite de le bien ſeance. O valde caleor*; *O chaud, chaud:* precor deum non meltavi meum pingue. Phi, Phi. In nomine Dei ubi ſunt Clerici mei jam? *Dulman! Dulman!*

Dul. Hic, magiſter. *Ignor. Vouz haves Dulman.*

Igno. Meltor, *Dulman*, meltor. Rubba me cum Towallio, Rubba. Ubi eſt *Pecus?*

Pec. Hic, Sir.

Igno. Fac ventum, *Pecus.* Ita, ſic, ſic. Ubi eſt *Fledwit?*

Dul. Non eſt inventus.

Igno Ponite nunc chlamydes veſtras ſuper me, ne capiam frigus. Sic, ſic. *Ainſi bene faict.* Inter omnes pœnas meas, valde lœtor, & gaudeor nunc, quod feci bonum aggreamentum inter *Anglos* noſtros: *Aggreamentum*, quaſi *aggregatio mentium.* Super inde, cras hoyſabimus vela, & retornabimus iterum erga *Londinum:* Tempus eſt, nam huc venimus *Octabis Hillarii*, & nunc fere eſt *Quindena Paſche.*

Dul.

Dul. Juro magiſter, titillaſti punctum Legis hodie.

Igno. He, he! Puto titillabam. *Si le nom del granteur, ou grante, ſoit raſed, ou interlined on faict Pol, le faict eſt grandement ſuſpitious.*

Dul. Et nient obſtant ſi faict Pol, & illud etiam in Coine.

Pec. At id, de un faict pendu in le Smoak, nunquam audivi titillatum melius.

Igno. Quid tu dicis. *Muſæe.*

Muſ. Equidem ego parum intellexi.

Igno. Tu es *Gallicriſta*, vocatus *à Coxcombe*; nunquam faciam te Legiſtam.

Dul. Nunquam, Nunquam; nam ille fuit *Vniverſitans.*

Igno. Sunt magnæ Idiotæ, & Clerici nihilorum, iſti *Vniverſitantes:* miror quomodo ſpendiſti tuum tempus inter eos.

Muſ. Ut plurimum verſatus ſum in *Logica*?

Igno. Logica? Quæ villa? quod Burgũ eſt *Logica*?

Muſ. Eſt una artium liberalium.

Igno. Liberalium? Sic putabam. In nomine Dei ſtude Artes parcas & lucroſas: non eſt mundus pro Artibus liberalibus jam.

Muſ. Deditus etiam fui amori Philoſophiæ.

Igno. Amori? Quid? Es pro Bagaſchiis & Strumpetis? Si cuſtodis malam regulam, non es pro me: rurſum reddam te in manus Parentum iterum.

Muſ. Dii faxint.

Igno. Quota eſt Clocka nunc?

Dul. Inter octo & nina. *Ig.* Ite igitur ad manſorium noſtrum cum Baggis & Rotulis. Quid id eſt? videam hoc inſtrumentum; mane *Petit*, dum calceo ſpectacula ſuper naſum. O ho, ho, ſcio jam. *Hæc Indentura facta eſt inter Rogerum Ratledocke de Caxton in Com. Brecknocke.* O ho. *Richard Fen, John Den.* O ho. *Proud Buzzard Plaintiffe, adverſus Peakegooſe defendant.* O ho, vide hic eſt defalta literæ; emenda, emenda, nam in noſtra lege una Comma evertit totum *placitum.* Ite jam, capiato tu hoc, tu hoc ingroſſa, tu truſſato ſumptorium pro jornea.

IGNORAMUS *Solus.*

HI, ho! *Roſabella* hi, ho! Ego nunc eo ad *Veneris Curiam* lætam, tentam hic apud *Torcol:* Vicecomes ejus *Cupido* nunquam ceſſavit donec *invenit me in Baliva ſua* :Primum cum amabam *Roſabellam* niſi parvum, miſit *parvum Cape*, tum *magnum Cape*, & poſt *alias Capias*, & *plures Capias*, & *Capias infinitas*, & ſic miſit tot *Capias*, ut tandem *Capavit me utlegatum* ex omni ſenſu & ratione mea. Ita ſum ſicut muſca ſine Caput; Buzzo & torno circum circa, & neſcio quid facio. Cum ſcribo inſtrumentum, ſi femina nominatur, ſcribo *Roſabellam*; pro *Corpus cum cauſa*, *Corpus cum caudâ*; pro *Noverint univerſi*, *Amaverint univerſi*; pro *Habere ad rectum*, *Habere ad lectum*; & ſic vaſto totum *Inſtrumentum.* Hei, ho, ho, hei, ho.

ACTUS I. SCENA IV.

Argumentum. *Torcol leno meretrices ſuas inducit ut ſalutent Ignoramum; narrata prius hiſtoria de naufragio ſuo & quare Lenocinium exercet. Convenit inter Ignoramum & Torcol ut ſi vel attulerit vel miſerit ſexcentas Corcnas, cum inſtrumento & privato ſigno, Roſabellam ferat, quod Ignoramus pollicetur.*

Torcol. Ignoramus, Meretrices.

Tor. HEus *Pſecas*, *Corinnam* ceruſſa; *Sabinam* fuca minio;
Caliam orna *Calliblepharis*, & flavo *Corcada Dorymbio.*

Si

Si ornatæ eſtis puellæ accedite huc, atque hic in conſpectu meo
Fidibus canendo ſaltandoque exercete vos.
Iſtiuſmodi blanditiæ pelliciunt Amatores in Naufragium
Hic, quod feci ego, *Feſſa* rediens in *Portugalliam*, ex opulento me tenuiorem reddidit.
Artes itaque cogor exercere Lenonias.
Re illa adeo, quæ mihi ex naufragio ſupererat,
Meretrices conduxi ex variis Regionibus,
Quam variæ linguis, habitu tam veſtis:
Eaſque ornavi cujuſque more Patriæ.
Lucri certè bonus eſt odor ex re qualibet.
Atqui tamen cognatam *Roſabellam*, pudicam virginem,
Nuptā bene ut ſpero, hodie locavero *Ignoramo*;
Atque etiam ſexcentos ea propter accipiam
Quos mecum pepegit aureos. At at, quiſnam ille eſt?
Oh, Signior *Ignorame*, Homo hominum honoratiſſime, Tune hic eras? *Bezo las manos Signior*; Tuorum ſum ſervus ſervorum.

Igno. Profecto hic eſt Papa.

Tor. Quid nunc imperas ſervo tuo, Domine, mi Domine?

Igno. Ha, he! Dabo tibi *ſuperſedeas* pro iſtis complementis. Puto feciſti collum tuum tam tortum cum Congis & Cringis.

He laies his leg over him.

Tor. Signior, factum eſt hoc *Burdigalæ*, dum vinum unius auriculæ bibo, bonum probans, horſum inclinaveram.

Igno. Nunquam habebis *Breve de recto.*

Tor. Sive rectus ſive tortus ſum, tuiſſimus, Signior. Ubi eſtis virgines? Exite. O Signior.

Prodeunt Meretrices.

Igno. Mitte quæſo Cringia, & Cruragia.
Sed quæ ſunt iſtæ quæ veniunt extra? ſuntne tua *Bona & Catalla?*

Tor. Signior,

Tor. Signior, & mercator ſum & muſicus; Ludum ideo hic aperui Fidicinum.

Igno. Nulla fides tuis fidillis. Sed cujus gentis ſunt?

Tor. Hæc cum Cithera *Græcula*, illa *Germanica*, *Hebræa* cum tympana, *Britanica* hæc, *Hiſpanica* iſta cum tibia, *Arcadica*, *Francica* cum teſtudine, *Veneta*, *Maura*, *Perſica*, *Turcica*. Agite jam.

Saltantes Canunt.

Igno. Sunt bellæ miniſtraliæ: tu es Dominus fœdi hic. } *All ſalute in their languages, and kiſs him.*

Tor. Introite; ſed primum Dominum meum humillime ſalutate ſingulæ.

Igno. Quid vultis? *Habetis warrantum de oſculando?* Quid, vi & armis?

Eſtis bonæ, warrantizabo (*ad Maurum converſus*) Phi, pho. Abi tu; tu es uxor diaboli. Sed dic bona fide, non ludunt hæ *ad luda illicita contra ſtatutum*?

Exeunt Meretrices.

Tor. Mihi crede, ſunt illibatæ ſignatæque virgines.

Igno. Signatæque? imo ſunt *ſignate communi ſigillo*: Ha, he!

Tor. Signior, neque ego, neque illæ ſumus iſtarum artium. Vale.

Igno. Mane: iracundus es? Ego tantum frangebam jocum, quod debet & ſolet apud nos, quanquam ſit ſuper vitam hominis, & tu capis id in bono ſerio: ſis jocundus. Dic mihi quomodo valet *Roſabella* mea?

Tor. Oh; illa, quod virgo non eſt, nubit alii.

Igno. Num dicis hoc in ſobria triſtitia?

Tor. Dixi: illum ineſcavero magis.

Igno. Diable, quæ eſt hæc *fraus*, *covina*, & *deceptio*? Nonne erat *Indentura facta inter te & me*, ut ſi ego darem tibi ſexcentas coronas, maritarem tuam wardam *Roſabellam*, & hic dies oppunctatus eſt pro ſolutione? Non eſt verum?

Tor. Eſt.

Igno. Bene; fac quid vis; ego habeo tuam *Indenturam & obligationem ſalvam & ſolidam*, *tua manu ſigillatam*,

tam, & datam, & deliberatam. Et ſi non dabis mihi *Roſabellam*, forisfacies eam obligationem, viz. mille Coronarum: Quid ais? unus Rex, unus Lex; non te defendet medietas linguæ: Quid ais?

Tor. Putat ſcilicet omnia hic tranſigi more *Angliæ.* At ſi ſexcentos aureos hodie attuleris, haud muto factum.

Igno. Bene facis, nam fuit *aggreatum, accordatum & condeſcenſum*; Ergo ego veniam in perſona mea hodie cum moneta ſi poſſum, ſi non poſſum, mittam unum ex Clericis meis pro ea.

Tor. Verum ego tuorũ ſervorũ novi neminem.

Igno. Neque illi te; ſed eſt totum unum pro eo. Ille apportabit tibi ſexcentas coronas & inſtrumenta, & dicam illi quod habes curvum collum etiam: Quid times?

Tor. Antonium atque vaferrimum *Triconem* timeo, qui mihi *Roſabellam* propter ubique inſidiantur. adeo ut vix tum caveam, cum caveo maxime; optimum itaque eſt ut de ſigno inter nos conveniat occulto: inſuper cautelam cautelæ addere cautius eſt.

Igno. Quanquam non opus eſt, tamen ſi Clericus meus *Dulman* venit, dabit tibi hoc privatum ſignum, capiet te per naſum ſic.

Tor. Placide, eſto igitur, atque cavẽ nemini alii niſi illi dixeris.

Igno. Putas quod ſum Idiota?

Tor. Illam igitur duces hodie, nam cognata eſt, & illa, per deos, pudiciſſima.

Igno. Ouy, ouy dea: Cras retornabo cum illa ad *Londinũ*, ſed jam quæſo clama eã huc paululum ejus habere facias viſum, nam ego amo illam, hoc eſt longum & breve. Tu ergo præcipe quod reddat ſcilicet amorem *d'avoirdu-pois*; intelligis?

Tor. Illam actutum huc adduxero.

Exit Torcol.

Igno. Numquam fui inamoratus ante in vita mea, ſed jam ſum inamoratus beſtialiter. Sed præſenter adducet

Corpus

Corpus cum cauda; *cum cauſa, inquam.* O ſi haberem unum *habeas corpus* jam, Ha he, cum cogito vado in Cymbalis, hei, hoy.

ACTUS I. SCENA. V.

Argumentum. *Introducitur Roſabella flens, cogente patruo ut amet Ignoramum, qui illam & verbis & verſibus, quantum poteſt, aggreditur, memoratque quam illi Iunctiuram dabit. Creditur Roſabella cuſtodiæ cujuſdam Surdæ, quæ cum nihil audiat, omnia ex ſignis intelligit. Abiit Ignoramus pro Coronis, Surda cum Roſabella manet.*

Torcol. Roſabella. Ignoramus. Surda.

Tor. QUid fles pervicax? num ego te caſte & pudice eduxi, ideo ut mihi tibique adeo, tuoque adverſere commodo? Aut huic libenter nube, aut *per aqueſta Cruz de Dios* te hinc aveham *Feſſam* iterum, ubi te aut vendam aut proſtituam. Ego tibi bene cupio. Tune vis? Reſponde, quid ais?

Roſ. Patrue, tu ſapis; tibi quod videbitur, æquum eſt id me facere.

Tor. Recte jam, atque ut decet.

Roſ. Diſſimulandum amorem video, ne ruam in pejus: Non unquam ego te, *Antoni.*

Tor. Hanc ego illi cuſtodem appoſui *Nanam*, quæ tres menſes licet integros ſurda ſit jam, fidelis tamen, atque ex ſignis intelligit ſatis.

(*He makes ſigns to her.*)

Sur. Recte, intelligo; ut illam arcte cuſtodiam, neve quopiam longius abeat à foribus.

Tor. Intelligit.

Sur. Neve juvenem eam patiar alloqui.

Tor. Bene.

Sur. Quam-

Sur. Quamprimum ille hanc allocutus ſit, introeat illico.

Tor. Eia, quàm citó. Sin ſecus, interminare mihi te me verberaturum uſque ad necem.

Sur. Curabitur quod jubes.

Tor. Signior, mea cognata hæc ſummopere te ſuper omnes mortales amat. Experire; ego hinc abeo, nam mihi negotium eſt: memento ſigni, & pecuniæ.

Igno. Nulla erit defalta. Tor. Sed tu nè admittas.

Sur. Fiet, inquam.

Igno. Ha, he! *Roſabella* mea, hem, hem, hem. *Madame, & vos mei Magiſtri jurati, hæc eſt Actio ſuper caſum.* Phi, phi; lingua vadit ad verba accuſtomata: Puto me placitare illam jam.

Sur. Quantum video, hic homo ſtultus eſt.

Igno. Madame, pardona mihi, nunquam amavi antehac. Sed veniam ad punctum, & *jungemus iſſue.* Viſne facere maritagium mecum?

Roſ. Haud equidem tali me dignor honore.

Igno. Profecto, *Roſabella*, amo te pluſquam *roſa ſolis.* Dico tibi, Amor tuus fecit me legalem Poetam. Vis verſus meos?

Roſ. Si placet, *Signior.*

Igno. Hem, hem. Verſus legales de *Roſabella.* Hem, hem.

Si poſſem, vellem pour te, Roſa, ponere pellem:
Quicquid tu vis, crava, & habebis ſingula brava:
Et dabo Fee ſimple, ſi monſtras Loves pretie dimple,
Gownos, Silkcotos, Kirtellos, & Petticotos,
Farthingalos, Biggos, Stomacheros, & Perriwiggos,
Pantaflos, Cuffos, Garteros, Spanica ruffos,
Buskos & ſoccos, Tifanas, & Cambrica Smockos,
Pimpillos, Purſos: Ad ludos ibis & urſos.
Anglice Beargarden.

Annon hæc ſunt bona in lege?

Roſ. Euge, optima.

Igno. Ergo ad ludos ibis & urſos. Facies quicquid vis, puella, ſi aliis ſit *Clauſa Curia.* Tene, *eſt billa vera.*

Roſa. Por-

Roſa. Portabo in ſinu meo.

Igno. Amas me ?

Roſ. Amaret quis non ?

Igno. Ais ? dabo tibi *bonam junctturam* ; faciam ames me plus & plus. Audi *junctturam tuam. Ego Ambidexter* Ignoramus *infeoffo te uxorem meam* Roſabellam *in Taile ſpecial de ſitu Manerii de Tongwell, cum capitali meſſuagio ; Et do tibi omnia & ſingula Meſſuagia, Toſtos, Croſtos, Cottagia & Columbaria, Molendina, Fullonica, Aquatica, Ventritica, Gardinos, Tenementa, Beſchos, Subboſcos Iampnos, Brueras, Moros, Moriſcos falſos, Moriſcos freſchos, Juncaria, Turbaria, Alneta, Moſcheta, Communiam paſture liberam warrenam, piſcariam, Faldam, & Decimas garbarum, bladorum, granorum, agnellorum, fœni, lini, canabis, & Telonium, Stallagium, Pontagium, Picagium, Eſcheta Catalla felonum, Aviata extra HARAS, Wrecca maris.*

Roſ. O nimium eſt.

Igno. Mane, dum capio anhelitum, & dabo tibi decies tantum.

Roſ. Quanquā intus fleam, riſum expreſſit mihi.

Sur. Satin ſanus hic homo ? Videtur femina & pica & piſittaco loquacior.

Igno. Redde mihi amorem jam : quid pro quo.

Roſ. Æquum poſtulas.

Igno. Ergo da mihi oſculum, da quæſo.

Roſ. Durum Cor, durum. O pulchrum *Amaſium* ! ô patrui avaritiam !

Igno. Lego pulchras lineas in facie tua———

He offers to kiſs her.

Sur. Abi, abi.

Igno. Habeo *quare impedit* pro te. Volo tibi *ſigillare & deliberare* unum oſculum.

Sur. Skats, ſcat, ah.

Igno. Vale, *Roſabella* mea, jam uſque ad mox. Hoc oſculum mihi facit bonum apud cor. Poſſum volare ſuper tria clocheria nunc. Sed ego ero ſatis callidus pro *Torcol.* Nam cum venio in *Angliam*, maritabo divitem uxorem ; & tum tenebo hanc *in Commendo* tantum

tantum pro Tranſi-tempus. Ibo nunc pro coronis.

Sur. Illum amas uti video.

Roſ. Mortem magis.

Sur. Bene facis. *Exit Ignoramus.*

Ille tibi dabit ———

Roſ. Malum.

Sur. Ergo non amas illum juvenem.

Roſ. Non vitam æque.

Sur Odiſſe te innuis ; optime. Equidem immerito te ſuſpicatur herus meus.

Roſ. Quam crucior *Antonium* me non amare nunc vel fingere ? fingendum eſt tamen, ut ſuſpitione libera ad illum aufugiam facilius, ſi ad *Ignoramum* ducar. Verum audivi *Antonium* hodie hinc *Londinum* abiturum. O perfidum, ſi id nunc faciat ! fidem dedit mihi ; quod ſi jam me deſerit, perii.

Sur. Nam ſi illi nubes, affluës divitiis.

ACTUS I. SCENA VI.

Argumentum. *Trico verſutus Antonii ſervus docet illum quo pacto poſſit, & ſurdam fallere, & cum Roſabella colloqui, nimirum ut verba quæ velint dicant, modo geſtus iratos edant, quos Surda cum perſpiciat de amore non ſuſpicetur Ipſe interim Trico ſe Surdam amare fingit, oſtenſoque annulo, eo ſigno quaſi in matrimonium poſtulat facile credulam.*

Antonius, Tricol, Roſabella, Surda.

Tri. POtin' ? aliam rem cures, here : Ipſe hanc ſalvam præſtabo tibi.

Ant. In

Ant. In te ſpes eſt, *Trico.*

Tri. Dolum ipſum hodie ſuperabo dolis. At quamnam video? Abſterge oculos, here.

Ant. Meamne *Roſabellam*? quantus es? Dii quam opportune! ni vetula canis illa prohibeat me eam alloqui.

Tri. Ne time; edentula eſt, non mordet.

Ant. At latrans dominum excitaverit.

Tri. Offam dabo: ſimulabo me illam amare; nam ſemper eſt catulliens. Interea vos ſerite ſermones. Sed audi'n? Geſtus irati edite, ut vos inimicos credens *Surda* libere loqui ſinat.

Ant. Bene mones.

Tri. Salvete.

Sur. Ne me attingas; eheu; atque abſtine manum.

Tri. Quam ferocula?

Sur. Lædis manū; ahime: in malam crucem.

Tri. Minatur, ſucceſſit bene.

Sur. Me amat, annulum oſtendit mihi: non nubam, non, non, ——— *brachia complicat.*

Tri Ahime.

Sur. Suſpirat: Bella videor, ideo amor. Non ſum tam anus.

Tri. Ahime.

Sur. Ut ſpiſſe anhelitum ducit! miſer me demoritur.

Tri. O lactea labella, naſum purpureū, gemmeam cutem, oculos ovillos, cruſculum formicæ, vituli pedes, manus talpæ, pectus Cicadæ, mamma mammarum, equula adhinniens, ſcrophula grunniens? Ahime.

Sur. Formam laudat, ſcio. Pulchra ſum ſatis, Diis gratia.

Tri. O pumilla, numilla, ſurdula, craſſula, doliorula, anicula, biboſula, barbatula, ſimiola! Ahime.

Sur. Forma confectus ſtupet. Laudes utinam poſſem audire meas! *Nanam* etiam me dicant poſthac.

Tri. Ahime.

Sur. Miſellus lacrymat; ſum miſericors. Ahime, intermor-

termortuus eſt. Reviviſce : amo te, amo.

Ant. Simula te ſuccenſere mihi.

Sur. Amo ; reviviſce. Ah animule, ah miſelle homule. Non patiar quenquam mei amore mori : prohibet charitas.

Tri. Dixin' : mea eſt hæc jam. Vix riſum contineo Ha, ha, he! Ahime.

Sur. Ne time ; amo te Hei mihi, abeundum eſt. Adeſt. ille malum, à quo herus cavere juſſerat. Bene eſt, odiſſe te illum indicas, atque objurgare velle : maledic illi, age.

Roſ. At te ſerio inſimulo, *Antoni.* Jam me non dubitas perdere ? jamne hinc *Londinum* abiturus ? jam me deſeris in malis ? jam tu retrahis te ? ac dicta factaq; omnia ventos irrita ferre, & nebulas aereas ſinas ? ſic tu oblitus ; at dii meminerint, meminerit fides. Eheu, quid faciant diu homines ? ô feros nimis corde viros ! ô vos viri ! oh.

Sur. Pectus pulſas, bene facis : ah impudens.

Tri. Ahime.

Sur. Ahime. Perii emore ſummerſa : quaſi veſpa cecidi in mellis amphoram.

Ant. Fidem tibi dedi, *Roſabella*, quam, & hanc dextram tuam feriens, firmo inſuper tibi.

Sur. Percuſſit hanc inhumane feminam ? Vir ſi eſſem ; quin involemus ei in oculos. At quod amant nihil periculi eſt. Nos vero amiculi : Ahime.

Tri Suſpirat quaſi ſus, quæ primam fœturam perdidit. Ahime.

Sur. Ahime.

Ant. Da veniam, vita mea. Juſſit abire me pater ; nil preces, nil lachrimæ valuere. Teſtor fidem, invitus abeo.

Roſ. Invitus ? Amor cogi non poteſt, elabi poteſt : Non amas.

Ant. Ni te perdite amem. ———

Roſ. Tace ; credo tibi.

Sur. Ahime. Amor quaſi olla fervens bullit & bilbit in pectore.

Tri. Annuit. *Sur.* Nutat

Sur. Nutat & nictat ſcitule : annuam illi etiam.

Roſ. Quid me non extrahis itaque ex his impuris ædibus ? *Phy.*

Sur Conſpue eum.

Roſ. Iniquo ſubjicior patruo, qui cum re ſimul probitatem amiſit protinus. O belluam ! Nam quid eum voces hominē, qui nihil facit humanitus ? O manes patrii, cui me credidiſtis ? At tu quanquam abieris, premam veſtigia tamen. Pudice vivere ſi non licet, licuerit pudice mori.

Ant. O indolē ! ô mores ! cor dolore finditur.

Sur. Pupugit eum : pectus plangit, crines lacerat. Ah impudice homo.

Tri. Ahime.

Sur. Ne ſuſpira, ô lepidum amatorculum. *Italo* more amans jaculatur corculum & ocellos. Scitum eſt quidem : parem referam gratiam.

Roſ. Si Patrui avaritiæ ſexceentis quos pactus es aureis ſatisfeciſſes, miſera haud eſſem nunc.

Ant. Deum atque hominem ! potui invenire nullibi : Amici non credunt : Pater ad rem avidior ; quid facerem ?

Roſ Neſcio ; niſi *Ignoramo* jam deſpondiſſe me patruum per ſyngrapham : aureos dixit hodie afferre aut ſe aut ſervum ſuum, cum ſecreto inter eos quod convenerat ſigno.

Tri. Quid audio ? Scin', quid ſigni eſt ?

Roſ. Id me celant. Sed lepida ecce ejus carmina !

Tri. Forſan hinc aliquid venabor.

Sur. Literas ejus rejecit, bene eſt. Ardent oculi : pedem terræ incuſſit ; furit. Video te amicule.

Ant. Quis poteſt pati hoc ? quis poteſt videre ?

Tri. Habeto bonum animum modo. Efficiam ne tute hodie hinc abieris, neque amiſeris illam.

Ant. O ſi !

Tri. Crede huic capitulo, mira faciet hodie.

Sur. Ne feri frontem ; amo te, ita me dii ament : amo te : Metui ne animo deficeret iterum.

Tri. Ana-

Tri. Anaticula, tenellula, riſum non teneo, ha, ha, he.

Sur. Ha, he! & ego arriſero.

Tri. Adhinnit. Heus vos! Nunc datur occaſio, aufugite. Hæc mea eſt.

Ant. Recte mones: eamus.

Roſ. Atqui illa exclamaverit.

Tri Fatui, tentate modo.

Sur. Jamne das mihi annulum? gratias. Tua nunc ſum: accipe a me hoc ſudarium itidem.

Tri. Quid, malum, non itis? nubes ſtatim.

Sur. Da dextram: vortat bene.

Tri. Ut tu pereas.

Sur. Signemus oſculo.

Tri. Mellitum oſculum! ſalivam mihi movet.

Sur. Eh, eh, mala tuſſicula, eh, eh.

Tri O cariem! ſtupidi quin fugitis? quin fugitis? Occaſio perit.

Ant. Eamus, amabò: ô gaudium incomparabile!

Tri O Teſtudines! in malam crucem.

ACTUS I. SCENA VII.

Argumentum. *Interveniens Torcol perturbat omnia. Surda vapulat. Aſfertur Roſabella.*

Torcol. Antonius. Trico. Roſabella. Surda. Lorarii.

Tor. ACcurrite vos: redi fugitiva, fugitiva redi. Opem ferte.

Roſ. Occidi.

Sur. Nam quid me verberas?

Tor. Aſ-

Tor. Aſpellite *Antonium.* O præclara cuſtos! Quis cuſtodiet cuſtodes? Ovem lupæ. Ah Venefica.

Sur. Ne me cæde, tua non ſum, nubo hodie.

Tor. Nubis? nubes bacillo interim.

Sur. Quid malum? nubo inquam, te invito nubam, nubam mecaſtor; per verba de præſenti nupta ſum, vide annulum.

Tor. Annulum! ô *Triconis* tricas! ego te——

Sur. St, opitulare, mi vir. Ille te——

Tor. Introite peſſimæ. Tu illas ambas conſtringe vinculis, atque aſſerva dum redeo.

Roſ. Vel occidito.

Sur. St, ſt, ſiccine uxorem deſeris? Ahime.

Ant. Qua tu confidentia?

Tor. Incingite me ſatellites. { *Exeunt Roſ & Sur. & Lorarius unus.*

Ant. Auſus in conſpectu meo hanc?

Tor. Signior, abi quæſo: res tuas age, ego meas. Nihil ego tecum.

Tri. Furcifer.

Tor. O tu duces Nanulam meam. Cavebo dehinc detricis tuis, *Trico.*

Tri. Fallam te tamen hodie.

Tor. Qui minatur hoſti, dat quo ſuo ſibi telo jugulet.

Tri. Accede huc.

Tor. Sta longius; atque iſtinc loquere ſi quidvis.

Tri. Tibi in aurem dico, Leno ſacerrimus es.

Tor. Peregrino blande diſſimulandæ ſunt injuriæ. Signior, nolo ſimultates tuas. Sunt aliæ elegantes virgines mihi, quamlibet iſtarum eligas uxorem tibi.

Ant. Benigne.

Tor. Signior, à la buena ventura.

Ant. Mitte *Portugallicas* blanditias.

Tor. Servidor, ſignior, queda con Dios.

Exeunt Torcol & Lorarii.

Ant. In malam crucem.

Tri. Illam

Tri. Illam ego caute ſervaſſe hodie.

Ant. O *Trico*!

Tri. Habe tu bonum animum modo.

Ant. Abeo, Pater expectat intus.

Tri. Quin abi tu: ego hic ero in inſidiis prope. Nam canto opus eſt, ne me *Theodorus* herus tecum fabulantem aſpiceat: ſuſpectus ei jam videor. En exit! fugio.

ACTUS I. SCENA VIII.

Argumentum. *Miſerum Antonium Theodorus pater ad navem vocat, Triconem vero ad villam mittit.*

Theodorus. Antonius. Trico. Banacar. Nauta.

Theo. HEus, *Trico! Trico!* Quo te nunc agis? Video te, video; ne te occultes. Numnam is eſt, an ſignum pictum in pariete? Non movet? accedam propius. Ah verbero, os hominis, vide.

Tri. Hercle, here, à me exieram pene; ita Deum ardentiſſime orabam, ut maritimum iter tuo tibi proſperaret *Antonio*.

Theo. Pulchre pius. *He bruſhes him.*

Tri. Non ſoleo, vera dico.

Theo. O, pulverem excutis mihi, ſed ex cute nullum: floccos eximis nimium diligens; Scelus, ——— Tu mihi corrumpis filium.

Tri. Egon, here?

Theo. Quid fabricas? ſi ſenſero.

Tri. Sane tu me adeo probum impelleres, ut,——

Theo. Quid ut ?

Tri. Baſta.

Theo. Cedo, inquam.

Tri. Ut malus te male fallerem ; dico ingenue.

Theo. Sentio. Abi tu itaque ad villam, ibi facies opus. Sed audin' ? cave ante veſperam redeas.

Tri. Numquid aliud ?

Theo. Veſpere redito cum villaco uno ; putare ſecum volo rationes.

Tri. Narravero quidem, numquid aliud ?

Theo. Eamus jam ad portum, *Antoni.* Heus, *Banar* ! expedi ſarcinulas.

Ban. Adſum.

Theo. Has *Dorotheæ*, illas *Antonino*, has uxori ejus *Catharinæ* literas : Illos atque amicos ſalute impertias.

Ant. Fiet. Vale, pater.

Tri. Alacriter dixit : Bene eſt.

Theo. At ego te videro, fili, navem conſcendere. Eccum Nautam ;

Naut. Hercle, ædipol, medius fidius, navem moramini nimis diu.

Theo. Imus jam.

Ant. Ad mortem ego, niſi *Trico*——

Tri. St, Ne time.

Actus

Actus ſecundus. Scena Prima.

Argumentum. *Theodorus ſecurus filii, cum Banacar ſervo, quem ex Mahumetano Chriſtianum fecerat, domum revertitur.*

Theodorus. Banacar.

Theo. FIlius (quod bene vertat) ad portum abiit alacris ;
In navem impoſitum vidi, & procedere eam
Longiuſculè. Res in urbe meas poſt illa pluſculas
Confeci ex ſententia. Nunc liquido adeo animo
Domum redeo. *Banacar*, noſti uti te ego hic acceperim,
Vagum, inopem, rerum exortem omnium, & quod maximum, fecerim
Ex impio *Mahumetano Chriſtianus* ut fores.
Ban. Here, non vitam modo debere tibi me, ſed animam quoque fateor.
Proin preſtabo ſedulo tuum imperium exequi.
Theo. I nunc intro igitur, tibi mandata ut geras.

Exit Ban.

Operas qui volet utibiles, uſque exerceat opere.
Corpus item & animum corrumpit otium.

Exit.

ACTUS. II.

ACTUS II. SCENA II.

Argumentum. *Trico in ſcapha navem ſecutus Antonium reduxit. De potienda Roſabella conſilium habent: ſe effecturum promittit Trico Cupis auxilio, libellionis circumforanei. Decem interim aureos, quos, Antonio pro itinere dedit pater, Trico accipit, properatque ad veſtiarium.*

Trico. Antonius.

Tri. MAne, dum circumſpecto. Nemo eſt. Egredere, inquam; nemo homo eſt.

Ant. Phrygia agmina circumſpexi.

Tri. Quid ais, here? non *Trico* magnus ſum ego?

Ant. Trico mirificiſſimus.

Tri. Patrem ire ad portum procul ut videbam limis. Sectari ego vos clanculũ, quaſi ſine cauda canis. Ut abierat ille, in ſcapham me proruo proximam, Remis veliſque properans. Acceſſi navem. Matrem huc cum familia fingo ſimul recens adveniſſe, ideoque patrem revocare te, ne fruſtra abeas: Ita in ſcapha nos revecti denuo huc: Navis *Londinum* verſus volat. At quid nunc vicinis pater? *Londinum* jam filius *Antonius* navigat, *Dii* vertant bene: ſervus meus *Trico*, optimus *Trico*, opus facit ad villum. Hic villa erit hodie, *Theodore.*

Ant. Op-

Ant. Optime uſque adhuc proceſſit ratio. At quomodo nunc? qua cauſa redii? potiar *Roſabella?*

Tri. Id etiam, ut ſpero, efficiet *Trico.*

Ant. Utinam!

Tri. Vidiſtin' modo me alloqui?

Ant. Nempe *Libellionem* iſtũ circumforaneum, qui urbem circitans, libellos clamans venditat.

Tri. Ipſiſſimum: nomen ei *Cupes.* At, quod haud putaram, nebulo major eſt quam ego ſum.

Ant. At *Torcol* nebulo magnus eſt.

Tri. Nebuloni opponitur ſeſqui nebulo, quales ego & *Cupes* ſumus. Paululum pecuniæ illi præ manu dederis, mira faciet.

Ant. Eccos decem aureos, quos pro itinere parcus dedit pater! haud amplius habeo.

Tri. Sat eſt. Cedo mihi. His ego *Cupem* ſubornavero; & rem tibi narrabo poſtea. Nunc mihi adeundum eſt quoque ad Veſtiarium, uti pro ludo locet ornamenta, fallaciam hanc quo ornemus ſplendide. Hinc tu ad amicum in angiportum proximum: ibi abdas te, ne videat pater. Tempore accedam ego. Me ride, niſi efficiam.

Ant. Ain? ſi iſtoc lepide effeceris———

Tri. I modo.

Ant. Ne vivam niſi tibi———

Tri. Etiamne abis?

Ant. Eo, mi *Trico.*

Exit Ant.

Tri. *Cupes* ſe mihi operam daturum promiſit hodie: omnem rem ei narravi modo. Venit ecce cum librorum ſportula.

ACTUS

ACTUS II. SCENA III.

Argumentum. *Technas ſuas meditantur ut Torcol ſimul & Cauſidici ementiatur ſervum, & Cornu meminerit, ſi venerit Ignoramus; acceptis octo aureis, quibus & uxorem moroſam ſatis exoret, ſe hanc rem religioſe curaturum pollicetur. It Trico ut Cupi etiam & uxori ejus Polla ornamenta ferat.*

Cupes. Trico.

Cup. LIbelli belli, belli, lepidi, novi libelli, belli, libelli!

Tri. Heus, libelli belli.

Cup. O *Trico*, mox tibi operam do. Ita vivam, ut peſſimi ſunt libelli.

Tri. Quid ais?

Cup. Haud ullum queo vendere: mane paululum obſecro.

Tri. Ocyus.

Cup. Libelli belli: Anguilla Æquivocationis, ſive De arte ſtrenue mentiendi cum Privilegio, Per reverendum in diabolo patrem *Andræam Belzebub*, *Iohannem Cydonium*. Quis emit? quis? hem vide. Quis emit *Belzebub*?

Tri. Nemo hercle, nemo.

Cup. Vili vendam; *à trois ſols, à deux ſols, à un ſol, à un liard, à un gran diable.*

Tri. Haben'tu fuſtem Dæmonum?

Cup. Fuſtis Dæmonum? Fuſtis? iſtiuſmodi liber eſt, ſed prohibitus. Quid eo faceres?

Tri. Eo fuſte dæmonum *Andræam Belzebub*, dæmoniorum dæmona, cæderem.

Cup. Tut, non læderes.

Tri. Quid

Tri. Quid ni?

Cup. Os ferreum habet. Libelli belli, belli, *De modo tenendi Anguillam Æquivocationis per caudam.*

Tri. Recte, per collum potius. Mox emam.

Cup. Libelli belli, *Pellitier, pellio, pellio, verſipellis pellio, De modo vertendi pellem, per ipſum* Pellionem.

Tri. Ne tu nomines, obſecro, *Pellionem*, ne ſieut *Plauti* olim noſtram vitiet fabulam: peſſimus author *Pellio*; cor odio ſauciat.

Cup. Nullus ſum.

Tri. Pellem ejus utinam haberem inſertam ſtramento!

Cup. St. Tace. Stramenta Sanctos faciunt. Vin' Apologiam pro *Garnetto*. En lepidum ſtramen!

Tri. Cupes, poſſe & nos ſanctos eſſe ſpes eſt.

Cup. Quænam, *Trico?*

Tri. Quod ſumus ſceleſtiſſimi.

Cup. Libelli belli. Sti. *Garneti*, Sti. *Iacobi Clementis*, Sti. *Raviliaci canonizatio ex Bibliotheca Vaticana. Schioppius* veſpillo, *Schioppius.*

Tri. Hercules, tuam fidem?

Cup. Paraſitus *Schioppius*, de arte paraſitandi; liber manuſcriptus.

Tri. Videam. Phi, ut ſcripta olent hominis commictilis? ſcribit lotio.

Cup. Quis emit? Quis? perii.

Tri. O jam ſatis eſt, legiſti omnia venena.

Cup. In malam crucem omnes libros perditiſſimos. Quid feci ego? quidve ſum locutus?
Cur me tot malis perderent libellis?

Tri. Caveas dehinc ab iſtiuſmodi. O putidos ſcriptores, incendiarios, mundi turbonidas, plebipiſtillos, Nobili-perdonidas, Regicidas, Papæ-palponidas.

Cup. Immo apage omnes; ſunt annales Voluſi: *mais quoy vanno via manniconia.* Habeo tamen aliquos quantivis pretii. *Prologus Caballinus, ſive Metamorphoſis Meſſe Davy de Dromedariis*: Item ejudem *Milleloquium ad cœnam*: *Haſtiludium Meſſe Davy cum Archy de Archivis*: *Ejuſdem Peregrinationes Syn-Coriatica.*

Tri. Et

Tri. Et liber & ille, ibit ab excuſſo miſſus ad aſtra ſago.

Cup. Meos etiam eccillos libros? *Cupes De Arte bibendi*, auctus, recognitus, & ab infinitis mendis repurgatus, cum adjectione & commentario. *Cupes De Cupediis.*

Tri. Tune pauper amas cupedias?

Cup. Odi iſtos paraſitos bubulos: mihi cum eſt pecunia, nihil niſi electitia & ſcitamenta edo.

Tri. Cupes, Cupes, ne cupias mullum, cum ſit tibi gobio tantum in loculis.

Cup. Diſcupiam tamen.

Tri. Quid ita? Non es Cupedinarius?

Cup. Olim fui: ſum enim mille-artifex. *Pariſiis* eram adoleſcens hiſtrio.

Tri. Beaſti: nam plures perſonæ tibi ſunt agendæ hodie.

Cup. Venetiis ſerviebam piſtori dulciario. Hic placentas, ſcriblitas, cruſtula, & omnia ſcitula faciebamus pemmata.

Tri. Probus tum ſublingio.

Cup. Tolouſæ, quod volebam maxime, ſervus œnopolæ fio: pitiſſabam modice, tantum tres congios indies. Ita herus decoxit. Poſt ego aufugi in *Hollandiam*: illic circumgeſtabam pulchre tunicatam ſimiam. *Romæ* dux eram cæco.

Tri. Ergo ille præſtitit tibi cæcam obedientiam.

Cup. Romæ; quidni? Illic qui maxime obediens, cæcus maxime.

Tri. Quid in *Anglia*?

Cup. O la bonne biere d'Angleterre. Ibi ruri primulum caſtrabam ſues; Poſt *Londini* in *Cauſidicorum* hoſpitiis ſub promus eram.

Tri. Numquamne in *Hiſpania*?

Cup. Minime vero.

Tri. Quid ita?

Cup. Tres uvas paſſas cœnare nequeo, *Trico.*

Tri.

Tri. Bene eſt. At meminiſti quid tibi dudum dixerim?

Cup. Probe; me facturum ſpondeo; Mutatis nempe ornamentis, ut *Torcol* quendam ſimulem.

Tri. At torto collo.

Cup. Mimum vide.

Tri. Placet.

Cup. Dein ut *Cauſidici* ementiar ſervum.

Tri. Quin ſi ipſus advenerit *Ignoramus*, memento Cornu.

Cup. Memini: ha, he! Illorũ me nemo novit.

Tri. Atqui ornatus eris ignorabilis magis. Verum uxorem inſtruas etiam, *Roſabellam* qui agat ſuppoſititiam. Scio verſuta eſt.

Cup. Vel maxime. Allicere autem ut poſſim vereor, moroſa adeo, jurgat ſemper, etiam, *Trico*, me verberat.

Tri. Num Furia?

Cup. Immo *Trico.* Una omnes Furiæ.

Tri. Tales ſi mihi tres uxores forent, duas *Cacodæmoni* darem ea lege. ———

Cup. Quanam, *Trico*?

Tri. Ut abiiperet tertiam.

Cup. Habeat.

Tri. Quin ego & tibi & illi dedero quod allexerit ambos. Octo ecce aureos.

Cup. Da mihi, & ducam *Danaen.*

Tri. Oro te, *Cupes*, per lactes tuas ———

Cup. Religioſe orasti.

Tri. Hoc ut cures.

Cup. Curabitur.

Tri. Eo nunc quo tibi & uxori ornamenta feram. Hic vide tu ſis uſque in inſidiis: ex re nata, ſi ſit opus, machinari ſubito.

Cup. Fiet: at hic apud me cœnabimus una; ſumam hodie hoc.

Tri. Benigne ais, bene tibi ſit.

Cup. Vale. Evocabo jam uxorem, ut expugnem auro, nam abſque hoc foret, nihil agerem. Iurgabit ſcio ut ſolet: ita ſemper murmurat, quaſi murem mandens felis. *Polla! Polla* uxor! Heus, *Polla*, *Polla!*

ACTUS II. SCENA IV.

Argumentum. *Vociferatur primo Polla; dato auro adblanditur, & modo Cupes ſcorta in ædes non adducat interim, promittit ſe alio ornatu aliam feminam ſimulare velle, ut alicui etiam cui nomen Pecus eſt, tradatur.*

Polla. Cupes.

Pol. Polla, *Polla?* Quid vociferare adeo? numnam ebrius es?

Cup. Eſſem utinam, mea *Polla*: vini guttulam non bibi hodie.

Pol. Quid hic, *Gurges*, otioſus reſtitas? ecquid librorum vendidiſti hodie? ecquid lucelli patet, *Ganeo*?

Cup. Nihil prorſus.

Pol. Nihil prorſus? Ego te ———

Cup. In malam crucem ſcriptores iſtiuſmodi; ita libri ſunt nequiſſimi. *Polla.* Imo tu nequiſſimus, qui nunc libros, nunc veſtes meas oppignoras Oenopolis.

Cup. Equidem ſic ſoleo: quin mea *Phillis*, ea propter pœnas dedi tibi.

Pol. Et dabis, etiam dabis. Domi ego eſuriens penſum facio, cum tu ridibundus in vinariis madefacis pantices, Vini bibule Quod ſi poſthac in œnopolium pedem ———

Cup. Non pedem in œnopolium?

Pol. Dixi.

Cup.

Cup. Sine mora age, occidito. Quin porrige frontem, mea *Tulliola*. Quid vini bibis, meum corculum? Dic mihi, anaticula.

Pol. Aufer blanditias. Nisi mihi redimantur vestes meæ, ——

Cup. Mi ocelle auree, redimentur. En, vide.

Pol. Unde id auri nactus es, mi vir?

Cup. Jam mi vir. Aurum, quid potes! vin' tibi dimidium?

Pol. Cupio, anime mi.

Cup. Anime mi. O dissimulatricem! Uxor, dabitur tibi, si paululum quid feceris.

Pol. Quid est?

Cup. Nihil, nisi parumper te des utendam amico foras.

Pol. O flagitium hominis! etiam te sciente uxorem dare usurariam?

Cup. Non recte intelligis.

Pol. Quid si nunc faciam ex *Cupe* sis *Corne-lius*?

Cup. Fecero ex *Polla* sis tu *Corne-lia*.

Pol. Responde: quid ais? Utrum esse malis *Publius Corne-lius*, an *Corne-lius Tacitus*?

Cup. O, *Cornelius Tacitus*. Sed rogaverit nemo te tam deformem stuprum; ne dubites. Ha he!

Pol. Deformem? irrides, aquariole?

Cup. Pulchra uxor, perverse rem intelligis.

Pol. Quid est igitur?

Cup. Potin' ornatu alio aliam simulare feminam?

Pol. Possum.

Cup. Atque ut tradere alicui qui *Pecus* est vel maxime, pudorem haud extorserit, ne metuas.

Pol. Quemquamne ego hominem ut metuam, quæ tot viros toties verberaverim?

Cup. Me, scio, sæpius.

Pol. Mihi des aurum; effectum reddam optime, mi *Cupes*.

Cup. En duos aureos: postquam effeceris, alteros tantos dedero.

Pol. Convenit. Abſente me, modo ne ſcortum, quod ſoles, in ædes obducas interim.

Cup. Ah ſuſpicax, totas noctes tecum dormio.

Pol. Dormis equidem: mallem vigiles. Sin ego tua quæ accubas ſcorta deprendero aliquando, per mare, cœlum, terras, inferos ——

Cup. Ne dejera.

Pol. Capillis illas in viis protrahens ita laborabo, ne tollant pedes poſtea.

Cup. Nunquam invenies.

Pol. Ea lege opera tibi dabitur.

Cup. Eamus intro, mea *Phillis*; ubi te monebo magis.

ACTUS II. SCENA. V.

Argumentum. *Antonius & Trico à veſtiario ornamenta ſumunt mutua, & pro pignore annulum illi ſubæratum cum gemma fictitia obtrudunt. Seſe ornatum it Cupes.*

Antonius. Trico. Pyrophus. Cupes.

Ant. TEchna quam dixti placet.

Tri. Statim aderit *Pyropus* veſtiarius.

Ant. At quid pro ornamentis pignoris illi dabitur?

Tri. Bene mones.

Ant. Pecuniam meam omnem tibi dedi.

Tri. Num quid tibi gemmæ, aut annuli?

Ant. Nihil.

Tri. Quin habet *Trico* annulum, here.

Ant. Subæratum fortaſſis.

Tri.

Tri. Sed optime deauratum tamen, cui lepidus inſertus eſt *Carbunculus*.

Ant. Adulterinus?

Tri. Scilicet vitrum fuco tinctum; at tam affabre, ut cuivis imponat facile.

Ant. Cedo, *Trico*.

Tri. Hunc indas digito; maximi præ te feras facere: forſitan accipiet: ſt, tace, ipſus adeſt. Salve, *Pyrope*.

Pyr. Tu quoque. Hem puer, oſtende ornamenta *à Monſieur*.

Ant. Cito, nam mihi negotium eſt.

Pyr. Heus, ocyus, ocyus. Da mihi, iners. Ecce, nemo eſt in tota *Burdigala*, qui tibi vel plura vel meliora præbeat. En, vide.

Tri. Hoc te ornatu, here, orna itinerario.

Pyr. En artificium!

Tri. Cupi dabuntur hæc, *Pollæ* illa; quin & iſta volumus.

Pyr. Attuli quæ te velle dixti omnia.

Ant. Age, age, ocyus, mercedem indica.

Tri Nempe ut hæc loces in hodiernum diem.

Pyr. Vin' dicam ſemel *ſane*?

Ant. Quid, malum, morare?

Pyr. Semel ut dicam, vin' dicam ſemel?

Ant. Enecas.

Pyr. Revera, profecto, duos aureos uno verbo dederis.

Ant. Duos?

Pyr. Nummus abeſſe non poteſt *ſane*.

Tri. Probe dicit, here.

Pyr. Imo *ſane*.

Tri. Jube dare *ſane*.

Ant. Dabo.

Pyr. Octoginta aureis tanti æſtimo hæc.

Tri. Bene dicit *ſane*.

Pyr. Pignus mihi tantidem oportet dari.

Tri. Nihil opus eſt *ſane*; quippe qui ſit ex primoribus urbis.

Ant. Quid dubitas?

Pyr. Nihil: Verum artis noſtræ leges pignus poſtulant quidem.

Ant. Annulum habeo nimii pretii.

Tri. Illumne dicis carbunculum?

Ant. Ipſum.

Tri. Pluris nimium eſt trecentis aureis.

Pyr. Iſtud in pignus dato.

Ant. Tanti pretii ſalvum quis mihi præſtiterit poſtea?

Pyr. Habeo hic officinam *ſane*.

Tri. Habet *ſane*.

Ant. Tu mihi non credis nobili; quid ego tibi?

Pyr. Quid dicam, neſcio: redde mea mihi.

Tri. Here, hunc ei credas; vir probus eſt *ſane*, jamdiu eſt cum noverim.

Pyr. Tu me noſti *ſane*?

Tri. Novi *ſane*.

Ant. Tua fide dedero.

Pyr. Ut ſcintillat *ſane*!

Tri. Scintillat *ſane*, flammaſque imitante *Pyropo* ſane.

Pyr. Vale.

Tri. At puer tuus hæc ferat in angiportum proximum.

Pyr. Quonam?

Tri. Ad anchoram.

Pyr. Fiet *ſane*.

Tri. Vale *ſane*, mi ſtupor.

Ant. Succedent ſpero reliqua Quid ſi nunc *Ignoramus* venerit?

Tri. Aliquā hinc abſterrebimus. Tu modo vide perpetim prope excubes.

Ant. Evigilabo, *Trico*.

Tri. Ego item & *Cupes* hic uſque inſidiabimur.

Ant. At quid ſi in patrem incidam?

Tri. Eum etiam quà fallas mox præcipiam. Jam abi & orna te.

Ant. Abeo.

Tri.

Tri. Quin ſi quid ſecus acciderit, æquo feras animo: ſuam namque habet fortuna rationem.

Ant. Ne male ominare: juverit, videbis: ſed recipe te ad me quamprimum; nam ſine te cæcus ſine duce videor.

Tri. Jam ego ero apud te. Heus, *Cupes*! ſumite hæc & ornate vos illico.

Cup-intus. Cura aliud.

Tri. Sed quemnam video? *Muſæum*, ſummum amicum & familiarem meum? Daturum ſeſe operam dixit mihi: Ex illo, ut antehac, electabo aliquid.

ACTUS II. SCENA. VI.

Argumentum. *Muſæus de ſervitute ſua & Ignoramo queritur, illumque in ænigmate Tricoti proponit; narrat etiam illi Ignoramum prope eſſe cum ſexcentis aureis. Trico Muſæum mittit ut hæc Antonio & Cupi renunciet.*

Muſæus. Trico.

Muſ. CErvices utinam fregiſſent parentes mihi, potius quam hero huic tam ſtulto dediſſent *Ignoramo*. Ita quicquid vel dico, vel facio, inclamat ſemper foris, Quam inconcinne geris te? ſcholaſticos vide geſtus: nec equitare, nec vel equum fræno induere, nec ruptum ſcis ſarcire cingulum. Ubi jam ſunt ſyllogiſmi quos crepas, aſine *Academice*?

Tri O *Muſæe*, ut vales?

Muſ. Recte *Trico*, niſi male mihi eſſet a malo hero: O ſi pro meritis accipias depexum bene.

Tri Quid eſt?

Muſ. Suo me obtundit ſtultiloquio.

Tri Annon eloquens & accuratus is?

Muſ. Sunt alii; nihil minus ille; ita perverſe omnia diſſerit. *Pileo pedes, caput calceis induit.*

Tri. Ridiculum caput!

Muſ. Trico, narrabo tibi ænigma; tu conijce.

Tri. Narra.

Muſ. Quid illud eſt, quod jure vioh & injuria, quod magni-puſillanimum, quod ambidexter & bifrons; quod multa dicit & nihil; quod joca ſerio, ſeria joco; quod Anglice, Saxonice, Gallice, & Latine loquitur, neque tamen Anglice, neque Saxonice, neque Gallice, neque Latine loquitur; quod leges ſcribit ne ſient captiones; quod captiones ſcriptitat ne ſient leges; quod finitum facit infinitum; verum non verum, non verum verum facit.

Tri. Quod verum non *verum facit*, eſt ille *Belzebub Cydonius.*

Muſ Eſt, & non eſt.

Tri. Quod lingua ignota loqui amat, eſt homo *Pontificius.*

Muſ. Simile quid, non illud tamen.

Tri. O lapidem me; jam habeo.

Muſ Quid jam?

Tri. Herus tuus *Ignoramus* eſt.

Muſ. Oedipus es.

Tri. Huic monſtro quis genitor;

Muſ. Pater *Francus ſoloicophanes*; Mater *Barbara Latina.*

Tri. Ubi gentium natus?

Muſ. In magna *Puritania.*

Tri. Qua urbe?

Muſ. Sive *Aurelia*, ſive *Argentina.*

Tri. Quo cibo victitat?

Muſ. Communi jure.

Tri.

Tri. Non doctus? ſcit ſeptem liberales artes?

Muſ. Septem? literas novit omnes.

Tri. Dii boni! omnes?

Muſ. Si quidem viginti quatuor ſunt omnes.

Tri. Homo perpaucorum hominum.

Muſ. Certe pauci ſunt iſtiuſmodi: Attamē quilibet ordo ſtultos & prudentes, bonos & malos habet, neque in bona ſegete *nulla eſt ſpica nequam, neque in mala non aliquod bonum.* Paucorum igitur gratia, & totos ordines, & multorum ſtudia inceſſere (quod non nemo facit) ſtultum ego & inhumanum ſemper eſſe cenſui. Poſſem, ſi opus, infinitos celebrare ordinis hujus viros, ingenio, pietate, doctrina præſtantes, adeo vix ut invenias pares, qui Ius patrium (quo nihil ſanctius, nihil æquius) & explicarunt docte, & ſincere dicunt: hos ut æquum eſt merito ſuſpicimus: nam & à nobis & pro nobis ſunt. Scientiis niſi *Ignoramus* hoſtis nemo eſt. *Ignoramus* igitur illiuſque ſimiles, qui Eccleſiam & Academias peſſundatas cupiunt. ———

Tri. Valeant?

Muſ. Imo eant in morboniam.

Tri. Succenſebunt tibi.

Muſ. Niſi *Ignoramus*, alius nemo. Quid autem ille ſentiat, non ſentiat, nihili facio.

Tri. Vel talem autem in Scenam prodire nefas.

Muſ. Totus mundus exercet hiſtrionem.

Tri. Muſæe jam philoſophatum ſatis. Dic jam, herus tuus *Ignoramus* quid agit?

Muſ. Ipſius jam ad *Torcol* veniet illico: pecuniam numeravit modo.

Tri. Perii.

Muſ. Quin ea propter veni ut certiorem facerem.

Tri. Malum, quid non citius? Abi quantum potes ad *Cupem*: jube meminerit cornu.

Muſ. Quid eſt?

Tri. Abi tu; novit is; atque uti continuo renuntiet ad *Antonium*. Stent in inſidiis ambo.

Muſ.

Muſ. Propero. Næ malum huic dari ſummopere cupio.

Tri. Niſi ille ſtatim huc, occiſa eſt hæc res. Væ mihi, adeſt

---

ACTUS II. SCENA VII.

Argumentum. *Attulit Ignoramus ſexcentas Coronas, quas, pro Roſabella pepegit. Trico ut moras trahat, donec illi ornari poterint, cauſam agendam proponit ſatis ridiculā: quā cum ille diutius tractaſſet, ut patrono ſuo parem referret gratiam, narrat illi Trico quid contra illum meditatur Antonius, juraſſe nimirum illum ſe caſtrare velle rivalem ſuum Ignoramum, ſi prehenderit.*

Ignoramus cum nummis. *Trico.*

Igno. HIc eſt *legem pone:* hic ſunt ſexcentæ coronæ, quas cum *Torcol* indentavi modo pro meo charo corde *Roſabella.*

Tri. Attulit. Diſperii.

Igno. Si vivo, *Roſabella*, mea ſtella, danſabo veteres menſuras tecum.

Tri. Iſti bene vigilant!

Igno. Hæc eſt *Indentura* & *obligatio* de *Rodrigo Torcol*; ibo nunc ad eum in *propria perſona.*

Tri. Hui, ut morantur. Detinendus ille eſt mihi nugis interim. Salve, Domine.

Igno

Igno. Sirrah, qūis es tu? hah.

Tri. Rem totam contrivi litibus, pauper ſum.

Igno. Oh, oh, in forma pauperis; abi via, abi via.

Tri. Tuum expeto conſilium, Domine.

Igno. Conſilium? Oh, *legem pone.*

Tri. Danda eſt offa *Cerbero:* quid agam? nummos hic aliquot ſubæratos habeo; eos ei obtrudere certum eſt Domine, pauper ſum.

Igno. Pauper nihil dicit.

Tri. Tamen quia homo in cauſis optime verſatus es, audi quæſo cauſam meam; & hoc quod ſupereſt, habe.

Igno Oh, bene eſt. *Num junxiſtis iſſue?*

Tri. Iſſue? Quid, malum, nunc dicam? imo Domine, *Iſſue, Iſſue.*

Igno. Declara.

Tri. Pater meus *Grunnio*, filius verris, *Coglionem* habuit avum.

Igno. Quondam avum.

Tri. Recte dicis, *quondam avum.* Sed *quondam* avunculus ſororis amitæ meæ *quondam*, qui erat conſobrinus aviæ patris mei *quondam.*

Igno Bene dictum *quondam. Allons.*

Tri. Legavit mihi nigrum equum; verum erat eſt; illi curta ſupellex; nam quid diſſimulē, caudam non habuit. Sed quid tum? num ille ergo urticam ſupponeret ei?

Igno. In tai.e ſpeciale? Per fidem, jure non potuit.

Tri. Fecit tamen. Nam calcitrabat, altum vibrans pedes.

Igno. Cave hoc.

Tri. Et occidit damas & Phaſianos.

Igno. O damage faiſant: erit hic *demurra.*

Tri. Et ſane mentiebatur Calendarium: nam grandinabat memini.

Igno. Bona circumſtantia, & pro te facit.

Tri. O tardos; nec dum? Quin non ſolum ei urticam ſubdidit, ſed os ei totum pipere replevit.

Igno.

Igno. *Replevir* in iſto caſu non valet.

Tri. Sic opinabar: at ille cum candidi equi feciſſet copiam.

Igno. O copitias etiam. *Eſt in tertio Richardi Primi, poteſt Copitias toppare, loppare, & abſcariare.*

Tri Non ſinebat tamen; perdidi illo anno: bene eſt, tu quid ſentis jam? Teſtudines! peribimus.

Igno. Annon ille *blacke chevall* erat tuus *Chatle perſonal*?

Tri. *Chatle*? erat ſane ille *Chatle*, ſed vereor de pipere.

Igno. Revera ibi eſt punctum: nam hic eſt caſus tuus, *Si John an Okes infeoffa. John à Stiles de Black-Acre, & John à Stiles capit Black-acre & White-acre, en ce cas tout eſt void; tout, tout.*

Tri. Num dormiunt iſti? At ille piper inſufflans ſaltare fecit etiam, & piper pedere.

Igno. Cum ſuffio, ſalto & petto, eſt *bona tenura*; ne dubites.

Tri. Sed timeo adhuc de pipere.

Igno. Ne dubites. Habe *Subpena* pro eo tantum, & niſi reddat tibi *Blacke chevall & White chevall, cum coſtis & pinguibus Damagiis*, dic quod *Ignoramus* non habet Lex.

Tri. Habeo gratias.

Igno. Vale, nam habeo rem facere.

Tri. At Domine, pro benignitate tua tibi etiam dedero Conſilium, quod ex re tua erit: Si tu es *Ignoramus* fugias hinc quantum potes.

Igno. Hah, fugiam? quare?

Tri. Amas *Roſabellam* hic in proximo.

Igno. Quid tum?

Tri. Illam etiam *Antonius* quidam deperit, qui me audiente caſtrare *Ignoramum* velle ſe, ſi deprehenderit, juravit ſerio.

Igno. Eſt in joco.

Tri. Joco? Fuge, inquam, & cave tibi, nam multos ſecuit ille graſſator perditiſſimus.

Igno. Poſuiſti me in uno corporali timore; & quia ſum in loco peregrino, dubito plus: En vide, fabula eſt in lupus.

Tri. Tandem venit.

ACTUS II. SCENA VIII.

Argumentum. *Intrat Antonius minis plenus. Cupes intro Cornu inflat quaſi Caſtrator: ſeſe abſcondit Ignoramus; quem inventum parum abfuit quin caſtrarent; at cum juraſſet ſeſe ipſum pro Roſabella non iturum dimiſerunt. Iam Antonius ad pictorem abit, ut pictor illi in mala appingat nævulum, quem pater intuens credat illum non Antonium, ſed Antoninum Londino huc Burdigalam nuper profectum.*

Antonius. Cupes. Ignoramus. Trico.

Ant. UBi mœchus ille vetulus qui ſponſam meam? niſi ego illum quaſi hircum caſtravero ——

Tri. Audin?

Igno. Solet facere ut dicit?

Tri. Solet equidem.

Igno. Eſt non compos mentis: habebo *breve*.

Ant. Conduxi qui caſtraret, ſtatim aderit.

Igno. Sum in uno magno timore, Cliens.

Cup. Trin ——— Tran. { *Cupes intro*
Tri. Audio jam. { *cornu ſonat ut*
Cup. Trin ——— Tran. { *Caſtrator.*

Igno. Tremblo, Cliens; quid faciam?

Ant. Audio jam.

Cup. Trin ——— Tran ———

Tri. Hic te abſtrudas pone me, ne videant; citò, citò; tam tectè quam potes; tectè.

Cup. Quid agimus? parata ſunt omnia, vide.

Ant. Heus tu, quendam vidiſti'n hic *Cauſidicum?*

Igno. Dic me abiiſſe *Londinum.*

Tri. *Londinum* is abiit.

Ant. Modo fuiſſe hic aiebant.

Igno Tum eſt domi, dic.

Tri. Tum eſt domi.

Ant. Verum haud ſic effugiet.

Igno. Cliens, j *ſidelinge*, ut ſi poſſim faciam *eſcapium.*

Tri. Tectè, tectè.

Cup. Vide ut it, quid id eſt?

Ant. Hic latitat. Cur auſus hoc, *Cauſidice?*

Igno. Monſtra tuum *Teſtatum eſt latitare.*

Ant. At inteſtatus abieris. Eamus intro huc.

Cup. Accedas ad Curiam.

Igno. *Iubeo vos cuſtodire pacem in nomine Regis.*

Ant. Fruſtra baubaris.

Tri. Patronus meus eſt, obſecro vos.

Ant. Nequidquam oras.

Igno. Quid oro? non vultis inſpicere Almanackum?

Ant. Quid ita?

Igno. Per fidem, invenietis ſignum in *Scorpione.*

Tri. Hercle rem plenam periculi

Igno Quid ſi moriar intra annum & diem? cavete quid facitis.

Ant. Nihil agis.

Igno. *Non audita querela* vultis me judicare?

Cup. Immo judicabere per pares tuos.

Tri. Obteſtor vos.

Ant.

Ant. At rēdierit huc illico, ſi ſalvū amiſerīmus.

Igno. Balliato me, Cliens, quæſo *Balliato.*

Tri. Meo periculo non faciet.

Igno. Per Deos, ſi unquam poſthæc, tollite *Hiſpanicos companiones.*

Tri. Quin tu fugis jam?

Cup. Sequere, ſequere; quo fugit?

Igno. Sum ſalvus, & ſanus nunc; titillabo vos; monſtrabo triccum de lege. Quoniam juravi, non ibo ipſe, ſed mittam Clericum meum *Dulman* pro *Roſabello.*

Cup. Fugit, ha, ha, he!

Tri. Ha, ha, he!

Ant. Ha, ha, he!

Tri. Ah, vos probe vigilaſtis modo.

Cup. Quin præſto aderam: prope hinc auſcultavi lepidos ſermones veſtros: næ riſu dirupi fere. Servum jam meticuloſus miſerit. Abſcede tu itaque, & orna te cum uxore ſimul, uti illa *Roſabella,* tu *Torcol* ſitis ſubditicii.

Cup. Eo: rem factam habes.

Tri. Eamus, here. Fallaciæ reliquum per vias narrabo tibi Eundem eſt jam mihi ad pictorem, eum ad te adduxero.

Ant. Quid eo?

Tri. In mala is tibi appinget nævulum. Eamus. Præcipiam quid nunc facturus, ſi patri forte obviam acceſſeris.

Exeunt.

ACTUS

ACTUS III. SCENA I.

Argumentum. *Antonius dum appingat nævulum, procedit Trico in inſidiis: venit Dulman cum Indentura & Coronis ut ferat Roſabellam, Triconem de Portugallo rogat, reſpondet Trico, Torcol eſſe diſtorto collo herum ſuum, oſtenditque illi carmina quæ Roſabellæ inſcripſit Ignoramus.*

Trico. Dulman. Cupes intus.

Tri. ANtonium diſcipulum condocefeci probe. Pictor ei jam appingit nævulum.

Dul. Video nullum corpus, ſed ſum in magno timore, per Miſſam; nam ſunt inſani pilei, vocati *Madcaps*, hic in *Burdeaux*.

Tri. At quænam illæc avis?

Dul. Magiſter meus *Ignoramus* jurabat, quod volebant facere eum *Geldingum*.

Tri. Peregrinus eſt.

Dul. Bella riota, nonne? tollere inſtrumenta noſtra?

Tri. Scripta in manu tenet.

Dul. Ergo Magiſter meus dedit mihi unam *literam Attornati*, ad capiendam *ſeiſinam* de quadam *Roſabella*, quam ego nunquam vidi.

Tri. Certe *Ignorami* ſervus eſt. *Cupes! Cupes!* num in promptu?

Cup. Admodum.

Tri. Servus *Ignorami* præſto eſt.

Cup. Tace.

Dul.

Dul. Video unum ibi, demandabo ſi novit ejus meſſuagium ad quem eo: meus Magiſter dixit eum eſſe *Portugallum*, & curvo collo; nam ego non novi aliter Hoh. honeſte vir.

Tri. Quid quæris, amice mi?

Dul. Eſt homo boni geſtus. Quæro unum cujus nomen non ſcio, num ſcis tu?

Tri. Stipes eſt vicinus. Qua facie eſt, quæſo?

Dul. Portugallus.

Tri. Diſtorto collo ſcilicet.

Dul. Sic aiunt.

Tri. Mirum ni quæris herum meum.

Dul. Fieri poteſt ita.

Tri. Meminiſti'n primam nominis literam?

Dul. Puto facio.

Tri. Num incipit à B?

Dul. A. B? ——— Non.

Tri. An G?

Dul G? ——— Non.

Tri. R?

Dul. R? ——— Non, Non.

Tri. T?

Dul. Ha, mane, Imo T. T.

Tri. Torcol?

Dul. Torcol, Torcol: peſtis capiat. Habeo nomen ejus in nigro & albo hic. An tu es ejus ſerviens?

Tri. Si Signior.

Dul. In bono tempo: quæ eſt tua nominatio?

Tri. Quid nunc dicam? ——— *Mendoza.*

Dul. Mendoza, in bono tempo.

Tri. Quid eſt tibi nomen itidem?

Dul. Dulman, Ignorami ſenior Clericus.

Tri. Dulman Ignorami? in bono tempo. Aureos etiam attuliſti, *Dulman*?

Dul. Sexcentas coronas hic, & Indenturam, *Mendoza.*

Tri. In bono tempo. At ſci'n cujus ſit hæc ſcriptio?

Dul. Eſt manus mei Magiſtri.

Tri. Recte, Carmina hæc inſcripſit huic noſtræ *Roſabellæ.*

Dul. *Pimpillos, Turſos, ad ludos ibis & urſos.* Belle, belle, dicis verum; ſunt ejus revera, utinam ego poſſem facere talia. Sed quæſo jam clama magiſtrum tuum huc, ad dandam mihi liberaturam *Roſabellæ.*

Tri. Mox aderit.

Dul. Eſt hic honeſtus ſodalis, warrantizabo. Utinam veniret *Roſabella.* Videor eſſe in Forreſta nunc: ita timeo *taxam de Hornegelt.*

ACTUS III. SCENA II.

Argumentum. *Iam Cupes prodit diſtorto collo Torcol ſeſe ſimulans, aliquaſque Portugalli ſermonis reliquias garrit, quo magis ipſus videatur. Hi Dulman fallunt, Indenturam Coronas & ſignum quo Torcol ſciat eſſe, Ignorami ſervum expiſcantur.*

Cupes. Trico. Dulman.

Los diablos te gannan picaro. Hem, ergo hoc tibi verbero.

Dul. Hic eſt *Portugallus* cum curvo collo, ſcio: ſed doleo quod eſt iracundus cum eo.

Cup. Annon domini mei honorificentiſſimi amicum (ſalve Senior) in ædes huc adductum oportuit, furcifer? ſaltem ut vini aliquid guſtaret more *Anglico*?

Dul.

Dul. Gratias.

Tri. Noſtri haud ita faciunt.

Cup. Trukan Villiaco, etiam mutis? Ubi *Diego*? ubi *Alonzo*? ubi *Piedro*? ubi *Guzman*?

Tri. Neſcio, here.

Cup. Neſcis, here? ego de te ſic puto.

Dul. Magiſter *Torcol.* noli quæſo chafare propter me: eſt bonus ſerviens certe.

Cup. Scilicet; at Senior, attulisti Senior?

Dul. Ouy, Ouy, Magiſter meus miſit tibi ſexcentas coronas hic.

Cup. Tantum eſſe oportet. Heus furcifer, cui dico? *Mendoza!*

Tri. Here.

Cup. Numera.

Dul. Hic etiam eſt tua *Indentura*, vide manum tuam & ſigillum.

Cup. ——— *Rodrigo Torcol:* ita eſt ut dicis.

Dul. Nunc delibera *Roſabellam* mihi ad magiſtri mei uſum.

Cup. Mane paululum. Indica mihi primum quid ſecreti id ſigni eſt, quod inter me & herum convenerat tuum.

Dul. Dicis bene. Ne ſit breve erroris, injunctum eſt mihi vellere te per naſum.

Cup. Per naſum, Senior?

Dul. Veniat naſus in Curiam naſalem & faciat homagium naſativum. Veni, ha, he; herus meus eſt tam jocundus vir. Veni inquam, ha, he; hic eſt per fidem.

Cup. Novi ita eſſe: at ſciens tentavi, an id tu ſcires; id ſigni eſt mehercule.

Dul. Imo hercle.

Tri. Numeravi probe: verũ hunc ſpecta modo.

Dul. Eſt currens, mihi crede.

Cup. Nihil moror. Quod tibi nomen, amice?

Dul. Dulman, ad tuum ſervitium.

Cup. Cape hoc; ſis igitur *Dulman*, cape inquam. Age, *Roſabellam* huc tu adducito, atque vinum generoſum huc afferto; & ſaccharum etiam. Audi'n?

Tri. Quid?

Cup. Saccharum etiam, ſcelus, more *Anglico*: ſenior, ſaccharum.

Dul. Profecto non eſt neceſſe: eſt poſtremum quod feci.

Cup. Quid jam ——— quid ——— amice *Dulman*, at bibes ſaccharum, ſenior.

Dul. Eſt valde curteſius homo.

Cup. Meis verbis herum ora quæſo, ut *Roſabellam* bene & amanter curet; nam ego illam pro filia educavi mihi. Cor uritur nunc, cum ejus abitum cogito, verum illam in delitiis habebit, ſcio, ſcio.

Dul. Sis certus de eo, habebit *curteſie d'Angleterre*. Scio dabit *bonam Iuncturam*, nam ego ſcripſi. Sed quæſo delibera mihi *Counterpanam Indenturæ* Magiſtri mei.

Cup. Sane reliqui apud Notarium, ſed ipſe mox attulero.

Dul. Da mihi *acquittantiam* tum.

Cup. Heus vinum & ſaccharum, furcifer. Ubi es?

Dul. Veni preſenter poſt me, quæſo.

Cup. Fiet.

ACTUS

ACTUS III. SCENA III.

Argumentum. *Polla flens introducitur, & perſonata, quæ huic Dulman pro Roſabella traditur; abit ipſe vino & ſaccharo plenus.*

Polla. Trico. Cupes. Dulman.

Tri. INtellexti'n *Polla*?

Pol. Poti'n ut taceas?

Tri. Atque ut affleas vide.

Pol. Deum fidem, ſi me irritaſſis ———

Tri. Pax: taceo

Cup. Eccum adeſt.

Dul. Delibera eam mihi.

Cup. Roſabella, cognata mea, filia potius, huic te nunc dedo, quo is ad virum te deducat tuum. Iamne me abitura animula mea? proh dolor. At tu ne fleas obſecro.

Pol. Patrue mi, mi Pater potius, quanquam illi nubam, ubi bene mihi erit ——— attamen abs te abſcedere ———

Cup. Lachrymas excuſſit mihi.

Tri. Quis temperet à lachrimis, *Dulman*?

Dul. Non ego equidem.

Tri. Haud ego certe, *Dulman*: heram nactus es perquam ſuavis indolis.

Dul. Certe videtur, tenera, & amans pecia, quanquam maskata eſt.

Tri. Perſonalis mos eſt virginibus hic in viis.

Dul. Bonus mos.

Cup. At hanc tam bene nuptam dari, eſt quod lætemur magis.

Dul. Dicis verum per Miſſam.

Cup. Simus igitur hilares.

Dul. Dicis valde bene.

Cup. Rideamus.

Dul. Si vis.

Cup. Bibamus.

Dul. Si vis,

Cup. Vinum.

Dul. Si vis.

Cup. Cum ſaccharo, ſenior *Dulman.*

Dul. Si vis: ſum ad omnia quare.

Cup. Præbe tu, hem bene, ſenior *Dulman.*

Dul. Gratias.

Cup. Hem inde ſaccharum, ſaccharum more *Anglico*, ſenior, indé ſaccharum, ut dulce bibat, dulcis *ſenior mio.* Adhuc ſaccharum, furcifer.

Dul. Sic, ſic. Ad te magiſter contra es diſpoſitus.

Cup. Gratias: Pitiſſas, bibe meliuſcule: da ſaccharum, ſeelus.

Dul. Certe bene feci jam, capiam conge de te.

Cup. Senior vale: vale cognata, fac boni frugi ſies.

Pol. Vale, vale.

Dul. *Adieu* Magiſter *Mendoza.*

Tri. At Senior, *Dulman*, cape hoc ſaccharum etiam, cape inquam.

Dul. Gratias: bibam ſalutem tuam in *Anglia* pro hoc.

Tri. Vale.

Dul. Vale; quam curteſii?

ACTUS

ACTUS III. SCENA IV.

Argumentum. *Hac in ſcena abit Cupes, ut nova ornamenta induat, quibus ſe Dulman eſſe ſimulet & Miſcellanea loquitur, quæ didicit cum ſubpromus eſſet Angliæ in Cauſidicorum hoſpitiis.*

Cupes. Trico.

Cup. VAle, caudex.

Tri. Vale ſaccharum, ſaccharum.

Cup. Neſcit quem Cyarhum bibit: *Anglorum* in bello bene geſta gula ſæpe perdidit.

Tri. Adhuc Saccharum, ſaccharum, mi furcifer, ut dulcis eſt? ſine te oſculer, mi verbero.

Cup. Sat eſt; mittamus jocos, ibo nunc, atque aliud ornamentum capiam, *Dulman* eſſe aſſimulabo me.

Tri. O Saccharum *Dulman*; noſti ſignum?

Cup. Niſi naſum illi probe vellicem ——

Tri. Aurum fero hoc, & ſyngrapham etiam.

Cup. Indenturam, *Trico*; ex quo *Londini* ſubpromus eram, verba iſtiuſmodi multa memini, loquar miſcellanea.

Tri. *Dulman* illum Leno bene non novit, ſcio.

Cup. Me multo minus.

Tri. Quin deprehenſus ſcis mentiri?

Cap. Ita didici ex *Ieſuitarum* libris, ut uni ſoli cedam *Belzebub* Cydonio

Tri. Mi *Proteu*, ceſſamus nimis. Ad *Torcol* ego hinc continuo confero me. Simulabo ei aliquam conditionem ferre quæ in rem ſuam ſiet; optima ubi erit occaſio, tu interveni. ———

Cap. Serviam *Scenæ.*

Tri. Ita illum nos fortius fallemus ambo.

Cap. Iam eo ornatum me.

Tri. Ego ad *Torcol:* domi ne non ſit vereor. Tic, Toc, Tick, Tock.

Pulſat foras.

ACTUS III. SCENA V.

Argumentum. *Trico cupit Lenoni Torcol quaſi palpum obtrudere, ſed nihil audit, ut qui jam Triconere novit ſatis; poſtremo illi quaſi iratus maledicit Trico.*

Torcol. Trico.

Tor. ARiolus ſum: hic adeſſe te jam præſagibat animus mihi.

Tri. Senior, tuam ſcilicet *Surdam* amo perdite ———

Tor. Scilicet amas *Surdam*? Abi, abi, ipſe jam vigilo.

Tri.

Tri. Attamen ego nunc veni in rem quod eſſet tuam tecum ut agerem, *Senior.*

Tor. *Senior*, fallere me tu haud potes, *Senior.*

Tri Egon' ut id velim ?

Tor. Prædixti hodie.

Tri. Joco dixi.

Tor. At ſerio caveo ; abi *Senior*, abi.

Tri. Tribus expediam, audi quæſo.

Tor. Nihil audio, præſertim de *Roſabella*.

Tri. Quid feci unquam ego mali tibi ?

Tor At quid boni, inquam ? cum te video, damnum video.

Tri. Spero mox aderit, quin mihi haud credis, *Senior.*

Tor. Minime *Senior.*

Tri. At luculentam fero conditionem tibi.

Tor. At ecquid auri, aut argenti ?

Tri. Cuditur.

Tor. Vale.

Tri. Mane. Poſtquam *Antonius Roſabellam* datam iri *Ignoramo* ſciverat, ſui impos fere, nummos quæſivit undique ; tandem ab amico mutuo ſumpſit plenam gemmarum atque auri Ciſtulam.

Tor. Fabulæ.

Tri. Illam is oppignorabit tibi.

Tor. Putas neſcire me quid jam veneris, *Trico* ?

Tri. Fallere te, cenſen?

Tor. O *Trico*, tu qui aurum & gemmas habes, nummos non habes. Quantum quiſque ſua nummorum ſervat in arca, tantum habet & fidei.

Tri. Ego vero ut te fallerem, *Senior* ?

Tor. *Si Senior* ; at ſi poſſis.

Tri. Quin ſex aut ſeptem primarii viri ſatiſdederint tibi ?

Tor. Lites metuo. Fruſtra ſunt tricæ tuæ, *Trico.* Nam *Roſabella*, ne neſcias, jam datur *Ignoramo.*

Tri. O hominum homo ? Jam dicam enim———

Tor. Jam.

Tri. Sceleſtiſſime, vitiorum omnium colluvies. —

Tor. Nihil agis, abi quæſo.
Tri. Quid tu quæſo?
Tor. Quæſo abi.
Tri *Senior.*
Tor. Fruſtra *Senior.*
Tri. Incurvi-cervicum pecus.
Tor. Maledic jam.
Tri. Niſi ego aliqua tibi.——
Tor. Minare?
Tri M. be M. be——

ACTUS. III. SCENA VI.

Argumentum. *Cupes atramentarii habitu pro Dulman venit, quem Torcol ex ſermone, & habitu Ignorami ſervum eſſe ſuſpicatur, hunc cupit quaſi abducere Trico, quo minus Leno ſycophantiam ſuſpicetur, at ille tradita Indentura, numeratis Coronis, & oſtenſo ſigno, de quo convenerat inter Torcol & Ignoramum (nimirum ut Lenonem per naſum velleret) quamvis ſychophantam hunc eſſe à ſe conductum, admonuiſſet Trico, intro admittitur ut Roſabellam auferat, Cupes abit ut obſervet Ignoramum.*

Trico. Cupes. Torcol.

Tri. SAtis lepide ornatus es, mi *Dulman*, ut conducet atramentarium.
Cup. Quaſi oblitus mei, geſtabo in aure calamum etiam. Eamus jam, mi *Dulmanule.*
Tri. *Surdamne* haud licet alloqui, *Senior?*

Tor. Ego

Tor. Ego ſum ſurdus, *Senior.* Sed quis illic homo eſt?

Tri. Peregrina facies.

Tō. Unde gentium, aut quis ſit, nequeo noſcere.

Tri. Quî ſit quid tua refert? Audin' obſecro?

Cup. Video bonam travaliantem obſervationem, ingroſſabo ſcripto.

Tor. Peregrinator eſt, opinor, obſervat neſcio quid.

Tri. Stultus videtur: ut hians circumſpectat! & etiam calamum in aure geſtat.

Cup. Sed ubi inveniam illum? utinam haberem *Inventarium.*

Tor. Ex ſermone & habitu hunc eſſe oportet *Ignorami* famulum. Syngraphaм opinor habet.

Tri. Novi jam quis ſit.

Tor. Quis?

Tri. Quidam *Anglus*, amici amicus mei: I intro; illum jam ego adibo.

Tor. Subolet *Trico*, jam ego manſero.

Cup. Hic circum dixit habere meſſuagium.

Tor. Certe ipſus eſt quē volo, optato advenit.

Tri. *Ignorami* ſervus eſt: perii.

Tor. Præſenſit veterator.

Tri. Occidi.

Tor. En ut pallet!

Tri. Heus tu!

Tor. Vide.

Tri. Heus tu!

Tor. Euge, heus tu!

Tri. Heus inquam.

Tor. Heus inquam ad me.

Tri. Quem quæris? me percontare, te certiorem faciam.

Tor. Eho, me percontare: ſine eum ad me accedere; te certiorem faciam.

Cup. Quis veſtrum certificabit me, ubi eſt meſſuagium cujuſdam *Portugalli.*

Tor. *Portugalli* dixti'n?

Tri. Certum te faciam ego. Non hic, longe abhinc habitat *Portugallus*.

Tor. Heus tu mane dum, nequam hic eſt.

Cup. Cur me mockatis ita? qui mockat mockabitur.

Tor. *Trico*, verba mihi dare non potes, *Trico*: cernis hunc eſſe *Ignorami* ſervum; illum eo jam cupis abducere video, video.

Tri. Diſperii.

Tor. *Uritur.* Equidem me adfuiſſe gaudeo.

Cup. Eſtis floutatores: ego ibo viam.

Tor. Ehodum ad me, quem quæris?

Tri. Quæris? Abi tu: eum abſolvam illico.

Cup. Quæro *Portugallum* mercatorem.

Tor. Hem, me quærit.

Tri. Amice mi.

Tor. Blande.

Tri. Sequere, adducam ad ædes, ſequere.

Cup. Quid vult hic ſocius?

Tor. Ha, he, ſinam paululum.

Tri. Sequere inquam; per viam tibi vinum dedero, & ſaccharum, ſaccarum etiam.

Cup. Quid ſaccarum?

Tor. Ha, he, vinum & ſaccarum.

Cup. Ex Phyſiognomia video hic eſt Nebulo in grano.

Tor. Vel maxime.

Tri. In malam rem; tune is eras? ut vales? profecto vix te noveram.

Tor. Optime.

Cup. Tu me noſti? an putas me eſſe *Noverint univerſi*?

Tri. Annon tu me noſti in *Anglia*? ſpecta modo.

Cup. Specto Nebulonem. Ego quæro quendam cum curvo collo, qualis tu es.

Tri. Immo qualis tu es talem quærit, non te, ſed amicum meum qui diſtorto collo eſt itidem, qualis ipſe es.

Tor. Veriſimile, ha, ha, he.

Tri. Quem

Tri. Quem putas ſervum *Ignorami*, non eſt, *Torcol*, non, non.

Cup. Quis dicit ita, nam ego veni à magiſtro meo *Ignoramo* cum Indentura & ſexentis coronis. Quid facis poſt me? cur me calcas? cur joggas & noddas, & nutas mihi ita?

Tor. Ha, ha, he, ho, ho.

Tri. Egone te tango, aut nicto, aut nuto, aſine.

Cup. Sum nimis callidus aſinus pro te.

Tri. Ego loquar tecum.

Tor. Ha, he, jam frendet, jam furit.

Tri. Num tute *Ignorami* ſervus? non es ſcio: ſi; eamus ad œnopolium.

Cup. Cum peſte tibi quid vis cum me? cur facis ſigna, & winckas, & nutas ita?

Tri. Egon'.

Tor. Immo vide ut innueris *Trico* oculis, manibus, pedibus. Nihil agis.

Cup. Per collum & facionem tu es ille quem demando, ſcio.

Tor. Memoras nomen ejus quem quæritas?

Cup. Eſt, eſt. ———

Tri. Dixti'n?

Cup. Eſt——— mane———

Tor. Ipſus non eſt, nomen neſcit.

Cup. At habeo: in Indentura eſt.

Tri. Habes, quam facile jam, niſi forte adfuiſſem, poterat interverti?

Cup. Eſt, jam video, *Rodrigo Torcol.*

Tor. Recte.

Cup. Tu es ille?

Tor. Immo ſum.

Tri. Hamum vorat. Verum quod tibi nomen?

Cup. Dulman, ad tuum ſervitium. Porto tibi meſſagium à meo magiſtro *Ignoramo.*

Tor. Ubi aurum, & Syngrapha?

Cup. Hic eſt Indentura, vide tuam manum & ſigillum.

Tor. *Hæc Indentura facta eſt* 19. *Die Aprilis inter* Ambidextrum Ignoramum *de una parte* & Rodrigo Torco *de altera parte*. Hum, hum, *ſigillatum deliberatum*, hum hum———*Rodrigo Torcol*: eſt ut dicis.

Tri. Interii.

Tor. *Trico* jam inſanit. At præterea quid arcani ſigni cedo; nolo mihi os ſublini.

Cup. Non os, ſed naſum volo, *veniat naſus naſaliter in Curiam, ut faciat homagium naſale.*

Tor. O placide hoh, placide. O, oh, oh.

Cup. An eſt ſignum?

Tor. Oh clementer, ſignum eſt, ſat eſt, oh, oh.

Cup. Putabas me neſcire.

Tor. Id ſignum eſt. At tu audias tamen.

Cup. Erat pro uno bono memento.

Tri. Non ſentis ſtulte, ut te ludos faciat, qui te circumducit naſo quaſi urſum?

Tor. Qui naſum non habet, naſo circumducitur: non cuivis datum eſt habere naſum: ego habeo, *Trico.*

Tri. Vis falli video.

Tor. Falli quippin? omnino nolo falli.

Tri. Meminiſti quid tibi prædixi hodie?

Tor. Te velle fallere me, nempe fallere.

Tri. Scilicet.

Tor. Silicet, ha, ha, he.

Tri. Jam te fallo.

Tor. Scilicet.

Tri. Equidem hic homo non eſt *Ignorami* ſervus.

Tor. Non, non, non eſt, ſcio.

Tri. Sycophanta merus eſt.

Tor. Quippe ni.

Tri. Quem ego ſic ornatum conduxi ut te falleret.

Tor. Scilicet.

Tri. Mehercule vera dico.

Tor. Quippe ni.

Tri. *Roſabellam* is, ni caves, ſubducet tibi.

Tor. Ha, he.

Tri. Mi-

Tri. Mirum quod nec juranti credis.

Tor. Credo tibi, ne dejera, credo.

Cup. Hæc eſt bona nota, imbreviabo.

Tri. Mediusfidius jam jam fallo te.

Tor. Falis mediusfidius? hic tantundem auri, hic ſyngrapha mea, indicavit quod inter nos convenerat ſigni; quid ni fallor, *Trico*?

Tri. At vide ne aurum illud *Tholoſanum* ſit.

Cup. Profecto eſt bonum aurum, eſt totum in *Roſe nobles*.

Tor. Fallor, jam fallor.

Tri. Fefelli.

Cup. An vis babilare omnem diem cum illo? delivera mihi *Roſaballam*.

Tor. Dabitur tibi.

Cup. Nam ego habeo magnum opus domi ingroſſare Agreamentum, Quimbiblos, Indenturas, Pilicoccos, Calimancas.

Tor. Verum dic mihi quid ſubnotaſti ſcripto modo?

Cup. Oh, ho, erat travellatoria obſervatio. Notavi quod 15 *Maii*, vidi unum *Portugallum* cum curvo collo ſic apparrellatum, & quod ille cognatus nebulo vult fallere te. Ponam in Printo.

Tor. Nota bene.

Cup. Debes etiam dare mihi *counterpanam Indenturæ* magiſtri mei.

Tor. Et hoc, & illud fiet, aurum ubi numeravero. Eamus intro.

Tri. Iamne abis, ſemen ſcelerum, ſacrilege, ſacerrime?

Tor. At ego fallor, *Trico*, nunc fallor.

Tri. *Triconem* conveniſſe memineris, *Senior*.

Tri. Memini, *Senior*. Ego ad *Surdam* eo nunc: numquid vis mandare, *Senior*?

Tri. M. be *Dor*, M. be——ha he, quo magis cavebat cautor, captus magis: ſed jam hinc ibo: *Ignoramum* obſervare volo, ne prius veniat, quam *Cupes* cum illa exeat. Poſt me recipiam ad *Antonium*: —— Nævus ille mihi perplacet. Dolum procudam dolo.

ACTUS III. SCENA VII.

Argumentum. *Roſabellam Cupes in ædes ſuas inducit, & fores obſerat, ipſe ſtatim ad œnopolium feſtinat.*

Cupes. Roſabella.

Cup. HIc eſt Counterpana magiſtri mei *Ignorami*, ha, he. Os illi probe ſublitum.

Roſ. Verum dic ſerio amabo, jamne tu me ducis ad *Antonium*.

Cup. Si vis puella, ipſe ducam.

Roſ. At quanquam ſors ſiniſtra me male habuit, ſcias, quiſquis es, haud ſum ignobili oriunda ſanguine. Sic paupercula licet (præfiſcine dico) dotem habeo pudicitiam, & ingenuos mores.

Cup. Eja pudicitiam in lupanari crepas?

Roſ. Ut ſolis radii in ſordibus non inquinantur, itidem nec animus pudicus inter impudicos.

Cup. Ha, he! Feminæ cryſtallinis vitris ſunt ſimillimæ: Serves ſumma cura, occludas, obſeres, aliquando confringuntur tamen; quippe quæ fragile mercimonium.

Roſ. Nobilis mihi pater erat, is me bene educavit *Feſſæ*: atque patruus hic, ſceleſtus alias, adhuc uſque me pudice habuit tamen.

Cup. Atqui haud ego te ad *Antonium* adduco jam.

Roſ. Atqui me jugula ergo. Præbeo ecce cervicem, funde ſanguinem.

Cup. Ad *Torcol* potius reducam te.

Roſ. Ne faxis obſecro Nam vinctam is me arcte tenuit modo; nunc pejus habebit inſuper: ſi quid ingenui ſanguinis habes, amabo (munus erit) occidito me.

Cup. Bonum animum habeo: joco dixi omnia; ad

Anto-

Antonium ego mox deduco te.

Roſ. Obſecro ne me irrideas.

Cup. Vera dico, ita me dii ament: ſtatim hic ipſe aderit.

Roſ. O ſpem inſperatam!

Cup. Eamus, ne deprendamur. I intro.

Roſ. Probe agas, quæſo.

Cup. Agam equidem. Fores obſerabo, & mox rediero. Iam ego opſonatum ibo hinc: hilarem hunc ſumam diem, vino & victu lepido. At primum mutabo veſtes hic in proximo.

ACTUS III. SCENA VIII.

Argumentum. *Ignoramus Pollam pro Roſabella accipiens, Dulman verberat; fugit ille, Pollam irritat etiam, quæ à pugnis abſtinere non potuit: abiens verbis miſcellaneis dæmoniacum eſſe toti narrat vicini.*

Pecus. Ignoramus. Polla.

Pec. MAgiſter, ego non poſſum invenire *Dulman*.

Igno. Non? *facias huteſium & clameum* poſt eum.

Pec. Puto fugit.

Igno. Abi *Pecus*, facias *attachiari*.

Pec. Faciam in facto.

Igno Quæ miſpriſio, quæ diſparagiatio eſt hæc? In nomine diaboli quæ es tu?

Pol. Sum *Roſabella*, ſenior.

Igno. *Roſabella*? roſa diabla. Sine dubio es Ribalda, quæ vivis in Tiplandis & lupanaris. Quid ais?

Pol. Sum

Pol. Sum *Roſabella*, alias *Bella-roſa*, ſenior.

Igno. Tu es bella roſa & ſuavis flos: habes faciem veteris bovis, non *concordat cum recordot*, ſcio.

Pol. Sum tamen *Roſabella*, ſignior mio.

Igno. Per faciem tuam jurarem quod es Hagga & Hobgoblina

Pol Talia verba comminiſcere, ut nihil plane intelligam.

Igno. Non intelligis? dico quod es una ſorciera; & maga.

Pol. Ha, he. Sagam me eſſe, & maleficam dicit.

Igno. Rides? At ego indictabo te pro ſorciera ut es, *Quod tu ſpinſter* (diſcam nomen tuum) *deum præ oculis non habens, ſed inſtigatione diabolica ſeducta, quaſdam malas diaboli artes, vocatas* Witchcraft & Sorcerie, *practicaſti in, ſuper, & contra perſonam Ambidextri Ignorami:* Ponam te ſuper patriam ſi vivo.

Pol. Quid ais? mi Animule?

Igno. Animule? *ouſter le main:* tu equitas in aere ſuper broomas & baculos.

Pol. Meum corculum, quid adeo ſuccenſes tuæ *Roſabellæ*?

Igno O ho, adhuc *Roſabella* tu: Non compos mentis ſum. Per fidem meam puto quod ſum ſorceratus in bono ſerio. Quid glotas ita ſuper me? Sentio neſcio quid. Sed ſi poſſum trahere ſanguinem de ea primum non curo. Adventurabo: non audeo; immo audeo. *Puttana de diavolo.*

Pol. Mane, ſandalia dum exuam mihi.

Igno. Ego te ſcalpam pro ſorciera ut es.

Pol. Minare? diſcobinabo ego te. Itane, longurio; etiam auſus irritare me?

Igno. Oh ho! *vi & armis & manu forti*? oh moderata miſericordia; ſaltem licentia ſurgendi.

Pol. Ornabo te ut dignus es, Venefice.

Igno. *O ſuperſedeas de non moleſtando*; cuſtodi pacem, cuſtodi pacem.

Pol Sumne *Roſabella* jam?

Igno. Et quid vis. Profecto ego ſum mahemiatus. Habebo appelam de plagis & mahemio. *Pol.* Abin'

Pol. Abin' dæmoniace, annon ?

Igno. Abeo, ſum valde bruſatus Ibo ad manſorium, & dicam orationes meas : ſed tu dabis *Gultwitt*, ſorciera ?

Pol. Cornicaris, larvule ? mediusfidius opinor hunc hominem eſſe dæmoniacum : verba certe magica loq ſtur. Nunc domum ibo, & vicinis hæc narrabo ut caveant ab illo dæmoniaco. At occluſa janua eſt. Feci male quod claves haud abſtulerim ; ſed forſan aliquis intus eſt. Pultabo. Tic tocke. Tic tock.

ACTUS III. SCENA IX.

Argumentum. *Polla cum domum veniſſet, Roſabellam obſeratis ſoribus ad feneſtram videns, mariti ſcortum ſuſpicata, abiit per cauponas omnes Cupem ut perquirat.*

Polla. Roſabella ad feneſtram.

Roſ. QUis eſt? quid vis tibi ?

Pol. Eia, pulchre Dominam aliena rogat quæ eſt, q æ velit. Tu quænam es ? aut quid hic agis, malum ?

Roſ. Pater-familias redierit illico.

Pol. Prædixin' hodie ? Viri mei belliſſimi pellex hæc eſt.

Roſ. Loquere ut decet : non ſum iſtarum operarum ego.

Pol. Nempe hoc illud erat quod me tam propere amandabat foras, hanc ut ductaret interim. Siccine ſcortum in ædes obducier ob oculos mihi ? hæccine ut patiar ? ego te Scortum ſcortorum.

Roſ. Mitte male loqui : alia ſum quam rere.

Pol. Meis

Pol. Meis in ædibus ? Annon ſat eſt dotem meam comedere, quin ſcortetur etiam ?

Roſ. Me, oi me. oi miſeram, quali mandatam viro ?

Pol. Stulta, quid fles ? At ego & illum, & illam, & illos omnes faciam ut fleant, & fleant hodie. O ſi poſſem fores effringere.

Roſ. Oi me, inſana eſt hæc mulier.

Pol. Ibo potius, atque per omnes cauponas ubi eſt perquiram ; fuſtem alicubi invenero, quo ulciſcar. Hei mihi, quod non ſunt longiores ungulæ.

Exit.

ACTUS III. SCENA X.

Argumentum. *Cupem cum caupone invenit Polla cantantes, ipſamque vituperantes : illos & fidicines ſtrenue verberat, Capones, Phaſianos, cæteraque bellaria humi projicit, vinumque omne effundit, clavemque nacta, Roſabellam pro ſcorto deturbat foribus, quæ miſera quo eat neſcit.*

Cupes. Caupo. Fidicines. *Polla. Roſabella.*

Cup. O Feſtum diem ! multum obſonavi bonarum rerum ex ſententia ? Fidicines etiam quo ſimus lætiores conduxi mihi ; ſed ubi ſunt ? O mei ſacerdotes ; quæ libaſtis ſacrificia, vinum, placentæ, capones, mihi Deo veſtro perquam accepta ſunt. O Gallinagines, Phaſiani, Perdices, ut ego vos amo & colo ! Vos eſtis avium Nobiles ; ecce quam pulchre & magnifice amicti ! ut vos ſector lubens ! Anates, Anſeres, & id genus avium, plebei ſunt & ruſtici, illos nihil moror. *Pol.* Tan-

Pol. Tandem reperi. Hui, quantum ſuo paravit convivium ſcorto? ſubauſcultabo paululum.

Cup. O amica mea pinguicula, capo nudus, quanto pulchrior es uxore *Polla*?

Pol. Ai'n vero.

Cup. Ut te baſio lubens! quam dulce oſculum! multo dulcius oſculo uxoris *Pollæ*.

Pol. Etiam mihi caponem præfers? at haud inulte.

Fid. Fædam uxorem habes.

Pol. Ego te etiam———

Cup. Nihil magis; larva, *Corgon*, *Styx*, *Scylla*, *Hydra*, *Harpya*, omne monſtrum eſt.

Pol. O Dii! vix me reprimo.

Cau. *Cupes*, cantemus, quæſo, iſtam cantiunculam de uxore tua *Polla*.

Cup. Quamne ego apud vos in œnopolio compoſui?

Cau. Eam ipſam, amabo.

Pol. Etiam occentor? væ mihi; imo væ vobis.

Cau. Cantemus.

Cup. At ſi reſcierit illa?

Cau. Quid tum?

Cup. Leæna rugiens eſt; vel hyeme cum *Borea*, quam cum ea habitare malim.

Pol. Vera ariolare; jam vos ego fulminabor illico.

Cau. Incipe, quæſo.

Cup. Circumſpiciam primum, hic ne prope ſit: tremo cum cogito.

Pol. St, me occultabo.

Cup. Nemo eſt, agite jam *Fidicines*.

Pol. Per urbem cantor? verum niſi vos incantem itidem——— *Cupes & alii cantant.*

Cupis uxor Polla, ô ſi frangat colla;
Polla, Colla; diſpereat, intereat.
Uxores pari ſorte, pereant pari morte;
ſorte, morte; diſpereant, intereant.
} Omnes whooh, ha, ha,

Pol. O ſi fulmen haberem, quo ferirem omnes.

Cau. Iterum, quæſo. *Cupis uxor Polla, ô ſi frangat colla*, &c.

Pol. Du-

Pol. Durare nequeo. *Polla veſtra colla.*——— *thwicke thwacke.*

Cup. Occidi.

Cau. Oime!

Cup. Hei mihi!

Fid. Væ mihi!

Pol. Hæc nova cantilena eſt.

Cup. Obſecero, uxor.

Fid. O me perditum! fides fregit; periit victus; perii ego.

Pol. Quid non canitis jam?

Cup. Heus *Fidicines*, Lachrymæ.

Pol. Hem tibi, fæda ſum ego.

Fid. Oime, oime!

Exeunt Fidicines.

Pol. Ego fidibus canam; num cantor? Hei mi, hi, anhelitus mihi deficit.

Cup. Ubi terrarum ſim neſcio prorſus, ſiquis me rogat nunc; vin'bibere vinum, meum mel.

Pol. Meum fel, ipſa propinabo tibi, atque invitabo ad cœnam meretriciam.

Cup. Obſonium projicis; num mittis miſſilia imperatoria? hem ſi proba es redde rurſus: occidi, vinum etiam effundis? ſaltem parce viro. Oime! purpuream vomit ille animam. *Polla*, me interime, de nobis facile eſt, ſcelus eſt jugulare Falernum.

Pol. Nunc invocato pellicem ad cœnam, qua digna eſt.

Cup. Hercle uxor, non eſt amica mea.

Pol Da clavem; da, da, da; fores effringam igitur, intro huc irrumpam.

Cup. Nihil audit; illi oblitus fui narrare antea, *Roſabellam* me huc ad ædes adducturam meas.

Pol. Meretrix, faceſſe ædibus, ædibus faceſſe, meretrix.

Roſ. Hei mihi, quo me ejicis?

Pol. In lupanar, quo digna es.

Cup. Uxor, probri ſum inſons, oime, quo me vis abire?

Pol. In

Pol. In malam crucem, proſtibulum.

Roſ. Ne me interime.

Pol. I modo, Iſcortum, I, I.

Roſ. Oime, abeo.

Cup. Abiit; perii; *Roſabella* eſt, uxor; non eſt amica mea.

Pol. Ego tuas *Roſas*——*bellas*—— tu mortem præopras mihi, *Polla frangan colla.*

Cup. Uxor, ſi cauſam ſcires, cur tibi mortem optaverim, haud excandeſceres ita.

Pol. Ain', quid eſt?

Cup. More fit, mori ſuam quiſque uxorem ut velit.

Pol. Siccine te purgitas?

Cup. Oime! oime! placide, uxor. Ah, *Megara.*

Pol. Hæc ſi prima placet menſa, dabitur ſecunda inſuper.

Cup. Habeo gratias, uxor, primum non placet ferculum.

Pol. Ulta me ſum aliquantulum.

Cup. Aliquantulum, ais? ſi hoc eſt tuum aliquantulum, quid quæſo eſt tuum aliquantum.

Pol. Introibo jam; niſi tu mox introveneris, aliter ego intus accipiam te.

Cup. Quid jam faciam? ſaltem cænam hic meditabor paululum, perdices——hum——phaſiani ——at vinum——oime!

ACTUS III.

ACTUS III. SCENA XI.

Argumentum. *Antonius Cupem de Roſabella rogat qui miſerabiliter de vino dapibuſque reſpondet omnia : re cognita quæſitum it Antonius amicam ſuam.*

Antonius. Cupes.

Ant. NArravit mihi *Cupes* modo, ſalvam eſſe apud ſeſe *Roſabellam*, quod ſi ſit, quid mihi lætius eſt, beatiuſve ? atque eccum ipſum ; triſtis eſt non, placet.

Cup. O felices vos qui cænam habetis meam.

Ant. Cupes.

Cup. Quis vocat ?

Ant. Num quis intus eſt ?

Cup. Eſſet utinam, foris eſt funditus.

Ant. Ecquid valet ?

Cup. Tota periit ; nihil hic niſi ſtrages, ejectiones & miſeræ effuſiones.

Ant. Me miſerum ! an effudit ?

Cup. Maxime.

Ant. Sanguinem ?

Cup. Et ſuccum omnem.

Ant. Oime !

Cup. Totam carnem etiam, & oſſa crudelis diſperſit undique.

Ant. O monſtrum ! quomodo hoc ?

Cup. Manibus, pedibus, colaphis, verberibus.

Ant. O *Roſabella* mea.

Cup. O vinum, vinulum meum.

Ant. Sine

Ant. Sine te nolo vivere.

Cup. Sine te nequeo bibere.

Ant. Quis tantum facinus auſus?

Cup. Uxor *Polla.*

Ant. O ſcelus! ubi fecit?

Cup. Hoc ipſo in loco, vide.

Ant. Quid id eſt?

Cup. Vinum fuit, ſed miſerum eſt fuiſſe.

Ant. Quin ego de *Roſſabella* loquor.

Cup. Quin ego de vino, & cibo meo.

Ant. In malam rem cum vino, cum cibo tuo.

Cup. In malam rem cum *Roſabella*, cum amoribus tuis.

Ant. Igitur, ſceleſte, ubi eſt illa jam?

Cup. Huc adduxeram eam, uxor autem amicam ſuſpicata meam verberibus extruſit domo.

Ant. O feram! Nihilne reverita illa formam tam divinam?

Cup. Illane, quæ nihil reverita vinum tam divinum?

Ant. Ubi eſt ſcelus uxor tua? Ego illam ——————

Cup. Tu illam?—— illa te —— ne attingas, neve irritaſſis ſi ſapis. Centum illa *Antonios*, *Cleopatras* etiam——

Ant. Quonam abiit *Roſabella*?

Cup. Hac fugit, quo vero neſcio.

Ant. O me inſipientem, qui tantum theſaurum crediderim *ganeoni!* ibo, atque inveſtigabo ubi, ubi eſt, ſed quo me nunc vertam? quod iter ingrediar? hac ivero? illac potius.

Exit Antonius.

ACTUS III.

ACTUS III. SCENA XII.

Argumentum. *Antonius de amiſſa Roſabella queritur, Roſabella de Antonio, Cupes de cœna. Antonius quæſitum it Roſabellam, Roſabella quæſitum Antonium, pecuniam quæſitum it Cupes, quo cœnam paret alteram.*

Roſabella. Antonius. Cupes.

Roſ. FOrtuna vitrea eſt, quæ cum ſplendet frangitur: nam quæ cœlum digito viſa ſum modo attingere, quam ſubito quaſi ad inferos præceps decidi? Ubi ego nunc inveniam *Antonium* incertum eſt, cæterum aut illum aut mortem invenire certum eſt mihi.

Cup. Cœnam adhuc ſtupens meditor, *Multa vini virtus animo multuſque recurſat Dentis honos ——— hærent caponis pectore vultus.*

Ant. Plateas omnes circumcurſito, quæro, rogo, ecquam viderint tali filo virginem; aiunt illa facie hic vidiſſe modo, properabo igitur iſtac.

Exit alio!

Cup. *Quā ſeſe ore ferens, quā pingui pectore, & alis.*

Roſ. Oime, nuſquam reperio; ſed ſi te ſemel aſſequar, *Antoni*, nunquam amittam poſtea.

Cup. *O mihi poſt nullos perdix memorande ſodales.*

Roſ. Dii

Roſ. Dii date inveniendi copiam, date obſecro pudicitiæ præmiũ. Jam iſtac ibo, Dii ne deſerite.

Cup. Malum me eſſe certum eſt; malus ſum, fateor, ideoque hoc mali merito evenit mihi malo. *Sed quid fecerunt optima vina mali?*

Ant. Ahime, nondum video; quod ſi adipiſcar ſemel, qui hanc mihi eripiet, vitam eripiet ſimul: nunquam defatiſcar quærere dum inveniam: illac jam nunc incedam, Dii vertant bene.

Cup. Convivæ fortaſſe tui meruere perire,
Amplora non meruit tam pretioſa mori.

Hinc cubitum eo, ne ſim vitalis metuo.

ACTUS III. SCENA XIII.

Argumentum. *Ignoramus miſſurus pro Torcol cornu Cupis deterretur, valde enim metuit à caſtratoribus.*

Ignoramus. Cupes.

Igno. PUto eram natus ſub *Cancro*, ita omnia mea eunt in retrorſum.

Cup. Etiamne tu rediiſti? tentabo rurſus injicere timorem ei.

Igno. Habebo unum *mittimus* pro illa ſorciera, & alium *mittimus* pro villano ſomnonno *Torcol*, ſed primum parlabo cum illo.

Cup. Trin ——— Tran.

Igno. Quid audio? num cornuat iterum hic? ſuper vitam meam eſt geldator, valde timeo illum riotoſum.

Cup. Trin ——— Tran.

Igno. At Lucanus ait, Cornu tibi cura ſiniſtri.

Cup. Ha, he, nunquam reſpexit pecus; qui currit currit, ſed qui fugit volat. Introiens riſi, *Pollam* uxorem narrare vicinis modo pro certo hunc *Ignoramum* eſſe *Dæmoniacum*, credit illa, credunt illi: optima hinc dabitur occaſio amplius, ſi opus, malefaciendi huic. Quanquam enim de *Roſabella* ſucceſſit inauſpicato, dabo uſque operam *Antonio* tamen. Aliquà ſpero mihi alios extricabo nummos. Intro nunc ibo ad *Dracænam* meam.

Actus Quartus. Scena Prima.

Argumentum. *Antonius Roſabellam ſuam invenit, idque machinatur, ut cum jam nævum habeat in læva mala, ſe eſſe Antonium ſimulet, Roſabella Catharinam, alteram e Manlii filiis agat, quæ Antonino deſponſabatur; utque id melius fiat, uterque ut loquatur Anglice.*

Antonius. Roſabella.

Ant. ATqui ego hoc idem, ſpes mea, ſpondeo tibi. Nos igitur niſi mors ſola nihil ſeparaverit.

Roſ. Equidem bene cadet ſpero, quoniam tam auſpicato

cato convenimus modo. Cæterum unde, amabo, nævus hic tibi in mala tam ſubito natus?

Ant. Scies, *Londini* mihi geminus germanus eſt.

Roſ. *Antoninus?*

Ant. Scilicet, olim narravi tibi.

Roſ. Qui tibi tam ſimilis, ut ne vel parentes vos queant internoſcere.

Ant. Recte, niſi *Antonino* dextræ adnatus malæ nævulus invicem nos diſtinxerat.

Roſ. Intelligo.

Ant. *Triconis* itaque conſilio pictor mihi hunc appinxit nævulum, *Antoninum* uti hoc pacto me eſſe aſſimulem, quaſique *Londino* veniam à *Dorothea* matre.

Roſ. Quomodo iſthoc quæſo?

Ant. Nempe, quo ita in patris ſimul accipiamur ædibus.

Roſ. Tu forſan, verum quid de me fiet interea?

Ant. Tibi proſpectum etiam erit itidem ac mihi. *Antoninus* nuper uxorem duxit *Catharinam*, è *Manlii* filiis alteram, tu jam illa es, ergo uxor mea *Catharina*.

Roſ. Tuque *Antoninus* maritus meus.

Ant. Optime.

Roſ. At nunquam illam vidit *Catharinam* pater?

Ant Nunquam; frater autem ex quo cum matre ſexennis relictus eſt *Londini*, neque illi nos, neque nos illos interea interviſimus.

Roſ Quî id?

Ant. Huc ut profecti bello capti ſumus: ſci'n jam quid te velim?

Roſ. Scio.

Ant. Loqueris etiam *Anglice*.

Roſ. Optime; nam *Feſſæ* primo didici ex *Angla* quæ mihi tum pediſſequa: poſt hic etiam quo melius calleam cum tui, tum gentis cauſa, cum *Anglo* mihi familiari loqui conſuevi *Anglice*.

Ant. Idemque, quod patria eſt *Anglia*, factitavi cum *Anglis* ego.

Roſ. Deinde porro.

Ant. Cum in patrem igitur incidimus, loquemur *Anglice*, illumque qui ſit, neſcire ſimulabimus.

Roſ. Recte.

Ant. Literas à *Dorothea* matre quaſi habeo ad patrem hic. *Trico* finxit optime ſcripturam. At, at, pater ecce egreditur, volebam melius docuiſſe te; tu vero ut ſubſervias orationi utcunque opus ſit verbis, vide.

Roſ. Faciam.

Ant. Tace.

ACTUS IV. SCENA II.

Argumentum. *Conveniunt cum Theodoro; illum de Theodoro interrogat, & tandem ex ſermone, nævo, cæteriſque ſignis nominibuſque hos eſſe Antoninum & Catharinam perſuaſus eſt, narratque illis Antonium Londinum hodie navigaſſe, ut ipſos conveniret: illi literas Theodoro tradunt quaſi à Dorothea.*

Theodorus. Antonius. Roſabella.

Theo. NOtarius nunc mihi adeundus eſt; hercle plena res moleſtiæ litigare, ſed quid video? filiumne meum *Antonium*? videtur equidem; nequaquam, fieri non poteſt ut redierit is. Dii boni! is eſt tamen. *Antoni!* hola *Antoni!* nihil reſpondet mihi, ipſus non eſt; verum illi quam ſimilis: verum ipſus eſt; *Antoni, Antoni,* hola!

Ant. *What means the old Gentleman?*

Theo. Hem,

Theo. Hem, loquitur *Anglice*, quin ſecum mulierem ducit? quæ tu es, aut unde quæſo? num intelligis?

Roſ. We both underſtand your Language Sir, but cannot ſpeak it; doe you ſpeake Engliſh Sir, I pray?

Theo. Intelligo tantum, *Antoni*, quid non reſpondes mihi? *Antoni*, inquam.

Ant. Who would you ſpeake withall, Sir?

The. Tecum loquar, quid *Anglice* reſpondes, Impudens?

Ant. Good words, Sir.

Roſ. You are very uncivill, Sir, to ſtrangers; an old man too, fie.

The Num fallor? forte *Antonius* non eſt, alium ornatum habet, fabulatur etiam *Anglice*, quod neque ſolet, neque perire ut puto poteſt; certe alius eſt: verum facies illi prorſus eadem, proculdubio ipſus eſt.

Ant. Good old father, can you tell me the way to the Palace?

The. Annon tute *Antonius?*

Ant. I am not Antony, *though my name be very neer it.*

The. Quid ineptis? negas te eſſe *Antonium?*

Roſ. Pray God he be well in his wits.

Ant. Sure, he is not well.

The. Num inſanio ego? quamobrem?

Ant. You call me Antony, *and talke as if you knew me.*

The. Vel tu *Antonius*, vel ego vere inſanio.

Roſ. Pri' thee let's be gone

The Quid dicam? navem ut conſcenderat vidi procedere longiuſcule. Hæreo aliquantulum.

Ant. Bene eſt, occepit dubitare.

The. At tentabo adhuc.

Ant. Fare you well, Sir.

The. Mane quæſo; quod tibi nomen eſſe dicam?

Ant. You are very inquiſitive, Sir, but my name is Antoninus.

The. Antoninus! cujus es?

Ant. I

Ant. *I was born at* London, *but my Parents were of* Bourdeaux.

The. Patris nomen?

Ant. *Theodore.*

The. Matris?

Ant. *Dorothy: but I pray you ſir why ask you theſe particulars?*

The. Alioſne habet liberos mater?

Ant. *One more here* in Bourdeaux *my twin brother: doe you know one* Theodore *here a Gentleman in this City?*

The. Noſti illum ſi videris *Theodorum*?

Ant. *No indeed ſir: though he be my Father, I have not ſeene him this* 15. *years.*

The. At ego à dextra in mala nævulo certo ſi videro novi *Antoninum*; ſine quæſo inſpiciam.

Roſ. *He is a curious examiner.*

The. Ecce nævum, jam ſcio te meum eſſe *Antoninum*; veni in amplexus fili, veni.

Ant. *What now?*

The. Tuus ego ſum pater *Theodorus*? priuſquam enim nævum hunc inſpexeram, fratrem tuum *Antonium* tui ſimillimum credidi.

Ant. *You my Father?*

Roſ. Jam in tuto ſumus.

The. O *mi* Antonine.

Ant. *By your pertinent queſtions, ſir, now I believe you are my Father, pardon I beſeech you my former incivilities.*

The. Mi *Antonine*, gratulor adventum tibi: mater *Dorothea* quid non venit? ut valet?

Ant. *She is well ſir, and remembers her beſt love unto you by me, and this letter.*

The. Mox perlegam.

Ant. *You ſhall underſtand there the occaſion that detains her.*

The. Sed quænam eſt illa, quæſo?

Ant. *My wife ſir, one of Alderman* Manlies *daughters.*

The. *Catherina?*

Ant. *The ſame Sir.*

The. O

The. O *Catharina*, nurus mea chariſſima.

Roſ. *My dear good Father.*

The. Quam optato *Catharina* etiam, ut mihi præ gaudio nunc exiliunt lachrymæ.

Ant. *I pray ſir, how doth my brother?*

The. *Londinum* verſus is hodie vos accerſitum abiit.

Ant. *I am ſorry I ſhall not ſee my ſelf in him ſo ſoone as I hoped.*

ACTUS IV. SCENA III.

Argumentum. *Trico hujus fraudis machinator quaſi à villa veniens ſalutat hunc quaſi Antonium: Theodorus ait eſſe Antoninum, & Catharinam hanc eſſe; Trico nolit credere, novit ille hunc eſſe Antonium & illam forſan amicam ejus, non Catharinam, aliquid ſubeſſe fraudis; tandem videtur credere.*

Trico. Theodorus. Antonius. Roſabella.

Tri. HInc ego omnia ſubauſcultavi clanculum; adibo jam quaſi à villa venerim. Here, ſudavi ſtrenue apud villam hodie: phy, immodice caleo.

The. Quid non venit villicus, ut juſſeram?

Tri. Bos ille camurus æger eſt, malum, neſcio qui; nunc illi medicatur, cras aderit.

The. Bene factum.

Tri. O here *Antoni* ſalve, nimium rediiſti cito.

The. Ha, he, quem arbitrare hunc?

Tri. Quem niſi *Antonium*?

The. Geminus frater *Antoninus* eſt, illi equidem ſimillimus.

Tri. Here, ne me ludos facias, ipſiſſimus eſt *Antonius*.

The. Tace ſtulte.

Tri. Quænam eſt illa mulier?

The. *Catharina* uxor ejus.

Tri. Amica forſan vel ſponſa: quid me ludis here? viden'ut ſubrideat?

Ant. *What bold companion's that*?

Tri. Papæ! quis ille ſermo eſt?

The. *Anglicus*.

Tri. Jamne *Anglice* fingit? here dic ſerio, num *Antoninus* ille?

The. Maxime.

Tri. Vera loquitor.

The. Num mentior?

Tri. Mentiri minime; forſan mendaciũ dicere.

The. Ha ha, he.

Tri. Rides jam? at ne poſt doleat cave: moneo, tantum here moneo, ſcis me fuiſſe apud villam, vide ne culpam in me transferas poſtea.

The. Nolo, ita me dii ament nolo.

Tri. Memento.

Ant. *Come Sirrah, you and I muſt jeſt a little together.*

Tri. In malam peſtem *Anglicum* hoc.

The. Ha, he, quid non jocaris?

Roſ. *Good ſir, let him alone, he is not worth your anger.*

Tri. Here, vin' me mentiri etiam?

The. Accede huc.

Tri. Abſcedat ille.

The. Habet *Antonius* in mala nævum?

Tri. Ille? minime, audivi *Antoninum*.

The. En vide.

Tri. Hercle, here, jam tecum ſentio; extra nævum illum vero cætera quam ſimilis.

The. Nunc

The. Nunc abi tu ad *Pætum* Notarium, cras me venturum dicito.

Tri. Abeo, at tu *Antonine* ſtultitiæ quæſo ignoſcas meæ.

Ant. Well, be it ſo.

The. Nurus, feſſam te de itinere eſſe arbitror.

Roſ. A little, ſir.

The. Amabo, introeas igitur. *Antoninum* enim de rebus *Anglicis* paululum percontari libet.

Roſ. At your pleaſure Sir.

The. Heus vos præite, filiæ meæ commonſtrate ubi ſe refocillet commode. Jam uxoris literas perlegam. O dulces literas!

Tri. O fraus dulciſſima! nunc congerronem *Cupem* adibo, cui præcipiam quid agat inſuper, ſi hæc fallacia in anguſtum venerit, uſque nos excubabimus hic: me miſerum *Pyropum* video, properat quantum poteſt.

Ant. Hei mihi! cujus veſtimentis induor, veſtiarius adeſt; niſi jam me *Trico* adjuvat perii funditus.

ACTUS IV. SCENA IV.

Argumentum. *Cum omnia jam eſſent in tranquillo, Pyropus veſtiarius (cui pro ornamentis ſubæratum annulum oppoſuiſſent prignori) venit querulus : illi ſe eſſe Antonium & Catharinam negant Anglice; ille ſua videns ornamenta confutari nolit, ita ut pene fraus tota detegeretur, dubitare enim cœpit Theodorus.*

Pyropus. Antonius. Theodorus.

Pyr. QUem mihi *Antonius* in pignus dedit pro ornamentis annulum monſtravi aurifici, ſubæratum ait, neque carbunculum eſſe hunc, ſed nihil prorſus ſcite tinctum vitrum. Quam lepide me lactabat verſutus ille ſervus, cum dixi ego *ut ſcintillat ſane*, is ingeminabat *ut ſcintillat ſane :* verum quæſticuli cauſa ego nunc aio *ſane*, nunc juro *plane*, fallimus & fallimur invicem : at ne nunc circumducar ornamentis vereor.

Ant. Totus timeo.

The. Literas quidem amanter & cordate ſcriptas.

Ant. Deſe ſ-

Ant. Defeſſus ſum pater; Introeamus, *I pray.*

The. Noſtrum etiam ſcis ſermonem loqui?

Ant. A word or two, Sir: profecto mei plane oblitus eram, ita me hic perturbat veſtiarius.

Pyr. Sed eccum ipſum opportune.

Theo. Introeamus igitur.

Pyr. Monſieur, ſiccine tui ordinis virum mecum agere?

The. Eccum etiam alterum, ha, he.

Pyr. Ridere paulo minus eſt quam deridere.

The. Ha, ha, he, riſum continere nequeo, da veniam multis de cauſis. Hilaris ſum hodie, idque meritiſſimo.

Ant. Another miſtake ſir.

The. Quicum putas jam te fabulari?

Pyr. Cum juvene illo *Antonio.*

The. Scibam errare te, ha, ha, he.

Ant. Adhuc ſalva res eſt.

Pyr. Aio *Antonium* iſtum pro ornamentis ſubæratum pignori appoſuiſſe annulum.

Ant. Sir, this fellow is ſome cheater ſure.

The. Tecum ſentio: quin aio *Antonium* hinc abiiſſe *Londinum*

Ant. The more I look upon the fellow, the worſe I like him: if you mark him well ſir, he hath a knave's look.

The. Non placet hercle.

Ant. Sir, will you give me leave to beat the knave?

The Placide.

Pyr Anglice jam: video quam rem facitis.

The. Quoties iterabo tibi, non eſt hic *Antonius?*

Pyr. Quis eſt igitur?

The. Frater *Antoninus.*

Pyr. Erat hodie prius is *Antonius*, nunc *Antoninus*, mox erit forſan *Antoninulus*, atque ita ex nominis diminutivis mea poſtulatis mihi diminuere veſtimenta.

The. Ha, ha, he, reſponde, numquis in vultu nævus illi *Antonio*?

Pyr. Neutiquam.

The. Huic eſt vide.

Pyr. Fallor annon? Imo non fallor, meis indutum video ornamentis, nullus iis nævus additus eſt.

Ant. Sir, he ſees I am a ſtranger, and means to abuſe me.

The. Quid hic tuis ageret veſtimentis?

Pyr. Dixit ſe velle quendam facere ſycophantam.

Ant. Come hither ſirrah, you.

Pyr. Ornamentis cupis me eludere *Anglice*, reddes tamen *Gallice*.

The. Obſtinatus eſt de veſtimentis; quid ſit, animi pendeo.

Ant. Perii, hæſitare incipit. *Sir, it may be* Antony *borrowed ſome clothes of him.*

The. Alia res eſt, quicquid eſt.

ACTUS IV. SCENA V.

Argumentum. *Cupes ut confirmet hunc Antoninum eſſe, venit tanquam nauta pecuniam ab Antonio poſtulatum: minatur Pyropo adeo ut fugiat, & viginti coronatis emungit ſenem, qui intro it cum filio: Triconi & Cupi jam cura eſt ut abſterreant Ignoramum, quem ex verbis Pollæ tota vicinia habuit pro Dæmoniaco, itaque illum exorcizandum ſtatuunt.*

Trico. Cupes. Antonius. Theodorus. Pyropus.

Tri. IAm loquere *Anglice*, atque aſſimula quaſi. ——

Cup. Scio, ne mone: *Anglus* nauta nunc ſum, huc *Antoninum* qui advexi hodie; niſi ego hunc confuto veſtiarium. ——

Tri. Pro-

Tri. Propera, hic ego me interea abſtrudam prope.

Pyr. Vin lictores adduci huc qui mea tibi detrahant ornamenta?

The. Quid ſit dubito.

Cup. O maſter Antony, God ſave you Sir, I come for money Sir for your paſſage.

Ant. Welcome Mariner.

Cup. How doth miſtreſſe Catharine?

Ant. Shee's well within here.

The. Quis ille eſt?

Ant. The Maſters Mate Sir, that brought us over.

The. Opportune, num tu hunc *Londino* advexiſti huc?

Ant. He underſtands you not Sir, he asks if you brought us from London *hither.*

Cup. Marrie did I Sir?

Ant. Here is an odde fellow ſayes no.

Cup. Doth he in truth?

Ant. And ſayes that I am not Antonine.

Cup. Very good, I faith.

Ant. And that I wear his clothes.

Cup. Better and better: but doth he indeed? the rogue meanes to cheate me of my hire; ſhall I beat the ſlave?

The. Mane; heus, nauta ille *Anglus* adeſt qui vexit hunc, quid jam ais?

Pyr. Bene, video quid molimini.

Ant. This fellow will not believe you.

Cup. Is he an Infidell? let me come to the Pagan.

Pyr. Minatur etiam, quæ hæc res eſt?

Cup. By the faith of a Saylor Sir, there be an hundred Mariners *can teſtifie I brought this Gentleman and Miſtreſſe* Catharine *over in the good ſhip called the* Speed-well.

The. Centum ait ad portum nautas hoc idem teſtaturos.

Pyr. Video ex compacto agi.

Cup. Hang him Swabber: doth he grumble? if you love me, let me give him a ſalt Eele, while I am in heart: money Sir for the paſſage.

Ant. *I pray Sir give him his money, I have not enough to pay him.*

The. Quantum eſt?

Ant. *How much?*

Cup. *Sixe pounds you know, and richly worth it though I ſay it; you had as good bisket and ſalt beefe.*

The. Heus *Richard*, affer huc viginti coronatas.

Pyr. Quid viginti nominas? nihil agis, redde ornamenta.

Cup. *I know he ſpeaks ill of me, I muſt needs hang him.*

Pyr. Quid agis? perii.

The. Omitte.

Cup. *What cony catchers here?*

Pyr. Siccine? in jus vocabo vos.

Exit Pyr.

Cupes. *Doe you mumble ſtill? 'twas time for you to goe I faith: your ſon Sir was never ſick all the way; marry his man and his maid was fain to be ſet on ſhore.*

The. Alios tibi ſervos dedero. En tibi.

Cup. *I marry ſir, I underſtand this well, here is a brave wind for us if it will hold; this week I am for* London *again, will you any thing to your Mother?*

The. Salutem meo nomine matri nunciet, jube.

Ant. *Remember my Fathers love and my duty.*

Cup. *I will, adieu.*

The. Eamus jam intro fi'i.

Ant. Mi *Cupes* ſervaſti me.

Cup. Abi tu ne deprehendamur hic?

Exit Ant.

Tri. O mea fraus! confirmaſti *Theodorū* probe.

Cup. Nactus etiam aridum argentum *Trico*, *good Engliſh*, *very good Engliſh*, hinc alia parabitur cœna, *Polla* haud coquet tamen.

Tri. At quid ſi nunc *Ignoramus* venerit?

Cup. Veniet ſcio, & turbellas dabit, inveni tamen ut illum porro ludificemur.

Tri. Quidnam?

Cup. Quà

Cup. Quà ex ipſius, quà ex *Pollæ* verbis, dæmoniacum eſſe eum per totam viciniam rumor jam increbuit.

Tri. Illum itaque exorcizabimus.

Cup. Recte, atque id ipſum me facturum *Pollæ* prædixi antea.

Tri. Rediſtis ergo in gratiam.

Cup. Scilicet, atque promiſit inſuper hac in re velle ſe opitulari mihi: una opera ſi nunc *Torcol* venerit aliqua abſterrebimus.

Tri. Sed quis exorcizabit?

Cup. Me vide, atque per tempus en exit frater *Cola*, lepidus compotor meus, mirum ni is quod ſolet me quærit, ut poſcat poculis. Eum, certum eſt, collegam aſciſcam mihi.

ACTUS IV. SCENA VI.

Argumentum. *Forte fortuna Trico & Cupes Colam inveniunt combibonem Cupis & monachum; cum illo agunt de exorcizando Ignoramo, & poſtea in ejus monaſterium deferendo. Cupes ut ſeſe ornet, Cola ut Pompam traducat ad exorciſmum, exeunt.*

Cola. Cupes. Trico.

Cola. HA, he, ubi nunc *Cupem* inveniam combibonem meum?

Cup. Simne ego?

Col. Con-

Col. Confratris mei cucullum hic & libros vici in alea modo: Jurat is quaſi auriga nunc, & me diris devovet. Nihilominus *Cupes* hæc vendat volo, quo laute cœnemus una, nam nequeo ſemper victitare juſculo. Ibo quæſitum eum.

Cup. O mi confeſſor.

Col. O mi confeſſor.

Cup. Mi ſpiritualis pater.

Col. Mi carnalis frater.

Cup. Bibamus molle vinum

Col. Sed cyathum ter trinum.

Cup. Cucullate pater.

Cup. Hæc eſt lingua bubula.

Col. Frons non erit nubila.

Col. Delicate frater, ha, he, rideamus, amplexemur invicem.

Cup. Frater, tua nunc mihi opera opus eſt.

Col. Quid eſt?

Cup. Ignoramus Anglus quidam nobis exorcizandus eſt.

Col. An dæmonem habet?

Cup. Quaſi: ſed poſt narrabo tibi hoc ſi feceris.

Col. Faciam libens, nam larvatus non ſit licet, famam inde mihi, ut alii itidem forſan exitavero: Clarus frater *Cola*, ſanctus *Cola* fugat dæmones, ha, he.

Tri. En tibi cucullum opportune.

Col. Vendatur.

Cup. Nondum: nam frater *Cupes* etiam fugabit Dæmones, hoc me ornabo jam in exorciſmo, quo te ipſe adjuvem.

Col. Optime, ha, he, optime. Induam mihi vultum miſerabilem.

Tri. Poſtquam exorciſatus eſt ad tuum deferri cures monaſterium, ubi eum alii detineant fratres aliis exorciſmis.

Col Fiet: poſt illa, mi confrater, linguam hanc nos bene exorciſabimus.

Cup. Cum aqua minime, ſed vino benedicto.

Col. Ha,

Col. Ha, he, certe cœnabimus ad ſcropham nentem. *O qui'l y à de bon vin là*, cantabimus, ſaltabimus, hei, hei, verum tu hæc vendas tamen.

Cup. Quid? veteres poſtillatores nauci ſunt, fater *Menot*, & frater *Maliard* etiam, ô ridicularios.

Tri. Propera quæſo, abi, & orna te.

Cup. Frater, hinc tu nunc eas ad Sti. *Severini*, illinc ad exorciſmum pompam huc traducito; ipſe continuo ubi me exornavero iſtac in platea tibi obviam dedero.

Col. Eo; ſed linguam hanc dum redeo ſerva diligenter: *Sis fidus Achates.*

ACTUS IV. SCENA VII.

Argumentum. *Ignoramus currens ut prehendat Dulman, prehenſo minatur. Trico exit ut hæc aperiat Antonio. Dulman affirmat Ignoramo, ſe illam Roſabellam tradidiſſe illi quam ſibi Torcol tradidit. Ignoramus illi narrat quo fuit in periculo inter caſtratores.*

Ignoramus. Trico Dulman.

Igno. STOppa *Dulman*, ſtoppa fellonem, ſtoppa *Dulman*, ſtoppa. *Exit.*

Tri. Adibo *Antonium*, rem omnem aperiam illi, inde per angiportum poſt ad *Cupem* me recipiam. *Exit.*

Igno. Stop

Igno. Stoppa *Dulman*, ſtoppa, ah vagabunde ſelo, habeo te per aures jam, *ne bouge point.*

Dul. Bone magiſter.

Igno. Ah fugitive, putabas quod non poſſem gignere te iterum, ſi eras ſuper faciem terræ? quid ergo fugitabas pro eo?

Dul. Abſcurrebam à te, quod eras in tam peltante cholera pro *Roſabella*, ut non volebas audire me.

Igno. Bonus annus de te; quid? audiam? Ubi putatis quod ego inveni eum? per fidem meam erat ille in quodam communi loco jaciendi globos vocato *a Bowling-alley*, ubi ille *ludebat ad illicita luda contra ſtatutum*: ibi, ſcio, luſiſti viam meas coronas.

Dul. Videbam ſuper tantum.

Ig. O, tu es *ſuperviſor*; fuiſti meus clericus viginti annos jam, num me vidiſti unquam ludere globis?

Dul. Non ego.

Ig. Non, ego warrantizabo: num es luſor? gigne tibi aliam deskam, non ſcribes plus ad deskam meam.

Dul. Si tu ponis me viam à te, ſum disfactus ut oſtrea

Ig. Quid ergo non portaſti *Roſabellam* mihi?

Dul. Illam *Roſabellam* portabam quam *Torcol* deliverabat mihi.

Ig. Funis de te, vis me contrarotulare adhuc: num habebat curvum collum?

Dul. Imo per fidem; & plorabant ita in departo, quod faciebant me plorare quoque.

Ig. Es magnus vitulus vocatus *a great calf.*

Dul. Et dederunt mihi vinum & ſaccharum etiam.

Ig. Vinum & ſaccharum? ibi eſt; es bellus ſaccharatus ſtultus, tu vis disfacere tuum magiſtrum pro una pecia de ſaccharo.

Dul. Dedit mihi etiam unam peciam de auro.

Ig. Ubi eſt illa? da mihi.

Dul. Magiſter, illa eſt mea jam.

Ig. Es cognoſcens latro; ubi eſt mea counterpana?

Dul. Dixit quod portaret ſtatim poſt me.

Ig. Dix-

Ig. Dixit? etiam talis lobba *Dulman*? *Dulman* revera.

Dul. Profecto, magiſter.

Ig. Hanga, hanga; putabam quod *Muſeus* erat major aſinus quam tu, ſed tu es major aſinus quam unus univerſitans.

Dul. Spero, non ita.

Ig. Non eſt major peſtilentia quam habere malos ſervientes; miſi etiam *Pecus* ad *Torcol* pro *Roſabella*, ſed ille non venit neque; puto ille currit viam etiam.

Dul. Quæſo pardona hoc, & pugnabo tanquam diabolus pro te ſi venerint Geldrii.

Ig. Imo ego pugnabo jam: veniant ſi audent, ſpero ſum bene appunctus pro illis: vide, non ſum?

Dul. Magiſter, non eſt *riota* portare tres dagarios?

Ig. *Se defendendo* non eſt: ſi occido illos caveant à me; *ſe defendendo* quicquid facio faciã per legem.

Dul. Magiſter, ego copiavi hoc factum, vide.

Ig. Da mihi, ego copiabo te.

ACTUS IV.

ACTUS IV. SCENA VIII.

Argumentum. *Ignoramus miſerat Pecus ad Torcol pro vera Roſabella, quem Torcol ſuſpicatus eſſe Triconis ſycophantam, conjecit in carcerem; hinc Torcol ad Ignoramum venit & Dulman, qui ſe emunctos intelligunt. Minatur Torcol Ignoramus, & pro coronis, & quod falſo in carcerem conjeciſſet Pecus; euntque ſimul ad Theodorum ut ſycophantas inveniant.*

Torcol. Ignoramus. Dulman.

Tor. LEpide accepi *Triconis* ſycophantam, qui per poſticam ad me venit modo; Quis es? *Pecus Ignorami.* Quid vis tibi? Herus pro *Roſabella* vera me ad te miſit meus: ha, ha, he, in carcerem feci —— ideo compingi —— *Triconis* hunc tenebrionem *Pecus. Portugallum* ut fallit *Trico*?

Ig. Cape hoc aſine, ſemper ſcribis falſum Latinum; ſi non potes ſcribere verum Latinum ut ego ſcribo, abbrevia verba per dimidium, ſcribe cum daſho ut multi faciunt, ſic nec facies errorem in Latino, nec errorem in Lege.

Dul. Eſt

Dul. Eſt bona regula.

Tor. O ſenior Ignoramo, come eſta veſtra merced.

Ig. Come ſta villano in grano? communis Pandodorator ut es, ego complementabo tecum.

Tor. Ha, ha, he, mi feſtiviſſime cognate, quid agit tua ſeniora *Roſabella* ? ha, he.

Ig. Num me moccas etiam? at habebo aures tuas, ſi pileus tuus ſit de lana.

Tor. Num te pulchræ cepit ſatietas *Roſabella*? ha, ha, he.

Ig. Rides? Diabolus frangat tuum curvum collum: putas hoc eſſe rem ridentem?

Tor. Quouſque adeo jocabimur? ha, ha, he.

Ig. Rides iterum? bene, ride jam, ſed niſi faciam te ululare ad barram ut bubo ———

Tor. Hilaris es, gaudeo, ha, ha, he: ſed tantum obſecro, ſerio hæc an joco?

Ig. Putas jocum pro *Roſabella* mittere unam veterem haggam?

Tor. Quid ſit, miror.

Ig. Miras?

Tor. Servus tuus *Dulman* ſyngrapham mihi dedit & ſexcentos aureos, ſignum etiam indicavit, huic itaque tradidi *Roſabellam.*

Ig. Veni tu huc bonus pro nihil, audis quid ille dicit?

Dul. Audio.

Tor. Num ego aliquam mala tibi mulierem forma dedi?

Dul. Ille cui dedi monetam, is dedit mihi.

Tor. Tibine ego?

Dul. Ego neſcio, ſed erat talis *Torcol.*

Ig. Tace tu bos; & tu tace, audi chargeam, non reſponde mihi niſi quod demando vos. Num hic ille?

Dul. Erat quidem ———

Ig. Pax ſirrah, pax; hah, num hic eſt ille, qui—

Tor Hercle non ego.

Ig. Diabole,

Ig. Diabole, non vultis tacere? reſponde cum rogo.

Dul. Magiſter ——

Ig. Vis loqui adhuc? ſi ego te capio in manum —— num hic eſt ille, qui dedit tibi illam counterfactam mulierem?

Dul. Ille *Torcol* qui dedit mihi, non erat talis *Torcel*.

Ig. Iam parla tu, num tu dediſti *Roſabellam* illi?

Tor. Ille cui illam dedi, non erat talis *Dulman*.

Ig. Cui dediſti ergo; ego ſciam veritatem.

Tor. Alii, qui tuo nomine poſcebat eam.

Ig. Iam tu, qualis erat ille ſerviens qui habebat meos verſus?

Dul. Erat gracilis, gracillimus, & habebat parvam nigram barbam.

Tor. Nigram?

Dul. Immo nigram.

Tor. Væ mihi!

Dul. Et erat cum alio cum curvo collo.

Ig. Quomodo vocabat ſe?

Dul. Mendoza.

Ig. Habes tu talem ſervientem? quid non dicis? habes talem?

Tor. Minime, minime; mendax *Trico* is me conjecit in Tricas.

Ig. Ergo foriſfacies mille coronas: da, da, da: taces? cur non rides jam? non reſpondes? quid? vis eſſe preſſus ad mortem?

Tor. Dolor linguam impedit.

Ig. Habe *quare impedit* pro ea tum; da coronas, da, da, da.

Tor. O ſenior mio mucho honorifico, bezo las manos di ——

Ig. Putas ſolvere me cum uno *bezo las manos?* ſolve bonam & legalem monetam, ſolve.

Tor. Quid de me fiet? ſecundo naufragium feci: oime, oime!

Ig. Dixi antea quod facerem te ululare ut bubo; ego docebo te ——

Tor. Miſe-

Tor. *Miſericordia, mio principale Cavaliero.*

Ig. *Non principal villaine, non, principal Raſcall.*

Tor. Hercle ſolvendo non ſum.

Ig. Num vis ut faciam unum *Diſtringas*? recoverabo coronas per legem, ſi tunica tua eſt ſuper dorſum tuum.

Tor. Attamen in jus rapi vereor, ſenior, quod ille nequam ambos nos decepit probos viros: eamus nos probi ambo ut illum nequam caſtigemus probe.

Ig. I tu ſi vis; non decepit me, ſed te: debet ſurgere per tempus qui decepit me.

Tor. Id me angit maxime quod *Portugallum* fefellit me; ô impium illum! *ſenior illuſtriſſimo*, ut mihi ignoſcas, obſecro.

Ig. *Non point, Torcol, non point; vous avez forfait l'obligation*, cauſa patet.

Tor. Num mihi, quæſo, miſiſti quendam cui nomen *Pecus*?

Ig. Immo, ubi eſt ille jam?

Tor. Da veniam, illum mandavi carceri, quippe *Viceconis* putabam ſycophantam.

Ig. Heida, illum in gaolum etiam? *actio pro falſo impriſonamente*; niſi firko tuum curvum collum jam —

Tor. Quin eamus, ſi placet, jam huc ambo ad *Antonium*; is eam deperit; videbimus primo ſi benigne aliquid poſſumus expiſcari, poſt id lege agamus ambo fortiter; lege, ſenior.

Ig. Lege? ne cura pro lege, habebo & illum & te in lege.

Tor. Heus, hoc agam primum, cape annulum hunc, jube ad ædes meas adducatur *Pecus*.

Ig. Habebo te poſt tamen. *Dulman*, I tu cum eo, vide illum ire ad largum ſuum, ſed primum cape advizamentum.

ACTUS IV.

ACTUS IV. SCENA IX.

Argumentum. *Roſabella cum Theodoro ſedens præ foribus, patruum videt & Ignoramum; illi eam vendicant pro Roſabella; illa Catharinam eſſe ſe affirmat Anglice; illi negant: tempeſtas ingruit, donec introiens Antonius narrat Theodoro illos eſſe Damoniacos, de quibus ſic rumor eſt totam per viciniam.*

Theodorus. Roſabella Ignoramus. Torcol. Antonius. Dulman.

The. POſtquam refecta es, nurus, tibi haud inamœnum erit ſedere hic ſub dio; aſſideas quæſo.

Roſ. I thank you, ſir.

Ig. Fac ut dixi, & cura pro nihil.

Exit Dulman.

Tor. Eamus, ſenior, & pultemus jam. *tick tock.*

The. Quis noſtras pulſat fores?

Roſ. Patruus & *Ignoramus* adſunt, perii.

The. Quid

The. Quid vis tu ?

Ig. Ego neſcio, quid vis tu?

The. Quis es ?

Ig. Roga illum ſi vis ?

Tor. Senior, eſt *Cauſidicus Anglus, ſenior mio exceſſentiſſimo, ſenior de titulo, ſenior*———

The. Numquid eſtis madidi ?

Ig. Mad ? teſtate vos, *actio defamationis.*

The. Quid eſt quod blateras ?

Ig. Blateras ?

Tor. Tace, quæſo.

The. Anglum aiunt hic larvis agitatum, næ ego hunc ipſum arbitror.

Tor. Senior, filium audio *Antonium* cognatam meam *Roſabellam* in ædes tuas adduxiſſe hodie.

The. Nuſquam factum.

Roſ. Quam nunc me vellem mortuam!

Ig. Si facias *concelamentum, ego*———

Tor. Clementer.

Ig. Clementer ? quid mihi cum Clementinis ?

Tor. Annon intus eſt tuus *Antonius, Senior* ?

The. Non eſt ; *Londinū* verſus abiit is, ſed geminus hic *Antoninus* cū uxore venit *Catharina* hodie.

Tor. Subolet : pro comitate tua, liceat ? nobis illam ſpectare *Catharinam.*

Roſs. Occidi.

The. Illam ſpectare vos ? lepidos homunciones.

Ig. Venire facias, & ſequatur ſub ſuo periculo.

The. Num tu illos noſti, *Catharina* ?

Roſ. *Who I* ? *indeed, ſir, I know them not.*

Tor. Por mi ſancti———*quæda*, hæc eſt mea cognata *Roſabella.*

Ig. Benedicite, hæc eſt mea *Covert Baron*, mea *Roſabella.*

The. Quæ hic fiunt præſtigiæ ?

Roſ. If I come now from London, ſir, how ſhould I know them ?

Tor. An-

Tor. Anglice jam loquitur; intelligo aliquantulum, quippe qui Londini olim Mercator fui: non tu mea cognata es *Roſabella*?

Roſs. Do I look like one of your kindred?

Ig. Nay, I can ſpeake Engliſh too; what mine own country woman: little pigſnie, my little peperegge, thou knoweſt me I am ſure.

The. Sciam quid hoc eſt, *Antonine*?

Tor. Non tu jam noſti patruum tuum *Torcol*?

Roſ. The Man in the Moon as well.

Ig. I will give thee a good round joincture, I faith?

Roſ. I pray, ſir, be wiſe, if you can.

Ig. Wiſe? *O me, I am wiſe and fooliſh for thee, dear Roſabella; pity, ſome pity to a burſting heart; be not ſo fair and cruel.*

The. Antonine, prodeas, ut ſciam quid ſibi volunt iſti.

Ig. I ſee though I am blind, I freeze though I burn in love, I live not but I die, I live to love, to love to live, and live not but in loving: nay I can ſpeak Songs, ſonnets.

Ant. See, this is the poſſeſſed man you heard of.

The. Quicquid ſit, non hoc de nihil eſt.

Tor. Ita vivam, ut is ſurripuit meam *Roſabellam* mihi.

Ant. O perjur'd ——

The. Num quis hic dolus ſubeſſe poteſt?

Ig. Shine on me bright ſun: the ſun is no ſun, thou art the ſun, the moon, and the ſtars, and ſweeter far than is a Civet Cat.

The. Seorſim, quæſo, tecum pauca colloquar.

Ig. Bound I am in Frank —— *pledge to thee, and yet am in free ſoccage. Ye goodly truſſed Nymphs, and ſimpering Syrens, O purple and the white, ye roſies, lillies, and double violets, ſpring of enamel'd flowers, and Diaperd Meads, green ſhady groves, and chirping Birds, the warbling ſtreams, and whiſtling winds, and dainty Roſabella*——Dixi *Ha, ſweet Roſe; one habeas corpus.*

Ant. Hold off, coxcombe, or I'll ſet you farther.

Ig. Es tu ibi etiam? ſum appunctus pro te jam; hic me voluit geldare hodie. *Roſ.* Quid

Roſ. Quid de me fiet, neſcio.

Ant. Si tantillum morantur Exorciſtæ, actum eſt de nobis.

ACTUS IV. SCENA X.

Argumentum. *Polla oſtendit & Cupi & Cole (monachorum cucullis indutis) Torcol & Ignoramum eſſe Dæmoniacos illos; Theodorus credit, exitque cum Antonio & Roſabella in ædes ſuas. Trico de Pyropo cavet. Illi comprehendunt Ignoramum, tanquam exorciſtæ. Torcol fugit.*

Theodorus. Antonius. Torcol. Ignoramus. Trico. Cupes. Colæ. Polla. Roſabella.

Col. OMi frater *Cupes*, quam te hic cucullus condecet! ha, he.

Tri. Properate quæſo.

Col. Poſt exorciſmũ cœnabimus una opipare.

Tri. In malam crucem? de cæna fabulamini, cum nobis tam prope imminet exitium?

Cup. Eamus.

Tri. Jam quid *Pyropus* agat, ibo ſpectatum.

Tor. Vera hercle dico.

The. Quanquam vix credibile eſt, hoc mecum perpendam tamen.

Pol. Accedite pii viri, hic ille miſer eſt.

Ig. Tune ades iterum? profecto habebo te in *coram nobis*

Pol. Boni fratres, hic eſt ille dæmoniacus, hic alter illius ſocius.

Tor. Quid ſibi volunt iſti?

Ig. Torcol, ſi eſt ſorciera ſuper faciem terræ, hæc eſt ſocriera ; ſum in quandario ſi manebo anhon.

Tor. Mane.

The. Quid hoc ? quid facturi, fratres ?

Col. Opus charitatis, quod boni orarunt nos.

Cup. Hic eſt dæmoniacus, cave tibi ab illo, ſi ſapis.

The. Recedam, næ hoc ſuſpicabar antea.

Ant. Loe you ſir, I told you ſo.

The. Profecto hic me *Torcol* deluſerat pene.

Tor. Quæ hæc machina ? quid vultis, fratres ?

Col. Tace tu.

Cup. Vel. nos te——— ſi turbas ſacrum.

Col. Tentemus primùm aqua benedicta.

Ig. In nomine Diaboli, cur jacis aquam in faciem toties.

Pol. Væ mihi, invocat Diabolum.

Cup. Hic eſt *Lydius lapis*, diabolus horret aquâ benedictam.

The. Porro fratres, quod veſtrum eſt facite, miris modis agitatur.

Col. Quamdiu tu vexatus ?

Ig. Quid eſt id ad te ? fui toto hoc die terribiliter moleſtatus.

The. Fatetur etiam.

Cup. Qua forma venit cum vexabat te ?

Ig. Nunc cum curvo collo ut hic eſt, nunc in forma *Dulman*, nunc ut ſorciera ut hæc, nunc in forma ſuis geldatoris ut hic, nunc in illa forma *Roſæ*, *Roſæ*, multis modis.

Cup. Permulti ſunt video.

The. Miſerum hominem !

Col. Nunquam à te fugit ?

Ig. Immo *Dulman* fugit ſemel hodie, ſed eſt mecum iterum jam.

Ant. Keep off, 'tis the very ſame I ſaw at London.

The. Apage ſis.

Cup. Numquis te affligit etiam ?

Tor. Nos ſcilicet : quid vultis ? num nos ludos facitis ? quid malum, tam ſæpe inſpergis aquam mihi ?

Col. Ne-

Col. Neque hic aquam benedictam patitur; ambo ſimiliter affecti.

Cup. Ita res eſt, quærunt illam, cave tu.

Roſ. *Alas; Alas! For God's ſake let's be gone.*

Pol. Veniant ad me ſi auſint iſti incubi.

Col. Ex ipſo vultu videre eſt hunc eſſe arreptitium?

Roſ. *I am afraid of them; good ſir let's be gone.*

The. Pie facitis fratres, ſed obſecro abſcedite longius ab ædibus; libenter nolim neque dæmones, neque dæmoniacos noſtris eſſe tam prope hic, da quæſo aquam benedictam.

Ant. *And me.*

Roſ. *And me ſir, I pray you.*

The. Secedite ab illo

Tor. Iamne abis *Roſabella*? redi quæſo, redi.

Ig. Mea *Roſabella*, retorna ad me: *Roſabella* non audis?

Tor. *Roſabella.*

Ig. *Roſabella*, inquam.

The. Ut vociferantur?

Cup. Sunt hi dæmones Incubi, caveant ſibi feminæ.

Col. Quærunt ſibi Succubos.

The Abeamus———

Exit The. Ant. Roſ.

Ig. *Roſabella I ſay, are you gone? now a pox go with you.*

Tor. Quæ vos intemperiæ tenent? Ite in malam rem.

Col. Comprehendite hunc Dæmoniacum, vincite eum.

Tor. Fugere hinc optimum eſt; ne male habeant me, aliquid ſcio moliuntur mali———

Exit Tor.

Cup. En fugit, ſequimini, ſequimini.

Col. Abiſtne?

Ig. Ego abibo etiam, nam puto hi ſunt nebulones fratres.

ACTUS IV. SCENA XI.

Argumentum. *Ignoramum ad cathedram alligant, & quæcunque ille verba Cauſidicorum more locutus eſt barbara, tanquam tot diabolorum nomina, ſuis fugant exorciſmis. Cola illum ad monaſterium deferri curat: Cupes cum uxore Polla (qua cum jam in gratiam rediit) ad œnopolium protinus.*

Ignoramus. Cupes. Cola. Polla, &c.

Col. VOs qui cum palmis aſtatis, & herbis benedictis, arcte illum ad cathedram alligate.

Ig. Quid me attachiatis cum funibus & chordis?

Cup. Tace.

Ig. O *Dulman*, *Dulman*, dixiſti hodie quod pugnares tanquam diabolus pro me, ubi es nunc *Dulman*? ——

Col. Exorcizo te *Dulman*, fuge maledicte *Dulman*, fuge.

Ig Fugit ſemel hodie, ſed ſi nunc venit *Dulman*?——

Col. Invocat *Dulman*, certe *Dulman* nomen eſt.

Ig. Cum peſte vobis, nomen eſt *Ignoramus*.

Cup. Diſcede *Ignoramus*.

Ig. Diſcedite vos, nebulones ut eſtis, cum veſtra *Riota & Rowta*.

Col. Duplex Dæmon, *Riota & Rowta*.

Cup. Prodi nequiſſime ſpiritus *Ignoramus*, conjuro te *Ignoramus*, juſticiæ declinator, ſeductor hominum, ſa-

tor

tor diſcordiæ, diſſipator pacis, exorcizo te, quod eſt nomen magiſtri tui ?

Ig. Ego ſum magiſter.

Col. Eſt ipſe Beelzebub; fuge ipſe magiſter, conjuro te, quam cito vis exire ?

Ig. Tam cito quam poſſum ex veſtris nebulonis digitis.

Cup. Conjuro te, quapropter hoc tibi accidit ?

Ig. Propter *Roſabellam*, ob eam ita torqueor.

Cup. Abſcede *Roſabella*, abſcede.

Ig. Diabole, abſceſſit.

Cup. Conjuro, unquamne dediſti illi animam antehac ?

Ig. Quid id ad vos ? Imo dedi animam & corpus & bona illi.

Pol. O ſceleratum !

Ig. Et præter junctúram, ſi maritaſſet me, habuiſſet *Francum Bancum*.

Col. Profuge ſis *Francum Bancum*, ſepara te *Francum Bancum*.

Ig. Imo jam non habebit, ne timete ; ſed ſi amaſſet me, habuiſſet multa bona *privilegia*, *Infangtheef*, *outfangtheef*, *Tac*, *Toc*, *Tol*, & *Tem*.

Col. Quam multi ſunt ! exite omnes *Ninanteſ*, *Nonanteff*, *Tac*. *Toc*, *Tol*, & *Tem*. Exorcizo omnes vos malignos ſpiritus, ſive ſitis in pileolo diurno aut nocturno, in duplici lingua aut ſub lingua, in barba vel in capite.

Ig. O aſini, putatis quod Diabolus tenet *in capite* ? tenet in froccis & ſoccis, & calvis coronis veſtris, fratres Diaboli.

Pol. Invocat fratres ſuos diabolos.

Col. Tace : eradicemini, ſive ſitis in Diploide manicata, vel tunica, ſive in manicis vel in Capſulis, vel in calamo, vel in cera, aut ſig illo, in vel cornugraphio.

Ig. Erat in *cornu* hodie.

Cup. Conjuro te peſſime Dæmon exi è *cornu*.

Ig. Peſtilentia de vobis & omnibus cornubus, niſi de cornu quod cornuat ad prandium.

Col. Explantemini, ſive ſitis in ſyngraphis, membranis, chartis ſcriptis, vel non ſcriptis, verbis cum ſenſu, vel ſine ſenſu.

Ig. Vel

Ig. Vel in *Grayfryers*, vel in *Black-Fryers*, *vel in Crochet-Fryers*.

Col. Exorcizo vos ; fugite peſſimi dæmones *Gray-Fryers*, *Black-Fryers*, *Crochet-Fryers*, fugite, ſive ſitis in braccis oblongis vel rotundis, vel in inteſtinis majoribus vel minoribus, vel in Coleotheca.

Pol. Ibi eſt video.

Ig. Ibi eſt in te video : niſi facio te tenere manum ſurſum. O fellones, quis habet manum in pocketto ibi ? Eſtis, *Backbarend & handabenda* ?

Cup. Fugite *Backbarend & Handabend.*

Ig. Si fugiunt eſt *directe felonia.*

Cup. Sive eſtis in loculis, aut in Crumena, vel in auro, vel in argento, ſive bene parto, ſive male parto.

Ig. Illud eſt Dæmonium quod deſideratis, ſcio, robbatores ut eſtis.

Col. Adjuro vos nequiſſimi ſpiritus, ſi eſtis in femoribus vel inter femora, exite ſimul ab omnibus membris hujus creaturæ.

Ig. Hoc eſt bene ſi vult ire ſic.

Col. Et in pollicem ſiniſtri pedis veniatis.

Pol. Ibi eſt, video, contundam ne aſcendat.

Ig. O, ô meos cornos ! *ô Pythoniſſa*, quid vis? Unum *magnum cape* de magno Diabolo capiat vos omnes & ſingulos, magnos & parvos.

Cup. Iam ſævit frater, da ſalem exorcizatum, ignem benedictum : exorcizo te, profumigo te.

Ig. Ignis ardeat vos : ſi dagarias capio, rumpam calvas coronas veſtras.

Col. Conjuro te, prodi dagarias.

Ig. Utinam poſſit *ſe defendendo.*

Col. Tentemus ſi ſit obediens. Repete nunc quod dico tibi in aurem. *Buz, buz, buz.*

Cup. Adjuro te reſponde quod quæro. *mum, mum, mum.*

Ig. Nihil intelligo.

Cup. *Mum, mum.*

Ig. Quid

Ig. Quid mummatis & moppatis ita ut Simiæ ?

Col. *Mum, mum,* non jam ſentis abiſſe dæmones ?

Ig. Sentio ad minimum tres adeſſe hic.

Pol. Tres adhuc ?

Ig. Imo tres : puto hodie ſum diabolatus in bono ſerio ; ſi ſum, tu es ſorciera quæ feciſti primum, & vos eſtis ejus condiaboli, qui abettatis illam.

Col. Frater, ut video opus adhuc opera multa, ad fratres deferatur ſi placet ad monaſterium.

Cup. Fiat Aliqui veſtrũ eum intro huc auferte.

Ig. In nomine Diaboli quo portatis me ? *Fowl porridge-bellied Fryers, harrol, harrol.* Ie ſcay *le grand cuſtomer de Normandy Harroul, the Devil take you all.*

Col. Quam primum hunc noſtris tradidero, mox ad te rediero, cœna parata ſit interea vide———

Cup. Fiet. *Exit.*

Cup. Ha, he, lepidos ludos, frater.

Pol. Ha, he, ſoror nunc eamus ad œnopolium, hoc meum eſt monaſterium.

Pol. Ob hoc factum, mi frater *Cupes,* Mecaſter quo vis ibimus.

Cup. Scis me te amare mea *Poila* ? quæſo amemus invicem, ſcis uti argentum tibi dedi, quod ſi manſueta eris dabo, & dabo, nihil deerit tibi.

Pol. Amabo te dehinc. Eamus quo vis igitur.

ACTUS IV. SCENA. XII.

Argumentum. *Pyropus cum lictoribus ut Triconem & Antonium in carcerem conjiciant : comprehendunt Triconem; quem Antonius non agnoſcit ; ideo auſertur : ſtatim & ipſe Antonius comprehenditur, quem tum Trico non agnoſ-*

cit ut par pari referat: Trico recta in carcerem, Antonius enſe ſuo ſe liberat.

Antonius. Trico. Pyropus. Lictores.

Ant. O *Trico, Ignoramum* iſthinc ſpectavi modo abreptum in cœnobium. Sed quidtu triſtis es?

Tri Alia jam tempeſtas ingruit, Here.

Ant Me miſerum, quid eſt?

Tri. Pyropum adire judicem vidi modo, canes aſſignavit illi is venaticos.

Ant Quos venaticos? *The Sheriff's Hounds?*

Tri. Lictores; te qui venantur ut capiant, & in carcerem ducant: patri jam demum palam fient omnia.

Ant. Comminiſcamur aliquid, mi *Trico.*

Pyr. Vos apud vos eſte nunc, nam illos qui mea habent ornamenta video, de hero non uſquequaque liquet adeo, verum ſervum illum mihi prehendi volo.

Tri. Perii: quid me vultis?

Pyr. In carcerem eas, vel mea mihi reſtituas ornamenta; jam captus es.

Tri. Eccum ipſum herum, ab ipſo poſcito, ſervus ego ſum.

Ant. Quid agam? diſſimulandum eſt.

Pyr Vin' mea mihi reddi, vel hunc in carcerem trahi?

Ant. Let him go whither he will for me, what have I to do with him? ſhame you not to ſpeak with ſo little reſpect to a gentleman, and to a ſtranger?

Tri. Here, jam mitte *Anglicum* quæſo, & ſua illi reddas ornamenta.

Ant. Who are you? I know you not ((ſimulabo quaſi te neſciam.)

Tri. Iam ſimulabis quaſi me neſcias?

Ant. Et tace & ſimula.

Tri. Tace & ſimula? cum id quod vis nactus es, nunc

nunc me neſcire poſtulas.

Pyr. Non tu illum noſti?

Ant. I know him not, I (ſine ut te neſciam.)

Tri. Triconem neſcis tu? neſcis *Triconem*, here?

Ant. What tricks? What Trico?

Tri. Utinam nunquam fuiſſem *Trico*! vin' me illinc abripiant?

Ant. What have I to do with you? (ſimula inquam & tace.)

Tri Non auditis ut me tacere & ſimulare jubeat?

Ant. What a lying knave is this, do I ſo?

Pyr. Si illum jam hinc rapio, haud inclementer ago.

Ant. What is it to me, what you do with him?

Tri. Domini ſic ſervos tractant, cum eorum opera nacti ſint quod cupiunt, illos perdunt poſtea: ſiccine ingratus, here? ſiccine autem annulos dari adulterinos homini probo & ſincero *ſane*?

Pyr. I am *ſane* iterum, at me non ſanabis ſic cum tuo *ſane*, alius nunc fio.

Ant. Well, I will go about my buſineſs, fare you well. Dolet me hunc deſerere; verum quid facerem?

Exit.

Tri. Abiit ille improbus? ſed, frater, ea quæ mihi dediſti ornamenta ſalva hic habeo omnia in illis ædibus; ea jam ſi placet ipſe reddam tibi; reliqua meus, uti vides, geſtat herus.

Pyr. Abeant cum illo aliqui——— *Exeunt.* Interim vos hic operiar. Quota pars hominum ita ſunt ut præ ſe vultum ferunt? Plerique ut annulus ille aurum ſpecie ſimulant, & ſubæratum cum probis tinniunt.

Tri. En tibi: Ego quod ad me attinet, vide, ſum probus *ſane*.

Pyr. Imo *ſane*, liber eſto igitur. Sed num is qui nævum jam habet, tuus idem qui mane herus eſt?

Tri. Annon cenſes?

Pyr. Cenſeo equidem: in eum ſi rurſum accidam, certum eſt in carcerem compingam: atqui eccum, ipſe

ſe redit opportune.

Ant. Triconem reliquiſſe ſic profecto pœnitet.

Pyr. Circumcingite eum.

Ant. What means this?

Pyr. Anglice loqui non valebit amplius, jam quo dignus es hinc abieris.

Ant Trico, *I pray thee work ſome trick now, that I go not to priſon.*

Tri. Hercle non intelligo.

Ant. Aliquid contechnare ne in carcerem abripiar, *Trico.*

Tri. Iamne ego *Trico* ſum? tu me non noſti modo, neque nunc ego te.

Ant. Fabrica quæſo aliquid.

Pyr. Æquum eſt hunc abducier.

Tri. Quo lubet, ego hunc non novi (*ſimulabo. quaſi te neſciam*)

Ant. Num tu me jam neſcis, *Trico?*

Tri St, Tace & ſimula.

Ant. Agnoſce me tandem, *Trico.*

Tri Simula inquam & tace.

Ant. Heus tu, hic me novit ſatis, meus eſt.

Tri Non ego, non novi eũ ego (*ſine ut te neſciam.*)

Pyr. Iam aliam linguam loquitur, eamus.

Ant. Trico, vin' me rapiant hinc?

Tri. Quo placet. Ah, cum ingratum dixeris, omnia dixeris: ego abeo nunc. *Exit.*

Pyr. Age, amabula, in jus abripite.

Ant. If I go to priſon, 'tis my utter undoing.

Pyr. Anglice iterum?

Ant. I'll rather die: away knaves, villains, or I'll kill you all.

Pyr. Oime! Quo malum fugitis? Heus redite vos, ô me miſerum. *Exeunt.*

Ant. Auf gi tamen, ſed quid nunc agam? veritas filia temporis proferet hæc in lucem, tandem reſciſcet pater, quem me tot malis pudet deluſiſſe dolis; atqui

qui amoris cauſa multos multa feciſſe ſcio, Sed quid cum reſcierit pater? objurgabit, increpabit, ſevere accipiet primulum, verum ita paterne non poteſt durare diu. At quicquid futurum eſt, *Roſabella* nunc mea eſt, mea erit, illa ſalva ſalva mihi omnia. Ibo nunc ad amicum meum, quicum conſilium capiam.

Actus Quintus. Scena Prima.

Argumentum. *Dorothea uxor Theodori Antoniique mater Londino jam Burdigalam venit, puerumque Antoninum cum Catharina ſua reliquit ad portum feſſos de itinere, itque in ædes mariti Theodori, ſecumque attulit puerum & puellam Anglicam.*

Dorothea. Vince. Nell. Richardus.

Dor. SAlve patria, natalis urbs *Burdigala* ſalveto.
Nunc *Dorothea*, demum annos poſt *Londini* exactos quindecem.
Theodorum virum, *Antoniumque* filium coram licebit viſere.
Hos poſtquam bello fuiſſe captos inaudiveram,
Nullum exinde mihi lætum affulſit tempus cæterum hæc dies

Una omnes mihi eximet ægritudines. At me moror nimis,
Quadriga enim ad portum mittenda eſt mihi, Nurum huc
Quæ advehat *Catharinam*; cumque ea *Antoninus* manet etiam
In diverſorio portui propinquo. Namque è mari laſſa eſt,
Adeo ut vix aut ne vix poſſit ire pedibus. Iam illos accerſi fecero huc.

Vin. *Good Madame, ſpeake our Language, here's* Nell *and I, and a great many more underſtand not a word what you ſay: what ſhall we do in this Country?*

Dor. *Why* Vince. *underſtandeſt thou nothing yet?*

Vin. *Scarce a word, yet I was in* France *once before.*

Dor. *Nor you neither* Nell?

Nel. *No truly, I would I were at home at* London *again. They ſpeak finely forſooth here.*

Dor. *Yes, you underſtand a few words, I taught you ſomething, what's* caput?

Nel. *A head forſooth.*

Dor. *Well ſaid* Nell, *what's* Manus?

Nel. *A hand forſooth.*

Dor. *What is* brachium, Nell? Nell *ſay.*

Vin. Nell, *'tis a horſe toole.*

Nel. *What is it?*

Vin. *A horſe toole, ſay.*

Nel. *Shall I forſooth?*

Dor. *Say then, what is* brachium?

Nel. *A horſe toole forſooth.*

Dor. *Fie on thee.*

Vin. *Ha, he.*

Nel. *I indeed forſooth* Vince *told me ſo.*

Dor. Vince *is an unhappy boy; well, ye ſhall both learn.*

Vin. *I, but it will be ſuch a while firſt.*

Dor. *Why ſo boy?*

Vin. *They ſay that women teach this* Language *beſt, and it will be this ſix years firſt ere I ſhall get me a Miſtreſſe.*

Dor. *I*

Dor. *I will be thy Miſtreſſe my ſelf.*

Vin. *I but old women never pronounce well: but I pray Madame let me alone with my Mothers tongue: I love my natural ſpeech, I am a Gentleman.*

Dor. *This is a fine tongue for a Gentleman.*

Vin. *I know a tongue worth two of it.* ———

Dor. *What's that?*

Vin. *Marry a Neats tongue with Veniſon ſauce.*

Dor. *Thou art a very wagge, Vince* ———

Well, I'le go find out thy Maſter Theodorus *houſe, they ſay it is near the Pallace, and that is here. I'le knock and ſee, tick tock,* Num hæ *Theodori* ædes:

Rich. Imo, ſunt.

Dor. Intuſne?

Rich. Maxime, quid vis?

Dor. Eum cupio alloqui.

Rich. Introeas ſi placet.

Dor. *Little ones.*

Nel. *Forſooth.*

Dor. *This is your Maſter* Theodorus *houſe, come with me.*

Nel. *I forſooth.*

ACTUS V. SCENA II.

Argumentum. *Vince & Nell jocantur invicem; viſo Ignoramo, quem pro inſano habent, aufugiunt.*

Vince & *Nell* manent.

Vin. STay Nell, *ſtay.*

Nel. *I cannot, ô Lord, you are ſuch another truly, I think.*

Vin. *O Lord, you are ſuch another trull, I think.*

Nel. *I tell you, I muſt wait of my Lady.*

Vin. *I tell you, you muſt wait of me.*

Nel. *I will ſir.*

Vin. *How now maid; where is your court'ſie? down —— down —— down —— deſcend —— lower yet —— lower yet —— ſweep me the ground with your breech and ſwim away.*

Nel. *Now I'le go.*

Vin. Nell, Nell, *Didſt thou ever ſee the man in the Moon?*

Nel. *No faith, pri'thee let me ſee it.*

Vin. *Look here* Chops her under the chin.

Nel. *Beſhrew your heart blood, you had almoſt made me bite my tongue in two.*

Vin. *What skil't for ears and tongues in this Country, we are both deaf and dumb here.*

Nel. *It's a ſtrange Country, all the little barns can ſpeake French here, and yet we cannot.*

Vin. *So do the pigs too.*

Nel *What?*

Vin. *Ouy, Ouy, Ouy.*

Nel *Here's one thing I ſhall never endure.*

Vin. *What I pri'thee?*

Nel *They ſay we maids muſt drink nothing but water.*

Vin. *That's true, but 'tis no matter, you'le make water though you drink nothing but wine.*

Nel. *Fie* Vince, *how you talk.*

Vin. *As though you do not? what a ſimpring's here?*

Nel. Vince, Vince, *they wear fine cloaths here.*

Vin. *I but terrible foul ſhirts: but* Nell *you muſt be very bold.*

Nel. *Why, are their women ſo?*

Vin. *Yes, all with their blind hayards.*

Nel. *You are always flouting.*

Vin. *You muſt learn to mock too, frump your own Father here on occaſion.*

Nel. *I have a pretty wit for a frump, though I ſay it. But good* Vince *if you love me take heed of one thing.*

Vin. *What's that?*

Nel. *Of*

Nel. *Of eating grapes, for fear you take a ſurfet.*

Vin. *I love them not quoth the Fox, I would I could come by them.*

Nel. *Faith you'l be ſick then.*

Vin. *I ſick? what heart of oak, body of braſſe? I am not ſuch a puler as Miſtris Catharine to be ſea ſick, and have a Coach ſent for me, well fare old bell-mettall.*

Nel. *Liſt, I think I am called: nay fie maſter* Vince *you ſpoyle my Ruffe: faith I'le give you no more ſweet meats when I go to the Cloſſet.*

Vin. *Peace* Nell, *I'le carry you in by the arme after the French faſhion. O my mad Damoſell.*

Nel. *O my Monſieur.*

Vin. *Gow, yonder comes a mad-man.*

Exeunt.

ACTUS V. SCENA III.

Argumentum. *Ignoramus ſervis ſuis (Dulman & Pecus) narrat quo pacto tractarunt illum in Monaſterio, & quo modo evaſit de monachorum manibus.*

Ignoramus. Pecus. Dulman.

Igno. DIabolus volet viam cum omnibus his frateribus & fraterculis etiam: ſi haberem focum, puto focarem hoc monaſterium in mente qua nunc ſum; ſed

ſed eſt felonia, puto non focarem. At ite mecū, vos magni nebulones, ab hoc monaſterio ad *Weſtmonaſterium* ſi audetis pro ambis auribus, ſi capio vos ibi. ——

Dul. Quid jam num eſt in uno fumo adhuc? Magiſter, ego liberavi *Pecus*, vide.

Pec. Spero trounſabis *Torcol* pro hoc.

Ig. Trounſabis? ego fui trounſatus hodie, ut puto nunquam homo fuit in mundo trounſatus. Pro hoc ſolo nunquam indurabo faciem fratris neque clerici dum vivo.

Dul. Ubi erant dagariæ tum *ſe defendendo?*

Ig. Dagarias meas ceperunt & aſportarunt, contra pacem regis, coronam & dignitatem ejus; reliquerunt tres ſcaberdas, & ſpoliarunt meam ruffam, & obligationem hic.

Dul. Profecto eſt cancellata.

Ig. Volebant etiam facere me mille res; voluit unus me plorare, & in deſpectu mei naſi faciebat me plorare, & alius mummabat neſcio quid, & ego repetebam mummans neſcio quid; & quicquid dicebam erat Diabolus cum illis.

Dul. Quomodo dicis per illud nunc? in bona veritate hic erat terribiliſſimus dies.

Ig. Dies? feſtum omnium ſanctorum præteriit, puto hodie eſſe feſtum omnium Diabolorum.

Dul. Tu convenies cum illis uno die.

Ig. Habebo illos in *premunire.*

Dul. Fac, & mendica hanc Friariam à Rege.

Ig. Niſi quidam *Angli*, inter quos feci aggreamentum, veniſſent in monaſterium tunc per caſum, qui me *noverint* univerſi, & certificabant quod non eram indiabolatus, per meam fidem, puto murderaſſent me.

Dul. Quomodo dicis per illud nunc?

Ig. Ita ſuper eorum verba ſinebant me ire ad largum.

Pec. Hic eſt caſus meus, hæc eſt villa villaniſſima.

Ig. Burdeaux, Burdeaux in diaboli nomine, ego abibo cras, & ſi gigno *Burdeaux* ſemel ſuper dorſum meum,

um, ſi iterum returno ad *Burdeaux*, dabo illis veniam geldare me. Ibo nunc ad *Torcol* nebulonem, & niſi ille mihi det coronas meas & bonam ſatisfactionem, capiam illum in manum alio modo.

Pec Habes illum ſuper clunem nunc pro *falſo impriſonamento*.

Ig. Eamus tres fortes, *nous ſomes trois*.

Dul. Ne time Magiſter, ibimus cum una vindicta; eamus, nam video unum.

ACTUS V. SCENA IV.

Argumentum. *Dorotheam cum Theodoro colloquentem audiens Trico, ſe perditum novit, totamque periiſſe machinam, omneſque jam patere fraudes. Dorothea Theodoro affirmat verum Antoninum veramque Catharinam manere ad portum; Theodorus ſuppoſititiam Catharinam evocat; Trico ſe abſcondit.*

Trico. Theodorus. Dorothea.

Tri. ANtonium modo conveni herum meum, qui mulſa loquens blandis ita me demulſit dictis ne poſſum non ignoſcere; at quid video? herum *Theodorum* amplexantem feminam. Ha, he, etiam ſenex amat? hercle gaudeo.

The. Vix

The. Vix tandem oſculando amplexandoque pauſam dare queo, tantis ſum in gaudiis.

Dor. Non minor voluptas mihi eſt quam tibi, mi *Theodore.*

Tri. Mi *Theodore*, mea animula. Ha, he.

The Tuo ex adventu videor, *Dorothea*, reviviſcere.

Tri. Dorothea? tuo adventu perii.

Dor. Quo magis gaudeas, eſſe dum quæſo jam ad portum mittas, noſtram huc quod advehat *Catharinam*, quacum unà eſt *Antoninus.*

The. Modo in urbem exiit *Antoninus*, ſed jam nunc intus *Catharina* eſt.

Dor. Quin illos jam reliqui apud portum, poſt illa ad te nunc venio primulum.

Tri. Abi *Trico*, ſuſpende te.

The. Huc evocavero illam uti videas.

Dor. Fieri non poteſt.

Tri. Malum, quid non illa cervices fregit antea in itinere?

Dor. Ne vivam niſi è mari ægra eſt adeo, ut vix pedem moveat.

The. Hola, Jubete huc ad me accedat *Catharina.*

Tri. Bene te intricaſti; tu es ille vafer & verſutus *Trico*; nunc quid agis? quid ſi huc? nihil eſt; ſi illuc? tantundem: nulla ſpes eſt prorſus.

The. Hola, *Catharina* huc ad me ocyus.

Tri. Hei mihi! ſed quod futurum eſt, *Trico*, futurum eſt.

The. Huc ad me *Trico* etiam, ſi ſit intus.

Tri. Trico etiam? at *Trico* non eſt intus; hic me abſcondam prope.

ACTUS V.

ACTUS V. SCENA V.

Argumentum. *Prodit Roſabella, ſe eſſe Catharinam affirmat: negante Dorothea, tandem rem totam confitetur: minatur illi Theodorus.*

Roſabella. Theodorus. Dorothea.

Roſ. WHat's your pleaſure Sir?
The. *Dorothea*, eccam *Catharinam* tibi.
Dor. Ubinam *Catharina*?
The. Illam aſtare vides, & tamen rogitas?
Dor. Falleris, hæc *Catharina* non eſt.
Roſ. Væ miſeræ mihi; quo me vertam?
The. Quo te avertiſti? quid nunc ais?
Roſ. *Are not you my Mother in Law*?
Dor. *Good Lord, who are you trow*?
The. Specta bene obſecro.
Dor. Quid vis ſpectem mi vir? hanc ego nec novi, nec vidi uſpiam.
Roſ. O ſi nunc eſſem mortua! mori felicis eſt antequam mortem invocet.
Dor. Mihi crede, *Catharina* non eſt.
The. Quænam igitur es tu? quid non loqueris?

Roſ. *If*

Roſ. If ſhe will not be my Mother in Law, alaſſe ſir, I cannot help it.

Dor. Thou art a good one, I warrant thee.

The. Quænam es? jam enim ſpecimen ſpecitur, quid non reſpondes mihi?

Roſ. Good ſir, I know not what to anſwer.

The. Etiam taces? Num dignus videor quem ſic ludos facias, impudens proſtibulum?

Roſ. Whatſoever I am ſir, I am not diſhoneſt, the reſpect I bear unto you makes me forbear to anſwer theſe falſe and foul terms.

Dor. I pray do not diſſemble, then I will ſpeake for thee.

The. Meaſne ædes ego fervere flagitiis? meque impleri adeo infamiæ & dedecoris patiar? Nunquam inultum feres.

Roſ. Ahime, *I was born in an unfortunate hour.*

Dor. Confeſſe then, I pri'thee do.

The. Cum nullus ſubeſt color ad lachrymas recurrit, at te fictæ non juvabunt lachrymæ. Quid non diſtringo & expio hoc ſcelus? Non vis fateri? non vis fateri quæ ſis, impudica?

Roſ. Da veniam quæſo, & fatebor omnia, infelix ego ſum *Roſabella*, at pudica tamen.

The. O jam noſtras es, jam vera redit facies.

Dor. Quis te huc adduxit? age, vera loquitor.

Roſ. Antonius.

Dor. Illum eſſe doleo iſtiuſmodi.

The. Hoc illud eſt, à nave rediit ac *Antonirum* ſimulavit ſeſe, malæque appinxit nævum, nonne?

Roſ. Scilicet.

The. O tempora, filii cum ſecure irrideant patres! verum tu illum in fraudem pellexiſti, pellex.

Roſ. Pellex ego non ſum, ignoſce quæſo, uxor ſum *Antonii.*

The. Tu uxor? uxor tu? cave dixeris, illecebra, linguam ne ego illam præcidam tibi.

Roſ. Quod

Roſ. Quod factum eſt infectum fieri nequit: pro comitate itaque obteſtor ut prudentia tua feras, non culpes, quod immutari non poteſt.

The. At immutabo tamen, vel invitis fatis; connubii & vitæ ſimul tuæ divortium fecero.

Roſ. Bona mors eſt quæ extinguit vitæ mala.

The. O *Dorothea*, filium nos pæne perdidimus *Antonium*.

Dor. Nullum, video, in hac vita ſincerum eſt gaudium.

The. Non cenſes exemplum in eam edi oportere?

Dor. Cenſeo, ſed clementer.

The. Clementer? utpote quæ nobis corrumpit filium, cui ditem uxorem ego & nobilem dare jam decreveram.

Dor. Cuivis dolori remedium eſt patientia.

The. Ignoſcas mea mihi *Dorothea*, ſi minime te nunc (quo decet) obſequio proſequar, animus enim mihi valde perturbatus eſt; feſſam te de itinere eſſe ſcio, introeas itaque & te recrees paululum; *Bannacar* etiam *Maurum* huc ad meis evocato verbis.

Dor. Faciam ut vis; ſed tu ne ſævi nimis.

Exit.

The. O me miſerum: nimirum die hoc uno plus vixi quam vivendum fuit, ſed cauſam hanc doloris eximam ipſe mihi: die hoc uno non vivit illa amplius.

Roſ. Quid meditatur ſcio, ſed me lubens paro.

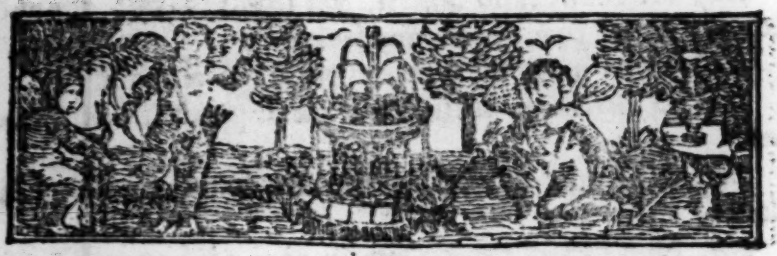

ACTUS V. SCENA. VI.

Argumentum. *Trico in inſidiis: Theodorus Maurum Bannacar jubet ut interficiat Roſabellam; nolit ille, præſertim quod jam novit illam eſſe Roſabellam Alphonſi filiam heri ſui, qui Feſſæ moriens illum reliquit liberum. Abit Trico ut hæc narret Antonio. Roſabella dolore ſimul ac metu victa deliquium patitur.*

Trico. Bannacar. Theodorus. Roſabella.

Tri. PRodi *Trico* è latebris, quaſi umbra ex Orci faucibus, & ſpecta quid rerum in terris hic *Theodorus* agat.

Ban. Ecquid me, vis here?

The. Quem potius, mi *Bannacar*? quippe te novi fidelem ſervum mihi.

Ban. Itidem te ſenſi benignum herum mihi.

The. Et ſi ſenſiſti meam benignitatem antehac, ſenties nunc magis magiſque *Bannacar*, ſi id quod rogo haud averſere mihi.

Ban. Vel jube me interfici, haud ſubterfugiam here.

The. Te interfici? ne dii ſinant: verum alium te mihi velim interficere. ——

Tri. Certe

Tri. Certe me ———

The. En tibi, quæ meas inceſtavit ædes, magnum flagitium fecit, quod tolli non poteſt, niſi illa tollitur ſimul; tua itaque manu tincta colore noctis facinus hoc tolli & mori decet.

Tri. Volabo, ut hæc renunciem ad *Antonium*, quo illam ac me, ſi poſſet, ſervet miſeros.

———*Exit.*

The. Quid te *Bannacar* retrahis? quid non reſpondes mihi?

Ban. Quemquamne ut interimam ego — Chriſtianus tuo factus beneficio? aliter hic didici here; quamobrem ab inceptis deſiſtas (quæſo) conſilio melius vincas, quam iracundia.

The. Quid paves? rem ſalvam ipſe præſtabo tibi: age ergo mi *Bannacar*, quo letho cenſes potiſſimum? quid ſi in mare præcipitem des? vel alicubi includas ubi pereat fame?

Roſ. At ſi neceſſe ſit mori, quæſo ſinito me mori ſemel; nam lenta qui perit morte, moritur ſæpius.

The. Qua morte pereas nihili pendo, dum pereas modo.

Roſ. En inſons aſto victima, lubens permoriar, nam ſine *Antonio* non eſt quod velim vivere: quin tantus me jam invadat dolor, ne me vitalem futuram ſpero diu.

The. Fruſtra es ſi ſperas: quid non exequeris imperium meum *Bannacar?*

Roſ. Age *Bannacar*, novi te ſatis ego *Feſſæ*, tu olim eras ſervus patris mei, qui te liberum fecit moriens; age *Bannacar* ergo, clementer me occidito.

Ban. Hei mihi, *Roſabella* hæc eſt.

Roſ. Ipſa ſum, ut vides, miſera *Roſabella.*

Ban. Filia hæc eſt *Alfonſi* heri mei olim optimi, cui *Feſſæ* dum vixit ſervitutem ſervii. Ne facias hoc here, quæſo, quod inceptas facinus.

The. Num ex compoſito, ſcelus, agis? vel tu illam, vel ego te ———

Ban. Me ſi placet jugula, non illam ego. Illamne ego, quæ hera olim mea tam mitis indolis? Illamne ego, cujus me fecit liberum benignus pater?

The. Quid narras fabulas? vin' ergo ipſe ad mortem rapiam hanc? Ne me ſpecta, faciendum enim eſt.

Roſ. Non opus eſt, ita jam enim nimio dolore cor meum findi ſentio, vale *Antoni*, æternum vale *Antoni*.

Roſabella cadit.

The. At non ſic juvabit ſimulare tamen.

Ban. Oime! mortua eſt.

The. Fingit ſcelus, fingit, & tu fingis, at ego perſonam ut deponat faciam.

ACTUS V.

ACTUS V. SCENA VII.

Argumentum. *Antonius venit, interfectam à patre Roſabellam credens ſeſe parat interficere. Reviſcit, illam in uxorem petit, Pater de genere quærit. Reſpondet illa ſe eſſe filiam Alphonſi Portugalli nobilis, qui Feſſæ moriens illam reliquit patruo ſuo Rodrigo Torcol, qui vi venti in has actus oras, naufragium faciens, hic habitabat poſtea. Interrogatus Bannacar, dicit non eſſe Alphonſi filiam (quamvis pro ſua ſemper habuerit) ſed mercatoris cujuſdam Londinenſis, Detfordiæ raptam per Urtade, filiam Manlii & Dorotheæ, nutricem habuiſſe Urſulam, nomen eſſe Iſabellam: ex quibus ſignis una cum imagine ſuccino artificio ſculpta cognoſcit Theodorus hanc eſſe eam Manlii filiam, quæ tot abhinc annis filio ſuo Antonio deſpondebatur; ergo jam nuptias Antonii & Iſabellæ, quæ Roſabella fuit ſuppoſititia, non averſatur.*

Antonius. Theodorus. Bannacar. Roſabella.

Ant OCcidi, ſero nimis veni, jam interempta eſt, jam jacet mortua: ô meam nunc tibi ut poſſim impertire animam! ô te, ô me infelicem, cujus tu hæc cauſa ſuſtinuiſti inſons! quid non in me iſthoc potius expetit? nihil tu commerita, nihil poteras.

The. Quidnam vult ille ſibi?

Ant. Abſtin' ergo mea vita? abſtin'? at te ſequar ego.

The. Næ

The. Næ male eum metuo; quid facturus fili?

Ant. Filiuſne ego, aut tu pater, qui tam infandum facinus patraſti hoc? at quem non ſiviſti vivere, non prohibebis mori.

The. Satin' ſanus?

Ant. Sanus! ſanus non ſum: nec ſanus eſſe cupio: Nam quî poſſum, quem tu ſic inſanum inſania reddidiſti tua?

The. Certe tu infamus es.

Ant. Sum hercle; nam inſanus eſſem niſi jam inſanirem. Non vis autem ut inſaniam, non ut nunc inſaniam? *Roſabella* mea ſalus periit, quæ omnes, dum vixit, anteivit feminas. Certe avertiſti oculos cum feciſti hoc, nam ſi illius ſpectaſſes pulchritudinem & ſuavem innocentiam, nunquam feciſſes ſcio. Quin unum hoc te jam oro poſtremum pater, ut quos noluiſti vivos frui invicem, ſaltem ſinas una ſepeliri mortuos.

The. Priuſquam moriare fili, diſcas quid ſit vivere.

Ant. Quî poſſum cum tu vitam eripuiſti mihi?

The. Accede huc quæſo.

Ant. Ne me appropinques ne juvenilis id faciat quod fecit ſenilis furor.

The. Quid conare? num certum eſt mori tibi?

Ant. Tam certo quam hæc mortua eſt.

The. Vive modo, quidvis concedam tibi.

Ant. Iam concedes, cum mihi nil concedi poteſt.

The. Certe nos eam non attigimus; tentemus illi revocare animam.

Ant. Animam nunc revocare? Num tu inſanis? redire non poteſt illa: igitur ad te venio *Roſabella*, venio.

The. O fili mi, parce modo tibi, reſpice canos hos capillos, vel me interfice prius mea jam ætas exacta eſt, tu ætatis flore.

Roſ. Ubi ſum?

The. Audi, audi, reviviſcit, gaudeo.

Roſ. Ubi es *Antoni*, *Antoni*?

Ant. O

Ant. O mea vita, num reſpiras ; ſervaſti vitam meam.

The. Cenſen' voluiſſe me illam (fili) interimere ?

Roſ. Funeſtum ego ſomniavi ſomnium : putabam me eſſe mortuam, erat enim qui me volebat interficere.

Ant. Ne time.

The. Ne time, non fiet.

Ant. O me beatum nunc, nam quod tu vivis ipſe incipio vivere.

The. Næ vivam rediiſſe gaudeo.

Roſ. Vivo opinor, ſed tuo beneficio.

Ant. Nunc obteſtor te pater, permitte quod fata volunt, hanc tua voluntate mihi uxorem fore.

The. Quietus ſis modo, forſan tua erit.

Ant. Forſan pater ? aliter fieri non poteſt

The. Furor filli vicit furorem Patris. violenter amibo iracundi ſumus Næ ille meus mihi natus eſt : verum dic fili, quid dotis cum illa datur ?

Ant. Ampla ſcilicet, nobilitas & illa forma.

The. At fili, nobilitate & forma in foro nihil emitur. Equidem formoſam video ſatis, ſed quî ſcis eſſe nobilem ? peregrina videtur : certe ignota mihi.

Ant. Vel me tacente mores loquuntur ſatis : ſed tibi melius narrabit ipſa, eam ſi permittas loqui.

The. Nihil auſum contradicere : narra tu ſed ficte nihil.

Roſ. Niſi vera loquar, arguat me *Bannacar*, qui olim patris erat ſervus mei.

The. Num tu patris illius ſervus ? dixti opinor antea.

Ban. Admodum, *Feſſæ* antequam ad te acceſſi huc : nam patre ejus mortuo, in *Portugalliam* poſtea profectus ſum, quo aliquam mihi conditionem quærerem, quam non reperiens, in *Galliam* veni errans, tandem huc *Burdigalam*, famulum ubi feciſti tibi me, & Chriſtianum ſimul.

The. Bene, age jam, & ſi quid illa falſi dixerit, tu redargue.

Roſ. Pater mihi dux belli erat, *Alphonſus*, *Portugallus* nobilis.

The. *Bannacar*.

Ban. Ita' eſt. *Roſ.* Ex

Roſ. Ex *Portugallia Feſſam* ſe militatum contulit, qui illic moriens mandavit me fratris *Rodrigo Torcol* fidei; aderat enim ille tum forte *Feſſæ* mercaturam faciens; mecum inde in *Portugalliam* rediens, vi venti in has actus oras, naufragium faciens, hic habitavit poſtea.

The. Num vera hæc omnia, *Bannacar.*

Ban. Vera opinor, quantum novit illa.

The. An quid tu noſti, quod non novit illa?

Ban. Credo equidem, atque ſi vacat, rem ipſam putabo commode.

The. Age, vacat.

Ban. Non erat igitur vera *Alphonſi* filia.

Roſ. Modo dixti *Bannacar*, jam nec recte ais.

Ant. Mentiris etiam tenebrio?

The. Tace fili paululum.

Ban. Vera dico, & dicam ſi vultis amplius.

The. Perge.

Ban. Prius *Alphonſi* ſervus quam eram ego, *Portugallo* ſerviebam cuidam mercatori, qui tum agebat in noſtra *Mauritania*, nomen ei *Urtado*; navigavit is inde *Londinum* mercaturæ cauſa, quicum & ego una: ſed cum merces illinc venirent male, *Anglos* quos potuit infantes clam ſurripuit, eos ut rediens in *Mauritaniam* venderet: ut navis igitur noſtra in ſtatione ad *Thameſin* prope *Detfordiam*, forte illius nutrix ulnis geſtans eam venit per ripam ambulans, caſu tum etiam *Urtado* in ſcapha aderat ibi; nutricem is itaque, quod potuit, *Anglice* compellavit blande, atque ex uno in alium ſermonem ut inciderunt, levis illa & inepta nutrix navem neſcio quid cupit animi cauſa viſere; invitavit is libens, atque adeo ad navem vectam in *Mauritaniam* cum aliis transfert, ac magna pecunia diſtrahit, hanc autem *Feſſæ* meque etiam tum una *Alphonſo* quem dixi vendidit, qui quod careret liberis, illam non niſi quadrimulam pro filia ſibi adoptavit ſua, mihi vero jam ſervo ejus ne cuiquam vulgarem hoc graviter interdixit, celavi igitur, neque illam poſt mortem *Alphonſi* heri niſi jam primum video

The. Sed ubi illa illius quam dixit nutrix eſt? *Ban.*

Ban. In ipſo itinere ut navi vecta mortua eſt.

The. Scin' quod ei nomen?

Ban. Urſula.

The. Urſula & Detfordia? quanta ſpes eſt? ſed nunquam narravit nutrix quænam, aut cujus eſſet hæc?

Ben. Imo *Londinenſem*, filiam ſenatoris, cujus nomen *Manileus* reor.

The. Forte *Manlius.*

Ban. Ita eſt: huic item nomen dixit *Iſabellam.*

The. O dii! *Iſabella* etiam?

Ban. Nam *Roſabellæ* pater illius *Alphonſus* ſuppoſititius poſtea ei indidit.

The. Detfordia——Urſula——Manlius——Iſabella——ſigna quam conveniunt? vix me contineo ab amplexibus. Sed ecquid meminiſtin' amplius?

Ban. Nihil, niſi nutrici mortuæ ſurripui quandam icunculam ſuccino celatam, quam uſque adhuc in crumena geſtavi mecum propter artificium.

The. Eam commonſtra, *Bannacar.*

Ban. Eccam tibi.

The. Antoni mi adeſdum. Scis ut olim *Manlius Dorotheæ* maritus meæ duas ex priore habuit uxore filias, *Catharinam* quæ jam *Antonini* uxor eſt, & *Iſabellam* quam tibi deſponſavimus olim cum eratis parvuli. Nam balbutientes etiam, illa te virum, illam tu uxorem, appellitaſtis invicem; nos in ſponſalibus vero conſimiles utriuſque imagines vobis ſuccino artificio ſculptas dedimus, atque hæc illa ipſa quæ tum *Iſabellæ* data eſt; en pueri & puellæ hæc eſt effigies: vide hæc tui imago, illa *Iſabellæ*; en dextras junctas hic in conjugii fidem: geminas illic conſtrictas facies vides, & cornices duas ſymbolum nuptiarum; en literas etiam utrinque has inſcriptas *A* & *I.* id eſt *Antonius*, *Iſabella.*

Ant. Intus gemmam plane ſimilem habeo cum literis, *I* & *A.*

The. Nempe *Iſabella Antonii*, ipſamet eadem quæ tunc tibi data; itidem jam certo novi quæ tibi deſponſata olim tua *Iſabella* hæc eſt.

Ant. O mirum! ſtupens gaudeo.

The. O mea chara *Iſabella* nurus, nunc ſine me te amplecti, indignum licet.

Roſ. Fortuna blanditur iterum, nunc iterum captatum venit.

The. Non venit, fortunam tuo nunc temperes arbitrio.

Ant. *Roſabella* quæ eras antea, *Iſabella* nunc mea es; bis te inveni, videor bis vitam vivere.

The. Euge amplexamini invicem, & ego utroſque, vos fili & filia; ignoſcas tu mihi quæſo quod temere facturus modo.

Roſ. Si quid feciſti male non memini pater, ſed quod nunc boni facis nunquam dememinero.

The. Quam bene dixit? O *Antoni* quam beatus es.

Ant. Fateor; at tu jam pater da veniam quæſo, quod ſtulte feci apud te mentiens hodie amare enim & ſapere nemini conceditur.

The. Sapis tu, ſapit illa; vobis ego, vos mihi ignoſcite; ſolus ego inſipiens. O *Bannacar* quanto metu prudentior? ſed niſi ego tibi bona multa faciam, nemo me natum putet.

Ant. Etiam ego *Bannacar*———

Roſ. At ego plurimum.———

Ban. Tam bene vobis gaudeo mea eveniſſe opera.

Ant. Pater, *Triconi* etiam quæſo faxis veniam.

Roſ. Faxis obſecro, nam abſque illo concubina fuiſſem *Ignorami* hodie.

The. Meritus eſt jam ille, & vos, ut hoc & illud & omnia quæ vultis faciam.

ACTUS V.

ACTUS V. SCENA VIII.

Argumentum. *Bannacar & Triconi aguntur gratiæ: intus ſunt Catharina & Antonius, ad quos Roſabellam inducit Theodorus.*

Trico. Theodorus. Roſabella. Bannacar. Vince.

Tri. MEo hinc ex latibulo fauſto accepi ſingula, adibo jam confidenter: exaudivi here bene cecidiſſe omnia. Ecquid me laudas? non ego nunc bonus *Trico* ſum?

The. Bonus es *Trico* & beatus quod cecidit.

Tri. Næ ego homines iſtos odi mendaces, tuus *Trico* & tibi & *Torcol* vera ſemper narravit hodie.

The. Verum id etiam, mi *Trico*, ſudaſſe te apud villam.

Tri. Verum id etiam, mentali nempe reſervatione here. recte ego hic eram, ſed apud villam animus.

The. Ha ha he, quam doctus.

Tri. Didici ex *Cupis* libris. Agetur ſi placet comœdia in nuptiis mea, nomen ei *Æquivocus*.

The. At *Loiola* tantum venit in *Tragœdiam* apage.

Ant. Pater, ne quis mœror noſtris immiſceatur nuptiis, ſuppoſititio patruo *Iſabellæ Torcol* quæſo 600 des pro alimentis aureos, quos ille reſolvat *Ignoramo*, qui tanto quaſi emerit hodie hanc.

The. Libenter & hoc & amplius. *Trico* cape hunc torquem aureum, & *Torcol* illum & *Ignoramum* ſimul ad me adducito, dato hanc arrham iis daturum me quod placuerit illis, & quantum eſt hominum venuſtiorem ad me ad cœnam cras perinde invoces, ibi luſus ridebimus tuos, triſtis abibit nemo.

Tri. Jam herus meus es, jam tibi nomen quæris.

The. Da dextram, *Trico*, hercle amo te.

Tri. Niſi te redamem here ; at neſcis quid nunc ſentio, abi, amo te medullitus.

The. Mi *Trico*, mi *Bannacar*, vobis benefaciam.

Tri. Nigellus *Bannacar* & *Trico*, here, ſervi quantivis pretii ſunt.

The. Dixti, ſed abi nunc tu.

Tri. Torquis hujus fide abeo nunc ad *Torcol*, poſt ad *Ignoramum*, huc ad te ambos adducam ſi poteſt ocyus.

(exit *Trico*, intrat *Vince*.)

Vin. Sir, my Lady would deſire you to come in to Maſter Antonine *and Miſtreſſe* Catharine, *they are new come in the Coach at the other gate.*

The. Mi formoſe puer, da mihi manum.

Vin. Manus ? *ô that's a hand.* Nell *can tell you ſir what's* brachium *too.*

The. Eamus *Iſabella* ad *Dorotheam* ut eam hoc impertiamus gaudio

---

ACTUS V. SCENIX A IX.

Argumentum. *Pyropo veſtiario ſatisfacit Antonius pro ornamentis.*

Pyropus. Antonius. Vince.

Pyr. ILlic iterum conſpicor ; quanquam timeo, compellabo eum ; heus, heus.

Vin. Is your name heus *ſir ? here's one called* heus

heus or Hugh.

Ant. Quis eſt?

Pyr. Redde, quæſo, mihi ornamenta.

Ant. O *Pyrope*, I intro mecum, jam ſtatim dabuntur tibi.

Pyr. Iamne ergo noſtras eſt? Iamne *Antonius*?

Ant. Sum; accede huc quæſo, introeas.

Pyr. Blandior eſt quam fuit, mali aliquod ſuſpicor; antea verberavit me *Anglice*, nunc capere cupit iterum, ut verberaret *Gallice*.

Ant. Ades, mi amice; quo recedis?

Vin. He looks fearfully, and ſpeakes like one that went to ſteal Dear.

Ant. Obſecro quid times?

Pyr. Hercle ut benigne conveniat, partiar potius tecum dimidium quam rurſus vapulare.

Ant. Mea fide non fiet.

Pyr. Num fide hujus annuli?

Ant. Immo, bona fide jam: Neceſſitas facere nos ſæpe ſubigit quod diſconvenit; quamobrem veniam tu mihi dederis, nam alius fio nunc.

Pyr. Credamne blanditiis tuis?

Ant. Audacter licet.

Vin. What a ſlie buzzard it is, a man can ſcarce get a ſhoote at him with a ſtalking horſe; he hath been ſcared ſure.

Pyr. Nullum nunc nævum video.

Ant. Nullus eſt, ne metue; cape hanc tuam penulam primum, en projicio.

Vin. Shall heus *have your coate ſir? I would he would go to dice with me for it, I have high and low men here. O ye little* french *Pages, I'le ſting you ifaith.*

Ant. Eamus, cœnabis tu hic mecum. Reliquæ veſtes, & nummi etiam auctario, intus dabuntur tibi.

Pyr. Equidem credam tibi; eamus.

Exeunt Ant. & Pyr.

Vin. What ſport ſhall I have now? if 'twere not too

Late, I would go to loggets with the mariners; well, I'le go paſſe commers by, and ſnatch hats with the Pages, or Ile goe throw ſtones at ſome or other, ô I love that ſport alife; but firſt I'le go and pinne this foxe taile at ſome bodies back; oh fine and pat, here comes company.

ACTUS V. SCENA X.

Argumentum. *Ignoramus & Torcol hiſtoriam de Iſabella & Antonio à Tricone audierunt: ſed fuiſſe Anglam Roſabellam antea cognovit Torcol, & quia ille pecuniam ſuam, & Ignoramus ſexcentas ſuas coronas recipiet, uterque jam deſinit Roſabellam ſibi vendicare, utpote diu antehac alterius ſponſam. Vince puer ſarcaſmis Ignoramum accipit, & à tergo illi caudam vulpinam affigit.*

Torcol. Trico. Ignoramus. Dulman. Vince. Muſæus.

Tri. HErcle ita res eſt ut dixi.

Igno. Bien, bon prove leur face.

Tor. Quoniam pecunia reddetur nobis, *Roſabellam Antonii* inventam *Iſabellam* gaudeo: *Anglam* fuiſſe antea ſcivi ſurreptitiam, quam frater *Alphonſus* filiam adoptavit ſibi, hoc autem & illam, & alios ſpe lucri huc uſque celavi ſedulo.

Ig. Si *Roſabella* erat *Antonii* eſpouſa antea, & *per conſequens in convert baron*, gaudeo me non maritaſſe eam, ne fuiſſet maritagium amiſſum *per defaltam.*

Tri. Per defaltam, patrone, recte ais.

Ig. Cliens, ergo ſum contentus ſi magiſter tuus *en ce cas de diſſeiſin* reddet mihi meas ſexcentas coronas.

Tri. Torquis hujus fide reddet quod placuerit.

Vin. A pox on't, 'twill not ſticke: lend me a great pin ſome body: ô here's one. *Tor.* Inte-

Tor. Interea dum numeret herus, torquem da mihi *Trico.*

Ig. Tibi? immo mihi; *donnez moy, ou je ſeray diſtreſſe.*

Tor. Habeas, ſenior, habeas.

Tri. Sed primum inter nos bonam componi gratiam volo: da manum, ſenior *Torcol.*

Tor. Quoniam tam lepide me verſaviſti, *Trico*, en tibi.

Tri. Patrone, da dextram tuam; atque eccam catenam pro arrabone tibi.

Ig. Age cliens, pone eam primum circa collum meum: nunc do manum tibi, & tibi *Torcol*; amici erimus jam.

Tor. O ſenior, *beſo las manos.*

Ig. Sed tangam hoc primum, ut videam ſi ſit legale aurum: oh eſt bonum; jam ero curteſius dum habeo coronas ſolutas: poſt faciam ut volo; ô mi cliens, cape ambas manus, imbraſo te.

Tri. O patrone, ut ego amo te.

Ig. I am full of courteſie now, and full of craft: for all this, if I catch them at Weſtminſter, I'le tickle them: who's behind me there? ha?

Vin. O ſir, I perceive you are mine own countriman, I have a Latine to make, for God's ſake help me. What's latine for an Alehouſe-keeper?

Ig. Tiplator cerviſiæ, *boy.*

Vin. I thank you ſir, and what's latine for a Teſter?

Ig. Sixpence, Anglice *a teſter.*

Vin Why, this is ſixpence for a teſter, what have I got by it? And what's for a ſhoomaker ſir?

Ig. In dicto comitatu *Shoomaker.*

Vin And what ſir is a velvet cap upon the hinder part of a red ſpeckled hogs-head?

Ig. Byrlady that's hard, it is pileus de nigro *velvet* ſuper occiput capitis porci coloris *red ſpeckle.*

Vin. I can make as good Latine as this, in bas and in bus, in orum *and* ärum; *as thus, your* worſhipparum *is a* Noddicockarum *in a* velvet capparum.

Ig. *I'le tell your Maſter ſirrah, I'le bring you to a Noune, your koſe go down.*

Vin. *Nay good ſir make me one Latine more: what's a fox tail pin'd at a fooles back? a tool is* hic ſtultus, *I know.*

Ig. *It is even ſo indeed? a rod, a rod: what's your Maſters name ſirrah?*

Vin. *As* in præſenti, *ſir, you know him well enough.*

Ig. *What?* qui, quæ, quod, *here ifaith? I'll tell your Maſter.-What's that they look and laugh at, Dulman? what's behind me there?*

Dul. Profecto eſt vulpis cauda, *tenes in fox tail* jam, vis me virgare hunc puerum.

Ig. Fac ſi potes———

Vin *Come, come and you dare; I have ſtones here ifaith.*

Dul. *Will you? will you throw ſtones?*

Vin. *I, that I will.*

Dul. *O my ſhins.*

Vin. *It was well hit, now I'le away.*

Exit Vin.

Ig. Sine eamus hinc ut accipiamus coronas.

Tor. Eamus.

Tri. Herus vult etiam vos cœnare hic.

Ig. *Qu'il ſoit, allons.*

Tri. *Dulman,* da manum etiam.

Dul. Peſtis de te, tu es *Mendoza.*

Tri. Vinum & ſaccharum jam, *Dulman.*

Dul. Bene pardono te pro ſaccharo.

Ig. Jam tu venis *Muſæe,* tu ſervis tibi: *allons, allons.*

Intrant omnes Theodori ædes.

ACTUS V.

ACTUS V. SCENA XI.

Argumentum. *Cupes & Cola cum caupone & meretricibus; quibus accedit Polla; quam metuens Cupes ſub toga confeſſoris ſui Colæ ſeſe abſcondit: ibi inter cætera tacitus latens, audit Pollam confitentem ſolere Colam aliquoties cum illa cubare: prodit è latebris Cupes; nec mora cum ambo ſint peſſimi, mutuam ſibi veniam concedunt, redeuntque in gratiam.*

Caupo. Cupes. Cola. Meretrices. Polla.

Caupo ISTas, ut vides, nos non parvo pretio huc ad te perduximus

Cupes. En ergo quod promiſi præmium! fac iſtis continuo apud vos convivium nitide apparetur, dum cantione illæ interea hic nos oblectent paululum.

Caup. Curabitur quod jubes.

Exit Caup.

Cup. Nunc vos amicæ lepidæ aliquam accinite lepidam cantiunculam.

Col. Agite mellitulæ, vos ego abſolvam ſingulas.

Pol. Nuntiatum eſt mihi in caupona modo, virum cum ſcortis meum eſſe hic; quod ſi invenero, faxo ut hominum hodie facile ſit miſerrimus.

Cup. Perii funditus, ſi me viderit illa: Confeſſor, ſub toga ſinito me, quæſo, abſtrudi tua, tantiſper dum hæc abierit.

Col. Age, ſi quæſierit, vidiſſe te pernegavero.

Pol. O, vos eſtis ſcorta illa delicata, quæ meum corrumpitis

rumpitis adeo virum mihi; abite peſſimum, abite mercimonium.

Exeunt Meretrices.

Col. Hunc librum in manum capiam, ſimulabo quaſi meditabundus ſum.

Pol. Sodalem ejus video, non longe is abeſt, ſcio: *Cola*, Frater *Cola*, *Cola*, inquam! quid malum! ſurdaſter es? *Cola* omitte librum & reſponde mihi.

Col. Abſcede quæſo, ne me jam interpella, meditor ego nunc acriter conciones meas Quadrageſimales.

Pol. Attamen accede obſecro paululum, ut tecum loquar.

Cup. Profecto jam non vacat, abi quæſo; optima pene mihi excidit meditatio.

Pol Sed paulillulum.

Col. Næ, næ me perturbas nimis.

Pol. Saltem narra nunc, ubi belliſſimus meus vir eſt.

Col. Hic non eſt vides; ſed ubi eſt, jam fratris cucullo tectum eſſe ſcio.

Pol. Iamne ergo fratris habitu alienas ille exorcizat feminas? ô ſi nunc deprendere poſſem eum! ſed bene eſt, ſic ſino? conſimili modo illi parem referam gratiam. Eamus ſodes intro ad me, mi frater.

Col. Occupatiſſimus nunc ſum: cæterum quid intus facerem?

Pol. Tu me illo exorcizabis pacto, meus quo vir alienas exorcizat feminas; Talionis lege illum ulciſci cupio.

Col. Ne tu tam male cogites.

Pol. Male? antehac dixti mihi caſum eſſe hunc conſcientiæ.

Col. Quis caſus? tace.

Pol. Nempe maritus ſi cum alienis cupet, uxori licere idem: memini verba; Idem jus dixti *Titio* quod *Sempronio*.

Col. Ego hoc tibi? quando?

Pol. Ut

Pol. Ut diſſimulas! tum cum poſtremo tu cubabas mecum. Scis me vera dicere.

Col. Tace, nunquam factum, quidem, oh, oh, oh. *Cupes pincheth him by the legges.*

Pol. Quid eſt?

Col. Sub tunica nunc neſcio quis me pungit pulex.

Pol. Et nunc me etiam neſcio ſub tunica quis pungit pulex: eamus.

Cup. Eamus! Immo mane propudium, nunc quaſi ex equo *Trojano* prodeo huc. Iam capta es *Troja*, *Et tu magnæ Trojæ vaſtator Achilles.* *Cup. ſtarteth from under the Fryers gown.*

Pol. Quid hoc rei eſt? num tu ex alvo egeſſiſti hunc?

Cup. O *Polla*, o *Cola*, pulex pungit vos: ah impudicimos!

Pol. Mi vir, per jocum dixi omnia ego.

Col. Certe per jocum illa.

Cup. Per jocum? ſiccine jocamini? ah *Polla*, ex induſtria delitui hîc ego, ut te caperem.

Pol. Immo flagitii conſcius hic te occulniſti; ſcivi bene, *Cupes.*

Cup. Polla, jam ſumus ergo pares.

Col Cum ſitis ſimiles pareſque vita,
Uxor peſſima peſſimus maritus,
Miror non bene convenire vobis.

Pol. At poſthac convenerit, mi *Cupes.*

Cup. Ain'? ſignemus oſculo.

Col. Vivite poſthac concordes & unanimes.

Cup. Nec benedictiones, frater, tuas, nec caſus volo conſcientiæ; cætera amo te.

Cup. I præ, *Polla* mea, mox te ſequar.

Col. Nunc jam eamus ad amicas noſtras.

Pol. Ego eo intro, mi vir, niſi me quid vis.

Exit Pol.

Cup. Eamus. Quanquam ſceleſtus es, me amas, ſcio.

Col. Medullitus.

Exit. Col.

ACTUS V.

ACTUS V. SCENA XII.

Argumentum. *Cupes & Cola quid per totam fabulam uterque egerit hac in ſcena memorant; & vice Epilogi, ſaluti domini Regis libant auſpicato cyathum.*

Trico. Cupes. *Trico* lagenam vini affert & cyathum.

Tri. HEus *Cupes*, *Cupes!*
Cup. HO mi congerro, *Trico!*

Tri Hoc ſuppilavi *Cupes* pro meritis, uti ipſe *liburem* tibi; nam comice apud nos tranſacta ſunt omnia. *Ignoramo Theodorus* ſexcentos reſolvit aureos; *Torcol* etiam benigne ſatisfecit. Hic iatus itaque nihil niſi epulæ, concordiæ, ſaltatiunculæ, riſiones, cachinni, joci, amplexus, ſuavia ſuper ſuavia.

Cup. Atque id nunc ſerio ego triumpho *Trico*, nam mea opera effecta ſunt hæc omnia.

Tri. Immo mea, *Cupes*, qui primo à navi reduxi huc *Antonium.*

Cup. At ego, *Trico*, cornu abſterrui *Ignoramum* hinc.

Tri. At ego, *Cupes*, cauſa propoſita illum retinui antea, poſt ego ad te deduxi *Dulman* etiam.

Cup. At *Trico*, quis ſe *Torcol* ſimulavit? pro *Roſabella*, quis dedit *Pollam* ſubdititiam? quis ſe etiam *Dulman* finxit? & *Roſabellam* quis ſubduxit poſtea? annon ipſe *Cupes?*

Tri. At quis *Antonium* docuit qua patrem nævo & *Anglico* ſermone falleret? annon ipſe *Trico?*

Cup. At *Trico*, quiſnam frater fuit exorciſta? quis in errore firmavit *Theodorum*?

Tri. At

Tri. At *Cupes*———

Cup. At *Trico*——tace, nunquam tu me vinces hodie in nequitia.

Tri. Bene utrinque factum esse scio, at *Cupes*, quis invenit? ———

Cup. Invenit *Trico*, sculpsit *Cupes*.

Tri. Bene, sic itaque componantur hæc. Sed eventus, *Cupes*, rebus præstat omnibus.

Cup. Eventum times? non est quod desperes: namque secundum fore Domini nostri, viri optimi maximi, clementia spem dat, quem penes est eventus: prospero itaque eventui, quod felix faustumque, nunc libemus auspicato cyathum.

Tri. Quin potius ipsius eventus summo Imperatori sacram illam salutem voveamus, in cujus unius salute omnium nostrum continetur salus.———

Cup. Accipio omen———Nunc vos obstringo, spectatores, ut hoc noctis, cras saltem, hoc idem suscipiatis & solvatis votum.

Tri. Quod qui non lubentes voverint, solverintque, uxores *Polla* infestiores habeant.

Cup Iidemque stupido *Dulman* stupidiores, & inficeto *Ignoramo* audiant inficetiores.

Tri. Iidemque opera carnificis torto collo, magis quam ipse *Torcol.*

Cup. Iidemque bona verba simul cum *Surda* audiant.

Tri. Iidemque bibant, illos quod nunquam transeat. Igitur qui magnum vitare vultis infortunium, quique omnia evenire vobis feliciter vultis, saluti domini nostri, Pii, Felicis, semper *Augusti*, ut nos modo, ex animo læte apprecemini, eidemque universi omnes, quod decet, clare PLAUDITE.

FINIS.

EPILOGUS.

IGNORAMUS.

ST, ſt, *pax, pax, ſervate pacem cum manibus; vos videtis & plauditis, ſed quid jam poſtea fiet de veſtro povero* Ignoramo? *nam niſi habemus* ſuperſedeas de non moleſtando, *fratres mei* Ignorami *nos moleſtabunt ſine moderata miſericordia: & veſter poverus* Ignoramus *eſt bootatus & ſpurratus* (*ut videtis*) *ire ad* Londinum, *ſed ſine protectione Regali non audet ire ultra* Barkeway *aut* Ware, *ad plus. Quare Sereniſſime Domine, ſupplico ut concedas per literas tuas patentes ſalvum conductum mihi, & conſortibus meis. Vos* Monſieurs, *huic ſupplicationi, ſi placet, veſtras manus apponite.*

¶ *Excudebat* R. D. 1658.

PROLOGUE

TO

IGNORAMUS

In 1712.

ONCE in an Age let *Ignoramus* come
To make a Viſit near his proper home:
Long is it ſince at *Cambridge* he appear'd;
And ſince that Time, (I ſpeak with due regard,)
He has not oft at *Weſtminſter* been heard.
If any ſuch there be among the Gown,
He's ſome Recorder of a Factious Town,
Or petty Manager againſt the Crown.
An *Ignoramus* among all the Swarm,
Cannot be ſeen here every Day in Term:
None to the Bar or Bench now make Pretence,
But who have Learning, Laws and Eloquence.

Then

Prologue to IGNORAMUS.

Then to the Gown no ill can we intend,
On them our Glebe and future Tithes depend.
All we propoſe is to give ſome Delight,
A Scholar-like Diverſion for a Night.
For at that ancient Seat of Learning, where
This Play firſt enter'd on a Theatre,
The graveſt Students deign'd to have a Share.
And twice, if *Cambridge* Poets rightly Sing,
Did *Ignoramus* entertain a King.
The Character his pleaſant Humour hit,
The King with gracious Mirth had like to---ſplit.
There was another Rhyme, but not ſo fit.
Our hope is then, tho' black ſhould be our Doom,
You'll go, if leſs diverted, ſweeter home.

EPILOGUE

EPILOGUE

BY

IGNORAMUS

AND

DULMAN.

O Auditores, Spectatoresque benigni,
O all ye Hearers, and ye Standers by!
Crede mihi dolet hoc munus mihi demandari,
This Epilogue puts me in a great Quandary.
Effudique Sales, mea lex consumitur & tout,
My wit is at an End, my Law is out.

Epilogue by IGNORAMUS, *&c.*

Neſcio quid dico, aut dico quod non ego noſco,
I know not what I ſay, or ſay not what I know.
Why truly, may it pleaſe you, I demur,
Memoria ſine brief is never ſure.
We, as we humbly do conceive, may move
Theſe honourable Benches as above,
That we may now be clients unto you,
'Tis not in *Formâ Pauperis* we ſue:
And as we in your Judgments ſtand, that we
May likewiſe in your Honour's Favours be.
This being granted, may be, Gentlemen,
We'll humbly move this Bench to Sit again.
After due Notice, how, and where, and when,
And ſo ye ſtand adjourn'd.

Dul. GOD ſave the QUEEN.

Prologue

Prologue to Ignoramus in 1713, when it was acted before the Right Honourable the Earl of *Oxford*, &c.

IN Metamorphoſis, as Poets tell,
Proteus did all his Brother Gods excell.
Juſt as the Fancy took him wou'd appear
An Opera Lion, or a Hockley Bear.
Would bellow, grunt, or miaul, or bark, or hiſs;
In ſhort, no earthly Figure came amiſs:
But if you preſt him, and he could not 'ſcape,
At laſt he reaſſum'd his proper Shape.
Juſt ſuch in Life has *Ignoramus* been,
Firſt in one Dreſs, and then another ſeen.
Howe'er this Play confines him to the Bar,
He ranges, and by turns is every where.
Sometimes upon a Stage exalted high,
He either couches, or puts out an Eye.
Now glares in gilded Chariots, and anon,
Aſcends a Tub, and proves a ſtiff Non-Con.
Then he will dreſs, and drink, and ſwear, and fight,
And loſe a thouſand Guineas in a Night.
Next runs againſt a Poſt, and breaks a Shin,
Yet gravely tells you of the Light within.
Soon after the Poetic Maggot bites,
He calls for Paper, Pen and Ink, and writes

Prologue to IGNORAMUS.

No matter what Dramatics, Epics, Lyrics,
Ballads or Odes, Lampoons or Panegyrics.
Thus have I oft the various Frenzy view'd,
Thro' ev'ry Scene the ſhifting Fool purſu'd,
'Till tir'd with all the Changes he had ſhown,
His genuine Figure he reſolv'd to own,
Of *Dev'reaux Court*, his proper Sphere, poſſeſt,
Free Thinker turn'd——and there he ſtands confeſt.

EPILOGUE

EPILOGUE

BY

IGNORAMUS.

WITH all Submiſſion, you that Judges ſit,
Not of the Poets, but the Actors Wit,
Rectus in curiâ have I ſtood as yet.
O let me not at my own Bar be caſt,
Nor *nonſuit power Ignorane* at laſt;
Nor ſhould we now have challeng'd it anew,
Vos niſi prius had adjudg'd it due,
Vos mei teſtes ſunt & præcedentes,
Et non, ut ego putor impudentes,
For ſome have tamper'd with our Reputation,
And lodg'd againſt us Bills of Accuſation:
Threatn'd to try us by *Queen Beſſ's* Laws,
Let me alone——*Inveniam mille Flaws.*
Becauſe a *tranſi tempus* I procure you
Shall that be argued a *Contemptus Curiæ,*
Or ſhall they call us Raſcals to our Face?
No——*vide Collier's* and *Will Congreve's* Caſe,
uter les mains bien ſeance I care not this,
I know the thing—— *Triceſim' non Elis'*

We

Epilogue by IGNORAMUS.

We a'nt within that Statute you muſt know,
Vivat Regina, *nos cum Privilegio*.
We from your Judgments then no Cenſure fear,
Since we have ſtudied to divert you here;
And at your own requeſt, as ſhall appear.
For put it thus——*Here John-a-Nokes* doth ſend
A Country Gooſe, before *Hilary* End,
To *John-a-Styles* his very ancient Friend,
In baſe return for civil Favours paid,
Shall *John-a-Styles* break *John-a-Nokes's* Head?
So that if rightly we are underſtood,
The Caſe is plain, our Plea is very good.
Stand to your Judgments often given here,
For me no Writ of Error ſhall appear.
Retain your wonted Favour to this Place,
Nor form your Judgment from old *Plowden's* Caſe.